

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. CSÜTÖRTÖK, május 19.

137. szám

Telefon: Kladohivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52
Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kladohivatal: Subotica, Zmaj Jovan trg. 3. (Minerva-palota)

KÖZBESZÓLÁS

Vukicszevic Velja miniszterelnök legutóbbi audienciája nem váltotta be azokat a várakozásokat, amelyeket a közvélemény fűzött hozzá. A vrnyacsakanjai ut eredménytelensége azonban nem a kormány pozíciójára jellemző, hanem a politikai világnak arra a tájékozatlanságára, amelyben a legkülönbözőbb kombinációk teremnek. A miniszterelnök, mielőtt utnak indult, egy szóval sem jogosított fel senkit arra a feltevésre, mintha fontos politikai kérdések megoldása céljából járulna Ófelsége elé. Amikor pedig visszatért, olyan módon nyilatkozott, hogy azok se veszítsék el reményüket, akik épen-séggel nincsenek elragadtatva a választások kiírásának gondolatától. A miniszterelnök magatartásának ez a dodonai jellege eddig kitűnően bevált, mert ennek köszönhető, hogy a kormány semmiféle nehézséggel nem találkozott. Akik a választások kiírását sürgetik, természetesen nem görditenek akadályokat a minden jel szerint választási mandátummal felruházott kormány működése elé; akik viszont a választások időpontjának kitolását kívánják, azért pariroznak, hogy megkímélve a kormányt komplikációktól, a mielőbbi választások szükségességét lehetőleg elhalványítsák. A politikai időjósok most Marinkovics audienciáját mondják döntő fordulópontnak és addig is, míg ez bekövetkezik, minden apró eseményt a verziók és kommentárok egész raja hemzsegi körül. Bizonyosat még a beavatottságukról ismert politikusok is alig tudnak, legfeljebb a saját óhajaik színeivel festik ki a tényleges állapotot a maguk öröme, esetleg — vigasztalására.

A radikális párt frakcióiban soha annyira nem volt meg a készség a kibékülésre és a párt egységének helyreállítására, mint most, amikor olyan radikális párti államférfi került az élre, aki függetleníti magát a párt belső ellentéteinek bénító hatásától. Már maga ez a pártban észlelhető konszolidálódási folyamat is konkrét eredménye a Vukicszevic-kormányának, amely az erők egyesítését és a tartós kormányzati munka lehetőségeinek megteremtését tűzte ki céljául. A radikális párt ugy akarja biztosítani a szoros kontaktust és kölcsönhatást a kormány és a párt fórumai között, hogy a szembenálló csoportok viszálykodásának okait kiküszöbölni igyekeznek. Tekintet nélkül arra, hogy a legnagyobb kormányzó párt zülalt viszonyainak szanalása fölöslegessé tehetné vagy sem a választások kiírását, az egy-séghez fűződő érdekek plasztikus ki-domborodása jelentős lépés annak a belátásnak teljes érvényesülése felé, hogy a parlament csak úgy szolgálhatja az ország fejlődését, ha a kormány homogén elvek alapján kialakult nagy, kompakt és jól fegyverme-zett párt egységekre támaszkodhatik.

Nem látszik alaptalannak az a kombináció, amely szerint Marinkovics Voja dr. külügyminiszter vrnyacsakanjai utja döntő fontosságú lesz a függő politikai kérdések szempontjából. A külügyminiszter be fog számolni Ófelségének a kisantant-

konferencia lefolyásáról és referátumában szükségképp ki fog terjesz-kedni az ország gazdasági megerősödése érdekében esedékes intézke-dések halaszthatatlanságára is, hi-szen a kisantant államok külügymi-niszterei egyértelműen megállapod-

tak abban, hogy elsősorban a gazda-sági problémák megoldásával kell a szövetség tekintélyét és értékét kö-rülbástyázni. A gazdasági követel-mények világításában annál tragiku-sabban rajzolódik ki a jelenlegi par-lament munkaképtelensége és annál

szemléletesebben tárul fel az új vá-lasztásoknak az a rendeltetése, hogy a közéleti erők át csoportosításával és céltudatos megszervezésével al-kalmassá tegye a nemzet gyűlését a nép gazdasági és szociális igényei-nek kielégítésére.

Franciaország új választások előtt Poincaré fel akarja oszlatni a parlamentet

Párisból jelentik: A képviselők kö-reben sok szó esik arról, hogy nemsokára általános választások lesznek Franciaországban, mert a Poincaré-kormány nem birkózhat meg azokkal a parla-menti nehézségekkel,

amelyek az új vámtarifa és a vá-lasztójogi reform kapcsán a kor-mányt fenyegetik.

Egyes beavatottak tudni vélik azt is, hogy

Poincaré csak Doumergue köz-társasági elnök Londonból való visszaérkezését várja és azután

előterjesztést tesz a parlament feloszlatására.

Doumergue álitóltag húzódozik ettől a tervtől, de a mai viszonyok között alig képzelhető el más megoldás, mint az új választások kiírása.

Valószínűvé teszi az új választá-sokat az is, hogy a régi baloldali pártok kedden a választójogi bizott-ságban 19 szavazattal 15 ellenében határozattá emelték, hogy

az új választójogi törvény visz-szaállítására a kerületi választást és hogy a választójogi reform után sem lesz kisebb a tisztviselők száma,

mint most. Egészen bizonyos, hogy a parlament plénumában többsége lesz ennek a választójogi törvény-javaslatnak.

A baloldali sajtó ujjong ezen a si-keren. A *Quotidien* azt írja, hogy

a baloldali kartell új erőre éledt és a keddi szavazás megmutat-ta, hogy hamarosan új választá-soknak kell jönni, mert a par-lament mai összetétele nem fe-jezi ki a nemzet akaratát.

A szocialista párt hivatalos lapja, a *Populaire* a keddi szavazást mint a szocialisták sikerét könyveli el.

Nem ismerjük el az olasz protektorátust Albániában — mondotta Marinkovics Voja külügyminiszter

A joachimstali konferencia nem hozott új határozatot a magyar kérdésben — Jugoszlávia nem gondol az Orosz-orsszággal való gazdasági viszony fölvetelére

A külügyminiszter nyilatkozata a kisantant-konferenciáról

Beogradból jelentik: Marinkovics Voja dr. külügyminiszter szerdán délután három órakor fogadta az új-ságírókat és hosszasan nyilatkozott nekik a kisantant-konferencia jelen-tőségéről.

— Ez a konferencia — mondotta Marinkovics — egyike volt azoknak a rendes konferenciáknak, amelye-ket a kisantant-államok külügymi-niszterei minden évben megtartanak és

különös jelentősége csak abban volt, hogy a legutóbbi konfe-rencia óta néhány fontosabb esemény történt, amelyekkel szemben még nem volt alkalom együttesen állást foglalni és ró-luk szóbelileg tárgyalni.

Emellett az utóbbi időkben a sajtó-ban tervszerű kampány folyt, amely arra irányult, hogy a kisantantot úgy állítsa be, mint amely már kiszolgál-ta idejét, széthullóban van és egyes tagjai nem találják már benne érde-keik védelmét, miért is új kombiná-ciókba bocsátkoznak. Ez a konferen-cia most bebizonyította, hogy ez az álláspont nem helyes. Logikusan

nem is lehet elgondolni, hogy egy olyan kombináció, mint a kisantant, felboruljon, amikor az általános helyzet nem változik.

Változásra pedig semmi kilátás nincs, mert ez csak új háborúval volna lehetséges. Háborút pedig sen-

ki sem óhajt és belátható időn belül nem kerülhet sor háborúra. Minden-esetre az életviszonyoknak alkalmazkodniok kell a dolgok új rendjéhez, ami a legutóbbi évek óta folyamata-ban is van. Ez azonban nem hozhat magával olyan változásokat, hogy azok a politikai kombinációk, ame-lyek nem egyesek szeszélye, vagy diplomáciai ügyessége folytán állot-tak elő, hanem az életérdekek reali-tásából, megváltozhatnak. A kon-ferencia ezt be is bizonyította.

Nem volt szükség semmiféle nagy vitára, hogy megállapit-suk nézeteink összhangját az összes fontos európai kérdése-kben.

Természetesen a mi számunkra leg-fontosabb ez az összhang, amely an-nál nagyobb volt, minél közelebről érdekeltek bennünket az egyes kér-dések.

— Ha a joachimstali konferencia nem is hozott semmiféle szenzációt, mégis kétségtelenül hozzá fog járul-ni a politikai atmoszféra tisztázásá-hoz, hiszen kiderült, hogy

teljes lehetetlenség minden olyan kombináció, amely a kis-antant előzetes széthullását té-telezné fel.

Ez számunkra nagy eredmény, mert a mi politikánk a béke és a szerző-dések által fenntartott egyensúly po-litikája és ezért érdekünk az, hogy

a politikai helyzet világos legyen Csak azoknak, akik a zavarosban akarnak halászni és kalandorpoliti-kát folytatnak, nincs érdekükben, hogy a dolgokat a maguk helyére állítsák és hogy a helyzettel minden-ki tisztában legyen. Azt hiszem, hogy ez volt az az eredmény, amit mi a kisantanttól elvárhattunk és ezt tel-jes mértékben el is értük.

Megegyeztünk azokban az in-tézkedésekben is, amelyeket a jövőben tenni fogunk, hogy megakadályozzuk azt, hogy még annyira is kifelőlódhesse-nek az intrikák, ahogy az most történt.

Megállapodtunk, hogy ezentul — ha kevésbé ünnepélyes formák közt is — gyakrabban fogunk találkozni. Ebben a tekintetben számítunk az ország sajtójára is, amelytől hathatós támogatást várunk.

Ezután az újságírók különböző kérdéseket intéztek a külügyminisz-terhez. Az egyik újságíró arra nézve kért felvilágosítást, hogy mi igaz abból, hogy a Stefani-ügynökség legutóbbi kommunikéje lehetetlenné teszi a közvetlen tárgyalásokat Olaszországgal.

— Ezt majd meglátjuk — vála-szolt Marinkovics. — Ha az olaszok és albánok egymásközt meg tudnak egyezni, amikor velünk tárgyalni fognak, ez az ő dolguk.

Olaszországban eredménytelennek tartják a joachimstali konferenciát

Triesztben nagy nemzeti ünnepég lesz, amelyen a flotta Jugoszlávia ellen demonstrál — Az ünnepélyen az olasz király is résztvesz

Zagrebból jelentik: Rakics Milán római SHS követ, aki Marinkovics Voja külügyminiszterrel tárgyalt Zagrebben, visszatért Rómába. A követ elutazása előtt minden nyilatkozattételtől tartózkodott.

Római jelentés szerint az egész olasz sajtó azt állítja, hogy a kisantantnak nincs már jövője. A joachimstali konferencián kiderült, hogy

Jugoszlávia teljesen izolálva van az Olaszországgal való viszályban, a magyar királyság visszaállítása ügyében hozott határozat pedig teljesen platonikus értékű, mert Magyarország nem fog a kisantanttól engedélyt kérni.

a kisantantnak pedig nem állnak rendelkezésére represszáliák álláspontjának érvényesítésére.

A római lapok utalnak arra, hogy a német lapok is hasonlóan ítélik meg a helyzetet.

A joachimstali konferencia eredménye röviden az, hogy elismerték Magyarország katonai ellenőrzésének megszüntetését, másrészt pedig Jugoszláviának kötelezni kell magát, hogy a kisantant felhómlásának elkerülésére végezt a legrövidebb időn belül elintézi a viszálykodását Olaszországgal.

Oroszországgal szemben is teljesen szabadkezet tartottak fenn maguknak a kisantant államai.

Trieszti jelentés szerint vasárnap Triesztben nagy ünnepek lesznek, amelyeknek nemcsak nacionalista jellegük van, hanem Jugoszlávia elleni tüntetésnek vannak szánva. A kikötőben ünnepélyesen felszentelnek egy nagy világító tornyot, amelyet a győzelem világító tornyának neveznek el.

Az ünnepekre Triesztbe érkezik az olasz király is. Résztvesznek az ünnepi felavatáson a hadsereg és a flotta. Negyven hajó fog flottagyakorlatot tartani és közben Fiuméba is átmennek. Triesztbe érkezik a hidroplán hajóraj és a tengeralattjárók nagy száma is, továbbá a különböző szárazföldi fegyvernemekből összesen mintegy tízezer katoná.

Résztvesznek az ünnepeken az északolaszországi fasisztaegyesületek képviselői is. A kisebbségi szervezeteket felszólították, hogy jelentkezzenek a király előtt hódoló küldöttségben való részvételle.

A király trieszti útja miatt a jugoszláv határon a felügyelet megszigorították

és valószínű, hogy az érkezés előtti napon teljesen el fogják zárni a határt.

A konferencia kommunikéje szerint szóba került Középeurópa gazdasági együttműködésének kérdése is. Kidolgoztak-e programot erről? — kérdezte egy másik újságíró.

Nem — felelte Marinkovics. — Csak általánosságban beszéltünk erről és úgy találtuk, hogy

a politikai helyzet megerősítése érdekében szükséges, hogy a középeurópai államok gazdasági viszonyai is megjavuljanak.

Szükséges, hogy gazdasági viszonyok hozzáidomuljanak a politikai helyzethez. Ezeket a kérdéseket tanulmányozni fogjuk és mi külügyminiszterek latba vetjük minden befolyásunkat kormányunknál, hogy a kereskedelmi viszonyok rendezésénél vegyék figyelembe a politikai viszonyokat is. A háború után

minden ország kínai fallal vette körül magát, mindegyik külön akarta kifejleszteni a maga iparját. Ez nem helyes.

Marinkovics példaképp felhozta, hogy Jugoszlávia és Csehszlovákia között is nehéz a megegyezés a jugoszláv iparfejlesztési politika miatt.

Egy újságíró rámutatott arra, hogy Ausztriában és Magyarországon mozgalom indult meg közép-európai vám- és gazdasági unió létrehozására és ez kifejezésre jutott Zimmerman népszövetségi beszédében is. Volt-e erről szó a konferencián?

Ilyen messzire mi nem mentünk — válaszolta a külügyminiszter.

Ezután Oroszország elismerésének ügyéről intéztek kérdést az újságírók Marinkovicshoz, aki kitérő választ adott.

Megegyezés — mondotta Marinkovics — csak olyan kérdésben jött létre, amire nézve szükséges volt a megegyezés. Beszéltünk mi Kináról is. Egyébként már korábbi nyilatkozataimban is megmondottam, hogy Szovjetországgal szemben nem változott a kisantant álláspontja,

amely szerint minden állam maga határozza meg, hogy milyen viszonyt létesít Oroszországgal.

Arra a kérdésre, hogy függetlenül a kisantant-konferenciától, van-e valami új momentum a jugoszláv-orosz viszonyban, a külügyminiszter azt válaszolta, hogy e tekintetben semmi új momentum nem merült fel. — Beszélnek — mondotta — jugoszláv-orosz kereskedelmi kapcsolatokról, de ilyenek akkor sem voltak, amikor Oroszország rendezett állam volt.

Milyen kereskedelmi viszonyunk lehet nekünk Oroszországgal, ha csak nem akarjuk brosuráinkat árusítani?!

Jött létre valami új határozat Magyarországra nézve? — kérdezte munkatársunk.

Nem.

Egyik újságíró felhívta Marinkovics figyelmét arra, hogy hír szerint az újabb olasz-albán egyezmény miatt Jugoszlávia a nagyhatalmakhoz fog fordulni. Marinkovics a következőképp válaszolt:

Mi a nagyköveteknek 1922-ben feltett határozatát Olaszország Albánia feletti protektorátusáról nem írjuk alá, én azt el nem ismerem és így nincs miért a nagyhatalmakhoz fordulni.

Szubotica új vezetői

Manojlovics Dusán főispán — Sztipics Károly polgármester

Manojlovics Dusán, Szubotica újonnan kinevezett főispánja szerdán délelőtt Vukicsevics Velja miniszterelnök kezébe letette a hivatalos esküt. Az eskütétel után a miniszterelnök, mint a helyigazgatás vezetője, kihallgatáson fogadta az új főispánt, melegen érdeklődött az ország északvidékének közállapotai iránt s különböző instrukciókkal látta el jövődő hivatali működésére vonatkozólag.

A pápaválasztás után a bibornokok, akármelyik jelölt hívei voltak is a választás alatt, azzal az örvendő üdvözléssel köszöntik egymást: *habemus papam!* Szubotica polgársága most, a mikor Manojlovics Dusán főispáni és dr. Sztipics Károly polgármesteri kinevezésével eldől a hetek óta húzódozó izgalmas helyi válság, szintén örvendezve mondja: *habemus papam.* Pártok, kotériák és frakciók lehettek a válság ideje alatt, ma azonban az egész város örvendő várakozással köszönti a közgazgatás és a helyi politika új irányítóit.

Nemcsak Szubotica polgárságának a legfelsőbb közigazgatási funkcionáriusok iránti hagyományos tisztelete parancsolja azt, hogy el kell tenniük az ellentéteknél s minden erőnek és ambíciónak össze kell fognia, hanem parancsolólag követeli ezt a város és a polgárság érdeke.

Minden új főispánt s minden új polgármestert a dicséret és magaslatos szavak áradata köszönt, szeretnők hinni és bízunk is benne, hogy az a várakozás és az az általános öröm, mely Manojlovics Dusánt és dr. Sztipics Károlyt fogadja, soha nem változik át csalódássá s akkor sem lesz oka senki tisztességes polgárnak másként érezni és mást mondani, ha a hatalom mézes hetei elmúlnak. Végre olyan főispán s olyan polgármester, akiknek személyét abban a hitben üdvözljük a legnagyobb elismeréssel, hogy akkor sem lesz okunk az elismerő szavakat megvonni tőlük, ha majd egyszer bucsuztatót írunk róluk.

Meg kell állapítani, hogy soha nagyobb várakozás nem fogadott még főispánt és polgármestert, mint aminő várakozással tekint Szubotican mindenki Manojlovics Dusán és dr. Sztipics Károly működése elé. Személyükben két szubotikai polgár került a város legfőbb polgári tisztségébe. Nem vagyunk lojalpatrioták s nem tartjuk különös érdemnek, hogy valakinek itt ringott bölcsője az ősi városban. Bizonyos azonban, hogy olyan emberekkel, akik itt születtek, itt éltek és nevelkedtek, akik résztvettek a város polgárságának örömeiben és bajaiban, nagyobb a megnyugvásunk, hogy ismerik is a város polgárait, tudják, hogy itt jóindulatu és jóakaratu nép él, mindenki felismeri tisztában vannak, hogy milyen erkölcsi értéket reprezentál s a maguk tapasztalatai és nem mások információi alapján ítélni kezdnek. Ez maga után vonja, hogy el kell tenniük a városi közéletből azoknak, akik számára csak a polgárság gerinctelensége s a viszonyokkal nem ismerős vezetői hiszékenysége volt a lépcső, amelyen meg nem érdemelt hatalomhoz és befolyáshoz jutottak.

A város polgársága békét akar. Főispáni és polgármesteri hivatal ne ellenséggé álljon egymással szemben, mert ez csak a besugárás és az intrika számára kedvező létkör.

Évszázadokon át soha nem volt itt ellentét a város lakói között, bunyevác, szerb, magyar mindig barátilag állt egymás mellett, munkában, pihenésben, örömben, bánatban egyek és egyformák voltunk, üldözés miatt soha senki itt nem panaszkodhatott. A magyar nemzetiségű polgárság azt várja, hogy vele szemben az egyforma igazság és az alyafiság szeretet érvényesül s méltánylás fogadja a köz érdekében való segítő munkásságát és közreműködő akaratát.

A közeli múlt példái is igazolják, hogy csak efemer siker jelent, ha valaki pozícióját úgy akarja megerősíteni, hogy a város békés, jószándéku magyarságát hamis színekben tünteti fel. Sem Manojlovics Dusánnak, sem dr. Sztipics Károlynak nincs szükségük ilyen efemer sikerekre s hisszük, hogy lesz bennük aynyi erély, öntudat és igazságszeretet,

hogy szembeszállnak azokkal, akik előnyököt, pozíciót, társadalmi és politikai sulyt akarnak szerezni maguknak a magyarság rágalmozásával.

Konszolidációt, rendet, becsületes uralmat kíván itt mindenki. A ránk nehezedő súlyos terheket az teszi még súlyosabbá, hogy az adózók verejtékes pénze nem mindig jutott jó célra, hogy egyesek a köz rovására szereztek anyagi előnyököt s hogy a polgárságnak nem volt lehetősége, hogy adóálléireinek felhasználását ellenőrizze s hogy maga határozzon afelött, hogy mi történjék a pénzzel.

Az elmúlt válság ideje alatt valahogy új reneszánszra ébredt a polgári öntudat, amelyet megerősített az a tapasztalat, hogy el kell tenni annak az uralomnak, amely nem a tisztességes polgárság egyetemének akaratán épült fel. Az új főispán és az új polgármester öntudatos polgárokat fog kormányozni s önékik tudniok kell, hogy csak öntudatos polgárság támogatásának van értéke. A polgárság kezdi látni, hogy az ő bizalma a hatalom alapja s ezt a bizalmat nem helyettesítheti sem értelmetlen góg, sem üres demagógia.

Igazi demokráciát kíván ez a város nem a tudatlan, tanulatlan, erkölcs tőkével nem rendelkező gógös stréberek politikai uralmát, hanem azt, hogy a város díszes palotájába belépő tisztességes polgár megértő szó, baráti szív, baráti tekintet, barátságos mosoly fogadja hogy ne áldozat legyen felmenni a város házára, hanem jóleső érzéssel menjen oda és megelégedéssel távozzék onnan minden tisztességes szándéku embere a városnak.

Az új főispán és az új polgármester személyében meg van minden garancia, hogy ezek a kívánságok teljesedésbe mennek, ezért üdvözlöi egyetemes öröm ki nevezésüket.

410 helyett

100százalékra csökkentik Vrsacon a városi pótdadót

Vrsacról jelentik: Hat hónapig tartó tárgyalások után végre sikerült Vrsac város vezetésének a költségvetés körül felmerült nehézségeket áthidalni és végleges megállapodásra jutni.

A radikális pártban tartott értekezleten a többség álláspontja az volt, hogy a mai gazdasági viszonyok mellett az amugyis súlyosan megterhelt lakosság újabb terheket elviseini nem tud és hogy a városi pótdadót a minimumra kell csökkenteni. A párt, mely abszolút többséggel rendelkezik a kiszélesített városi tanácsban, elhatározta, hogy négyszázötz helyett száz százalékkal állapítják meg a városi pótdadót.

A határozat után elkészült a város költségvetése is. A költségvetési bizottság elhatározta, hogy a legszükségesebb beruházásokra rövididőre készítenék a városi költségvetés fel Vrsac város. Ha azonban ez nem volna megvalósítható, akkor utólag meg ötven százalékkal felemlük a pótdadót. Ebben az esetben a pótdadó 150 százalék lenne, ami a múlt évi 110 százalékkal szemben nagy megkönnyebbülést jelent.

A költségvetés tervezete szerint a hétésszáz ezer dináros investícióval együtt a szükséglet 7.866.000 dinár. A fedezet erre a kölcsönnel együtt 6.920.000 dinár. A hiány 885.000 dinár, amit a száz százalékos pótdadóval kívánnak fedezni, ami 900.000 dinárt tesz ki, miáltal tizenöt ezer dináros többlet mutatkozik.

A végleges költségvetési tervezetet most készítették el és az még ebben a hónapban a közgyűlés elé kerül.

A közöltségek leszállításának híre a város adófizető polgárai körében nagyfokú megelégedést keltett.

Legújabb típusu S. L. F. forgókondenzátor
Din. 90.— 1346
MALLER BÉLA
Subotica, Petrogradska ul. 8

Részletfizetésre adunk hitelképes egyéneknek mindenfél: szövet- és vászonáru
„TEKSTIL“
manufaktúrnokskládite, közmúdra kereskedés
Subotica, Pašičeva (Gözfürdő) ul. 7.
Hívásra megbízottunk házhöz jön. 1008

Tizenöt napos ultimátum a volt noviszadi polgármester nyugdíjának kifizetésére

A belügyminiszter nem várta be az államtanács döntését

Noviszadról jelentik: Ismeretes, hogy Noviszad város a belügyminiszter utasítása ellenére elhatározta, hogy Milovanovics Milovan volt polgármesternek nem nyugdíjat, sem végkielégítést nem ad. Dr. Milovanovics a határozatokat megfélebbezte a belügyminiszterhez. A miniszter a közgyűlési határozat egyik részét megváltoztatta és utasította a várost, hogy a nyugdíjszabályzat szakaszainak figyelembevételével hozzon új határozatot. A város a miniszter döntése ellen panasszal élt az államtanácshoz, mely ebben az ügyben még nem mondotta ki az utolsó szót.

A belügyminisztérium azonban nem várta be az államtanács döntését, hanem a napokban újabb utasítást küldött a városhoz. Az utasításra alapul dr. Milovanovics volt polgármester beadványa szolgált, amelyben arra kérte a belügyminisztert, hogy rendelje el, hogy a város azonnal állapítsa meg nyugdíját, azonkívül fizesse ki a város felmentésétől kezdve nyugdíjazásáig teljes járandóságait, végül fizesse ki a város azt a különbözetet, amely a polgármesternek 1927 előtti fizetése és járandóságai és az 1927. évre megállapított redukált fizetés közt előállt és amely évi tizenhat-ezer dinárra rug.

A belügyminisztérium már másnap május 14-ikén rendeletet küldött a városi tanácsnak, amelyben elrendeli, hogy a város tizenöt napon belül tartozik ezügyben rendkívüli közgyűlést egybehozni, amelyen köteles a volt polgármester nyugdíjügyét tárgyalni, de már most tartozik a város a volt polgármesternek a felmentés napjától járó összes illetményeit megtéríteni.

A noviszadi radikális pártban nagy felütést keltett a miniszter határozata, amely alkalmas arra, hogy prejudikáljon az államtanács határozata elé. A pártban biztosra veszik, hogy a városi közgyűlés ismét el fogja utasítani a polgármester nyugdíjigényét, mert arra semmilyen törvényes alap nincs.

Iskolakerülés — öt dinár

Még ebben a hónapban meg kell a kitanitani a: iskolai b zotts go al

Beogradból jelentik: A közoktatási minisztérium — mint jelentették — elrendelte, hogy a községekben és városokban iskolai bizottságokat állítsanak fel. A rendelet szerint még ebben a hónapban meg kell alakítani a bizottságokat minden községben, ahol elemi iskola, vagy polgári iskola van. Az iskolabizottság elnöke a polgármester, vagy a bíró, titkára az iskolavezető, bizottsági tagok még a községi orvos, a községi mérnök — ha van ilyen — és öt községi polgár. Ha a községben tanfelügyelő is van, akkor ő is tagja az iskolabizottságnak. A gimnáziumok igazgatóit szintén meg kell hívni a bizottságba.

A bizottság minden hónapban ülést tart és kötelessége a község előjáróságát az iskolával szemben fennálló kötelességeire figyelemmel. Minden év május hónapjában elrendeli a tanulók kötelező orvosi vizsgálatát, gondoskodik arról, hogy minden hét éves gyermeket az iskolába beírjanak. A bizottság felügyel még arra is, hogy a tanköteles gyermekek rendszeresen járjanak az iskolába.

Ha a tanulók nem járnak az iskolába, akkor a bizottság a szülőket bünteti meg, még pedig minden elmaradt napért öt dinár büntetést, a büntető határozatért husz dinárt rónak ki. A büntetést harminc napon belül kell végrehajtani. A szegénysorsu szülőket, akik a büntetéspénzeket nem tudják megfizetni, a büntetés erejéig közmunkára fogják és pedig minden napi közmunkát ötven dinárral értékelnek. Az iskolabizottság kötelessége még az is, hogy felügyeljen

az iskola költségvetésére, gondoskodik az iskola fűtőanyagáról. A miniszter azonkívül a bizottságot a közegészségügy és kultura propagálásával bízta meg. Ha a bizottság tagjai nem teljesi-

tik kötelességüket, akkor 150—500 dinárig terjedő pénzbüntetésre ítélhetők, amelyet az illetékes főszolgabíró az iskolaalap javára szab ki a bizottság tagjaira.

A francia oceánrepülők üzenete

Palackot fogtak ki a tengerből Nungesser üzenetével, amelyről még nem állapították meg, hogy valódi-e

Párisból jelentik: Bostoni jelentés szerint a *Bellarine* nevű rotterdami közös kapitánya, aki hajójával Bostonba érkezett, kijelentette, hogy kétszáz mérföldnyire Massachusetts partjaitól a tengeren olyan roncsokat látott, amelyek egy repülőgépszármányhoz hasonlítanak. A repülőgépszármányokat ki akarta halászni, azonban közben besötétedett és így kísérlete eredménytelen maradt.

A Havas-iroda Boulogne sur-Merből érkezett jelentése szerint egy halász palackot fogott ki a háójával a tengerből, amelyben egy cédula volt a következő szöveggel:

»1927 május 12. Nincs élelmszerűnk. Éljetek boldogul mindnyájan. Nungesser és Colli.«

A palackot és a cédulát hatósági

vizsgálat alá vették, de azt hiszik, hogy valaki rossz tréfát csinált, mert a francia pilóták bizonyára nem mulasztották volna el a cédulán pontosan megjelölni azt a helyet, ahol leszállni kényszerültek.

Newyorki jelentés szerint Byrd és Acosta amerikai pilóták a newyorki francia konzulátuson kedden kiváltották a francia vízumot és pénteken akarnak startolni az Atlanti-óceán feletti útra. Byrd gépén, a Miss Americán négyen indulnak: Byrd, Acosta, Noville hadnagy, a rádiótelefon kezelője és egy mechanikus.

Chamberlain és Berteaud gépének, a Columbiának az indulása még kétséges, mert a pilóták még nem tudtak megegyezni a repülést finanszírozó pénzcsoporttal.

A spanyol király jubileumán élesen támadják a diktaturát

Primo de Rivera nem fogadta el a király által neki adományozott legmagasabb kitüntetést

Madridból jelentik: Szerdán ünnepelte Spanyolország XIII. Alfonz király uralkodásának negyedszázados jubileumát. Az ünnepség alkalmából országos rendezés volt és az uralkodó magas kitüntéseket adományozott a politikusoknak és a közélet vezető férfiainak.

A király Primo de Riverának az aranygyapjút adományozta, de a diktátor elhárította magától ezt a legnagyobb kitüntetést azzal, hogy még nem teljesítette hivatását

és erre a nagy kitüntetésre csak akkor fog rászolgálni, ha majd lelép az aktivitás teréről és visszatér a magánéletbe. Ha a király és a nemzet akkor is érdemesnek fogják tartani erre a magas kitüntetésre, akkor ezt örömmel fogja elfogadni. Primo de Rivera példáját a többi miniszterek is követték és ugyanilyen indokolással utasították vissza kitüntéseiket.

Katonai, polgári és egyházi ünnepségek voltak szerdán nemcsak Madridban, hanem az egész országban mindenütt és a pápa a nuncius által sajátkezű levelét

juttatta el Alfonz királynak, akit jubileuma alkalmából üdvözölt.

A sajtó ünnepi cikkekben magasztalja a király uralkodói érdemeit, egyes lapok azonban díszszónás hangokat ütnek meg.

Endékeztetik a királyt az alkotmányra tett esküjére, amellyel a mai kormányrendszer nem egyeztethető össze.

Az *Impartial* azt írja, hogy a jubileumon hallja meg a király, hogy a nép többsége felelős parlamentáris kormányzást kíván. A *Sor* cikke arról, hogy

a katonai diktatura már rég elvágta hivatását és adja át helyét a parlament által ellenőrzött alkotmányos kormányoknak.

Gróf Romanonez volt miniszterelnök üdvözítő levelében arra kéri a királyt, hogy adjon kegyelmet a múlt év júniusában kitört diktaturaellenes összeesküvés részeseinek, ezt az üdvözítő iratot azonban Primo de Rivera nem is juttatta a király elé.

Bomlik az erdélyi magyar párt

A reformcsoport tagjai egymásután lépnek ki a pártból

Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi magyar párt kebelében már évek óta tartó nyílt harc a demokratikus csoport és a hivatalos pártfrakció között a legutóbbi napokban kritikusan stádlumba jutott. A pártellenzék, mely Krenner Miklós vezetéke és irányítása mellett hónapokkal ezelőtt megalakította az ugynevezett reformcsoportot, több ízben kompromisszummal próbálta az ellentéteket likvidálni, a párt vezetősége azonban a legkisebb engedelményre sem volt hajlandó. A reformcsoport által kidolgozott szervezeti szabályzatot, mely a kispolgárság és parasztság részére helyet kívánt a vezetésben,

a párt központi vezetősége ridegen elutasította azzal, hogy az veszélyezteteti a magyarság egységét.

A pártellenzék vezetőit rendkívül elkésztette a vezetőségnek ez a harcias magacssága, mely nyilvánvalóvá tette, hogy a párt jelenlegi vezetésében semmi szándék nincs a demokratikus elvek keresztülvitelére és többen elhatározták, hogy kilépnek a pártból és ha szükségesnek mutatkozik, új pártot alakítanak. A kilépések sorozatát

Tabéry Géza. Erdélyi kitünő írója

indította meg, aki nyílt levélben jelentette be visszavonulását.

Tabéry kilépése nagy felütést keltett és különös fontosságot tulajdonított neki; főleg azért, mert Marosvásárhely írói névszerint: Berde Mária, Molter Károly Tamásy György, dr. Turnovszky Sándor, Székely József, Paal Gusztáv nyílt levélben üdvözölték Tabéryt abból az alkalomból, hogy a magyar pártból való kilépését bejelentette.

Tabéry után Koós Károly, majd Tarnóczy Lajos bihari református lelkész következett. Tarnóczy szintén nyílt levelet intézett a magyar párthoz, melyben többek közt ezeket írta:

— A mai magyar pártban az a reakció szervezkedett együvé (főúri, főapi és főispáni érdekszervezet), mely a régi Magyarországot csaknem ezer évig tartotta igen sokszor véres uralma alatt.

A világtörténelmi helyzet azonban gyökeresen megváltozott. A gazdasági berendezkedés és különösen kisebbségi sorsunk egészen más eszközöket kíván. Az erdélyi magyarság kilencvenkilenc százalékban kis parasztságból és városi kispolgárokból áll, akiket mag-

násbirtokok visszaadása és megtartása nem érdekel és tömördek sérelmeik orvosságul többé nem hajlandók elfogadni azt, hogy néhány régi főispánból képviselő lett a bukaresti parlamentben. A párt-jobboldal lapja, a *Brassói Lapok* a kilépésekkel kapcsolatban rendkívül éles hangon »leszámolást« követel a radikálisokkal. »Szomorú tapasztalataink igazolják — írja a lap — hogy jószágunkat a demagógia gyengeségnek minősítette, közeledésünktől vérszemet kapott és így mi kigyót melengettünk keblünkön. Kigyót, melyet könyörtelenül el kellett volna tiporni, mikor először ütötte fel undok fejét.

Nos, hát most szakítsunk a bé nem váit taktikával és állítsuk erőpróba elé a radikálisokat.

Ha harcot akarnak, vállaljuk és álljuk azt. Népünk erős ökle pozdorjává zuzza a lelkétől idegen szellem guerilláit és akkor tisztán fog állni mindenki előtt, hogy földnélküli Jánosok és hadsereg nélküli vezérek azok, akik a radikálizmus kórhogója alatt kalózkodnak.

A demokrácia elveiért küzdő *Keleti Újság* védelmébe veszi a reformcsoportot és így válaszol a Brassói Lapoknak: »Leszámolni velük? Ugyan, hogyan? Talán börtönei vannak a Brassói Lapoknak, amelyekbe bezárathatja azokat a magyarokat, akiknek más a véleménye, mint neki? Elfelejté a Brassói Lapok, hogy az ilyen handabandázó fenyegetés, szószátyár dobálódzás nagy szavakkal milyen kómikus olyanok részéről, a kiknek kezében nincsenek fegyverek? Kisebbségi sorsban egyetlen fegyverünk lehet: a meggyőzés. Ezzel tessék élni, ezt tessék megpróbálni. De a meggyőzés eszköze nem lehet a gorombáskodás, a gyanúsítás, a fenyegetés. Az ilyen fegyverek mindig csak azt sebzik meg, aki használja őket.«

A magyar párt köreiből biztosra veszik, hogy a kilépések tovább folytatódhatnak és az sincs kizárva, hogy hamarosan új magyar párt alakul, mely egészen más utakon próbál eredményt elérni.

Vizsgák

a szubotocai fiugimnáziumban

Az érettségi június 8-án kezdődik

A szubotocai fiugimnáziumban kedden este Gérics Jovan igazgató elnökelete alatt tanári konferencia volt, amelyen tudomásul vették a közoktatásiügyi minisztérium határozatát, amellyel érettségi biztosnak Kangrga Jovan miniszteri osztályfőnököt, középiskolai szakreferenset neveztek ki. A konferencián ezután megállapították az érettségi vizsgálatok sorrendjét.

Az írásbeli érettségi vizsgálatok: a magyar és a szláv tagozatban június 8-tól 11-ig fogják megtartani. Szóbeli vizsgálatok a szláv tagozatban június hó 15., 17. és 18-án, a magyar tagozatban 20-án és 21-én lesznek.

Írásbeli magánvizsgálatok az összes osztályokban 22-ikén, szóbeli magánvizsgák pedig június 23., 24. és 25-én lesznek. Az utolsó előadások a nyolcadik osztályban május 31-én, a többi osztályokban június 10-én lesznek. A bizonyítványokat és a jutalmakat június hó 28-ikán, Vidovdan napján fogják kiosztani.

A fiugimnázium igazgatósága egyben közli, hogy a tornavizsgát június 10-én délelőtt fél tíz órai kezdettel fogják megtartani a Bácska-pályán a katonai zenekar közreműködésével. Az igazgatóság azonkívül június 12-től 19-ig rajz- és szépíráskiállítás rendez. Az iskola tanulói között van néhány tehetséges rajzoló, akik bámulatosan szép képeket festettek a kiállítás részére. Gérics Jovan igazgató kijelentette, hogy ezek között néhány olyan festőtalantom is van, akiket feltétlenül akadémiára is ki kell képezni. A festészeti kiállítást Rajkovic Száva rajztanár rendezti, akinek neve a szerb modern festészetben már ismertté vált.

**Az elismert dívat 677
POUDRE MON PARFUM
BOURJOIS-PARIS**

Miért marad el

Mestrovics szuboticei kiállítása?

A világhírű művész nem kíván szerepelni nagy ünnepek keretében

Mestrovics szuboticei látogatása után rövid idő múlva, alighogy megindultak a világhírű szobrász őszre tervezett kiállításának előkészületei, barátaihoz az az értesítés érkezett Zagrebból, hogy Szuboticán rendezendő kiállítását a nagy művész egyelőre elhalasztja. A nyilvánossággal különféleképpen közölték a kiállítás elhalasztásának okát. Hivatkoztak arra, hogy Mestrovicsnak most már sürgősen be kell fejeznie Chicago város részére készülő monumentális emlékművét és így nem jut ideje a szuboticei kiállítás megrendezésére, másrészt azt is emlegették, hogy Mestrovics utrakel Egyiptomba, ahonnan nem térhet idejékorán vissza. Forgatomba került végül az a verzió is, hogy a Mestrovics-kiállítás elhalasztása Szubotica és Jován cár négyszázéves emlékművével van összefüggésben.

Ahogy a legnagyobb várakozást keltette fel Szuboticán az a hír, hogy Mestrovics Iván itt fog kiállítást rendezni műveiből, éppen olyan lehángolóan hat ennek a művészi eseménynek az elmaradása és természetesen az érdeklődés az iránt, mi a tulajdonképeni indoka Mestrovics újabb elhatározásának. Erre vonatkozólag azt az értesítést nyertük, hogy a Mestrovics-kiállítás valóban a négyszázéves szuboticei emlékmű miatt szenved halasztást. Amikor Mestrovicsot a szuboticei szláv intelligencia meghívta és vele a kiállítás előkészületeit megbeszélte, a Jován cár-ünnepség terveit még nem bontakoztak ki teljesen. A művészeti kiállítást őszre, szeptember, vagy október hónapra határozták el, de később a Jován cár négyszázéves emlékművének dátuma is kialakult már, még pedig szintén szeptemberre. Az ünnepek rendezőbizottsága igen tetszetősnek találta azt az eszmét, hogy Mestrovics kiállítása az emlékmű keretében nyíljon meg és emelje az ünnepek fényét. Mestrovics Jován azonban, amikor értesült arról, hogy a két eseményt ugyanazon időpontra tervezik, azt az óhaját nyilvánította, hogy kiállításának idejét későbbre tolják el, mert nem szívesen szerepelne műalkotásait ilyen nagyszabású ünnepek keretében egyik látványossági programpontként. Ugyanezeken felajánlotta, hogy ha körülményei engedik, ki fogja dolgozni Jován cár szobrát és Szubotica városnak ajándékozza, a kiállítást pedig az em-

lékmű után egy éven belül tartaná meg.

A négyszázéves emlékmű rendezőbizottsága egyébként nagy buzgalommal folytatja az előkészületeket. Az ünnepek során le fogják lepézni Jován cár szobrát, amelyet Pallavicini Peró dalmát szobrásznál, a fiatal jugoszláv művészgeneráció egyik erősségénél ide-

jekorán megrendeltek. Pallavicini már csaknem teljesen elkészítette művét. A szobor főalakja Jován cárt ábrázolja, karrarai fehér márványból készül, magassága nyolc méter. A mellékalakokat Szuboticán dolgozzák ki, az itteni márványipari műhelyben. Az egész emlékmű háromszázezer dinárba fog kerülni.

Erkölcsvédelmi törvényt követelnek a szlavóniai katolikusok

Katolikus nap Vinkovcán

Vinkovcáról jelentik: A vinkovci plébániatemplom alapításának százötvenedik évfordulója alkalmából Katolikus Napot rendeztek, amelyen nagyszámu hívő vett részt egész Szlavóniából. Dr. Akszamo-vics Antal gyakovói püspök a szabad ég alatt misét celebrált.

A különböző vallásos szervezetek gyűlést tartottak és határozati javaslatokat fogadtak el, amelyek a nítélet mélyítésével kapcsolatos követeléseket tartalmaznak. Így a ka-

tholikus asszonyok szövetsége követeli az iskolai vallásoktatást és a tanulóifjúság katolikus szervezeteinek szabad működését.

Az egyházmegyei katolikus népszövetség elítéli rezolúciójában az erkölcsvédelmi törvény életbeléptetését. Felhívja az iskolai hatóságokat, járjanak el a közoktatásügyi minisztériumban, hogy külön mozok létesüljenek a tanulóiifjúság részére, az iskolai hatóságok rendszeres felügyelete alatt.

Ideiglenes gazdasági tanács alakul

Dr. Spaho Mehmed kereskedelmi miniszter Noviszadra jön a gazdasági körökkel való érintkezés céljából — A miniszter elvállalta a vrbászi kiállítás fővédnökségét

A jugoszláv gazdasági körök már régóta sürgetik a gazdasági tanács megalakítását, mely tanácsadó szerve volna a gazdasági minisztériumoknak, amint az külföldön, főleg a nyugati államoknak kitünően bevált. Krajacs Iván dr. már kereskedelmi miniszter korában törvénytervezetet készített a gazdasági tanács megalakításáról, de a javaslatot közben bekövetkezett távozása folytán nem hozhatta már tető alá és utódja nem tette magáévá a javaslatot, legalább erre vall az a körülmény, hogy mindmáig nem került a nemzetgyűlés elé.

Dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár, a noviszadi kereskedelmi kamara főtitkára kedden Beogradban megjelent dr. Spaho Mehmed kereskedelmi miniszternél, akinek különféle vajdasági gazdasági ügyekben tett előterjesztéseket. Dr. Koszics Mirkó főtitkár arra kérte a minisztert, hogy vállalja el a vrbászi iparkiallítás fővédnökségét, mely a vajdasági kéz-

műiparosok és tanoncok reprezentatív kiállítása lesz és amelyen a vajdaságiak bizonyosságot akarnak tenni az iparosképzés fejlődéséről. A miniszter nagy készséggel jelentette ki, hogy a fővédnökséget vállalja és ha fontos dologgyel nem akadályozzák, akkor a kiállítás megnyitását személyesen is részt vesz.

A miniszter behatóan érdeklődött a vajdasági és főleg a noviszadi gazdasági viszonyok iránt, kijelentette, hogy sajnálja, hogy Noviszadot, a Vajdaság e legjelentősebb gazdasági központját eddig nem ismeri, megígérte, hogy a közeli jövőben, talán már ebben a hónapban Noviszadra jön, ahol a noviszadi kamara gazdasági érdekeltségével; kereskedőkkel, gyárosokkal és iparosokkal konferenciát kíván tartani, hogy közvetlen benyomásokat szerezzen és megtudja a gazdasági körök kívánságait és óhajait.

A miniszter elmondotta, hogy nem hi-ve a kis kamaráknak, mert csak nagy kamarák képesek szakképzett munkásokat alkalmazni és csak ilyenek válhatnak a gazdasági érdekeltségek hasznára. Ami a becskerekai kamarát illeti, a miniszter semmilyen nyilatkozatot nem tett, semmilyen leíratot a becskerekai kamarához nem intézett és senkit arra fel nem hatalmazott, hogy illetékesen bármily nyilatkozatot tehessen a miniszter nevében.

A miniszter végül közölte dr. Koszics-sal, hogy a gazdasági törvénykezés előkészítése ezidőszerezt szünetel és ezért, mert teljesen átérzi a gazdasági tanács megalakításának szükségességét, javaslatot tett a minisztertanácsnak, hogy a végleges megalakulásig ideiglenes jelleggel husz tagú gazdasági tanács alakuljon, mely a gazdasági minisztereknek fontos gazdasági kérdésekben tanácsadó szerve lenne.

A lövöldöző szentai dobrovoljác bűnlajstroma

Martinovics ütötte le annak idején Szekulics Milán volt képviselőt

Szentáról jelentik: A szentai rendőrség befejezte a nyomozást a lövöldöző dobrovoljácok ügyében és az egyik tettest, Martinovics Ivánt szerdán átadták a szuboticei ügyészségnek.

Martinovics a rendőrségen azt vallotta, hogy nem ő, hanem szökésben levő társa lötte le Kovács János szentai vásári árust. A társa nevét nem volt hajlandó megmondani és azt sem árulta el, hogy a lövöldöző dobrovoljác hova szökött. A rendőrség, amely közözlőlevelet adott ki az ismeretlen dobrovoljác ellen, földerítette Martinovics egész előéletét. Megállapította, hogy 1925. évben lopás miatt körözött a szuboticei ügyészség, de akkor Martinovics tartózkodási helyét nem tudták. A múlt évben két társával súlyosan inzultálta Schmidt Pált, a szentai gőzmalom tisztviselőjét és ezért eljárás is indult ellene. Az országos választások előtt ő ütötte le Szekulics Milán volt képviselőt, aki népgyűlést akart Szentán tartani. Hosszu ideig a rendőrség szolgálatában állott, de erőszakos viselkedése miatt a múlt évben elbocsájtották és azóta számtalan botrányt rendezett a városban.

Az ügyészség Martinovicsot régebben elkövetett bűneiről is felelősségre vonja.

Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

Azt a kérdést, mi jobb, ha irigylik vagy ha szánják az embert, a közmondás rég elintézte, mondván: jobb száz irigy, mint egyetlen szánakozó. Nos, ez is olyan eset, amelynél a közmondás könnyen és könnyelműen kimondott ítélete némi revizióra szorul. A magam részéről szeretnék így válaszolni a kérdésre: legjobb, ha se nem irigyelnek, se nem sajnálnak bennünket.

Mégis, ha választatnom kellene az irigyletet és megsajnáltatás közt, az utóbbit választanám, mert a részvételben, bármiképpen nyilvánuljon is meg, hacsak igazán őszinte, van egy kis szeretet, az irigységbe pedig — s az mindig őszinte — még akkor is, ha testvérek közt támad, némi gyűlölet is vegyül. Ősdi felfogás talán — vagy éppen egészen új gondolkodás — de mégis jobban szeretem, ha szeretnek, mint ha gyűlölnek.

Eszményi állapot persze az volna, s ezt kívánom mindenkinek, aki megérdemli (tehát nem is nagyon sokaknak), hogy ne irigyeljük az embert és ne legyen ok arra, hogy szánakozzanak rajta.

Legrosszabb természetesen, ha nem sajnálják, bár volna rá ok és irigylik anélkül, hogy volna rá ok. Mert ilyen szerencsétlen flótások is vannak.

*

Irigyeltetni, alapiában kellemes

állapot, de úgy viselkedni, hogy irigyeljenek bennünket: ostobaság.

*

Az irigyeink kellemetlenebbek és veszedelmesebbek, ha a barátaink, mintha az ellenségeink.

*

Minden gratulációba vegyül egy kevés irigység s a legtöbb részvét-nyilvánításba egy kis elégedettség. Az elsőnél akaratlanul is elgondolják sokan: miért ő és nem én? A másodiknál pedig nem egynek jut eszébe: mégis csak jobb, hogy ő s nem én!

*

Még nem találkoztam senkivel, aki bevallotta volna, hogy irigy. S még nem ismertem senkit, aki teljesen mentes lett volna ettől az emberi, nagyon emberi tulajdonságtól.

*

Némely haragnak egyedüli oka és forrása: az, hogy valakinek jobb a dolga, mint a haragvónak.

*

Sok ambíció egyes-egyedül irigységből táplálkozik. S alig van olyan, amelyet nem fütene némi irigység is.

*

A legféltelenebb irigy is csak azt a szerencsét irigyli mástól, amelyet magának kíván. Láttam egy notórius irigyet, aki végtelenül örült, mikor egy barátja óriási és muzeális becsü gyönyörű képtárt örökölt egy szé- szélyes végrendelező ötletéből. Lelkesen gratulált és meglátszott az arcán, hogy az öröme őszinte. A jó

ember nem kedvelte a festményeket s így nem fájt neki, hogy a barátja a legszebb magánképtárak egyikét örökölte. Ellenben egy rokonától fájdalommal irigyelte annak egy pompás agarát, amely a maga válfajának nagyon kiváló példánya volt. A jó ember szenvedélyes kutyakedvelő volt s ez mindent megmagyaráz.

*

Az irigyek korán vénülnek, mert sokat szenvednek.

*

A sajnálkozásba mindig vegyül némi megvetés s az irigységhez egy kis becslés. Talán ezért óhajítják sokan, hogy inkább irigyeljük, mint sajnáljuk őket.

*

Akit szeretünk, azt sajnáljuk is, amire mindig van ok s akit nem szeretünk, azt irigyeljük is, amire mindig találunk okot.

*

Az ember nem lehet oly jelentéktelen, hogy ne irigyelje senki s nem lehet oly kiváló, hogy ne találjon valakit, akit irigyel.

*

Nincs csufabb, mint a gazdag, aki irigy és nincs becslésreméltóbb, mint a szegény, aki nem irigy senkinek a szerencséjét.

*

Nem kellemes dolog irigyeltetni, de még kellemetlenebb, ha az embert senki se irigyli. Mert az alighanem a szegények házában lakik vagy az

uccasarkon koldul. Még aki börtönben ül, az is irigyléstárgyak azoknak, akik rosszabb cellákban vannak elhelyezve, mint ő.

*

— Nem kell irigyelni a gazdagokat! — mondta egy nagyon gazdag ur. — Nekik is megvan a maguk baja.

— Ez éppen úgy hangzik — felelte rá valaki — mintha azt mondanák: nem kell sajnálni a szegényeket, nekik is megvan a maguk öröme. És én attól tartok, hogy a szegények öröme semmivel se nagyobb, mint a gazdagok baja.

*

Nincs az a nyomorult, akinek ne akadna irigye s nincs az a Krózus, akit ne találjanak némelyek sajnálivalónak.

*

A cinkostársak árulásától kevésbé kell félni, mint a kebelbarátokétól. Azok kevésbé irigyek.

*

Az ember az alaptermészeténél fogva irigy. Szorgalmasan kell magán dolgoznia annak, aki e természetét korrigálni kívánja.

*

A gyűlölet sokkal közelebb áll a szerelemhez s az irigység a szeretet-hez, semmint az ember gondolná.

*

Koldusok közt legnagyobb a kenyéririgység.

A szovjetkormány erélyes jegyzéket intézett Angliához

A tiltakozó jegyzék nem támadó, de kártérítést és elégtételt követel, valamint választ kér arra, hogy Anglia fenn akarja-e tartani a gazdasági kapcsolatokat Oroszországgal — Doumergue londoni látogatása összefüggésben áll az orosz kérdéssel

Németellenes angol-francia katonai felvonulás haditervét lopták el az angol hadügyminiszteriumból?

Moszkvából jelentik: Litvinov népbiztos, mint Csicserin népbiztos helyettese,

átnyújtotta az angol kormány moszkvai diplomáciai képviselőjének a szovjetkormány tiltakozó jegyzékét.

az Arcosnál és a szovjetorosz kereskedelmi delegáció helyiségében megtartott házkutatás miatt. A jegyzék rendkívül terjedelmes, de nem támadó hangú. Bevezető részében ismerteti a tényállást és kifejti, hogy a házkutatás által

Anglia nem csupán az 1921. évi angol-orosz szerződést szegte meg, hanem meg is sértette az angliai orosz delegációt,

többek között azzal is, hogy megakadályozta azt, hogy a szovjetdelegáció a vizsgálat eredményét ellenőrizze, már pedig

a szovjetkormánynek egyúttal az angol-orosz konfliktus alkalmával már keservesen kellett tapasztalnia, hogy az ilyen nyomozásoknál a hamisított okmányoknak nagy szerepe szokott lenni.

A szovjetkormány eddig béketűrővel nézte az angol miniszterek és az egész angol kormány sokszor provokáló és durva kirohanásait — folytatja a jegyzék — most azonban

kénytelen az ellenséges katonai látásra felvetni azt a komoly kérdést, hogy Anglia súlyt helyez-e még az Oroszországgal való kereskedelmi kapcsolatok fellerdítésére és ha igen, hailandó-e azt ilyen ellenséges eljárásoktól megkímélni.

A szovjetkormány csak abban az esetben tartja lehetségesnek a gazdasági viszony fenntartását, ha az angol kormány nem zavarja meg a nyugodt és normális kereskedelem lebonyolítását mindenféle belpolitikai incidensekkel, választási manőverekkel és egyes miniszterek fantasztikus ötleteivel. Erre a tiszta és világos elvi kérdésre sürget választ a szovjetunió kormánya és

kártérítést kér a kereskedelmi szerződés megszegésével szenvedett sérelmekért, a szovjetdelegáció egyes tagjainak megsértéséért pedig elégtételt követel.

Feltűnést keltett, hogy a jegyzék ilyen mérsékelt hangú és nem említi gazdasági megtorlást.

Izgalom Berlinben az Arcosnál tartott házkutatás miatt

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés folyosóján szerdán a képviselők csoportokba verődve tárgyaltak arról, hogy az Arcosnál eszközölt házkutatás Németországot érinti első sorban. Híre terjedt ugyanis annak, hogy

azok között az állami titkos okmányok között, amelyek állítólag az angol külügyminiszteriumból eltűntek, van egy, amely angol-francia katonai felvonulás haditervét tartalmazza Németország ellen, arra az esetre, ha

a francia keleti határok veszedelemben forognának.

Hír szerint, amikor Londonban észrevették ennek az okmányoknak az eltűnését, az az aggodalom merült fel, hogy a szovjetkormány nyilvános-

ságra hozza ezt az angol-francia katonai megállapodást és ezért rendelék el a házkutatást az Arcosnál.

Illetékes helyen a legnagyobb fenntartással fogadják ezt a híresztelést.

Elmaradt a minisztertanács ülése Nincs még döntés a parlament feloszlatairól és a kormány kiegészítéséről

A pénzügyminiszter a dollárkölcsonról

Beogradból jelentik: Ámbár Markovics Voia dr. külügyminiszter már hazaérkezett, a belpolitikai események még mindig nem fejlődtek tovább, minthogy a kormány nem tartott ülést és így semmiféle irányban nem történt döntés. Nem került sor az állami bizottság tagjainak megválasztására sem és ezt a kérdést a pénzügyi bizottság egyelőre levette a napirendről.

Maga Vukicsevics Velja miniszterelnök a belügyminiszteriumban és a miniszterelnökségen számos politikussal folytatott megbeszélést, többek között Sztrilich Béla és Lalojevics Jócó képviselőkkel is.

Politikai körökben feltűnést kelt, hogy Nikics Nikola csaknem naponta telkeresi kabinetjében Vukicsevics Velja miniszterelnököt.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság szerdai ülését délután félhatkor nyitotta meg dr. Radonics Jován elnök. Az ülésen először vita nélkül elfogadták a kérelem- és panaszbizottság jelentését, majd rátértek a napirend második pontjára: a tizenötmillió dollárkölcson felosztásának kérdésére.

A javaslat szerint vasútépítésre hétmillió dollárt, régi közmunkák befejezésére kétféle tizenkétezer dollárt, az állami levéltár felépítésére hatvanháromezer dollárt, az 1927—28. évi költségvetés tartalékhitelének fedezésére 880 ezer, a rokkant illetmények rendezésére 880 ezer és a régi adósságok törlesztésére 880 ezer dollárt fordítanak. A harmincmillió dolláros kölcsön második részletének felosztására a minisztertanács javaslatot terjeszt a pénzügyi bizottság elé.

A pénzügyminiszter expozíciója

Markovics Bogdán pénzügyminiszter expozíciójában kifejtette, hogy a felosztásnál a kormány bizonyos elveket tartott szem előtt. Miután sürgős szükség volt a gazdasági helyzet megjavítására, vasutak építésére, munkaalakalmak teremtésére, ezért a kormány elhatározta, hogy négy százezer dinárt a közlekedésügyi miniszteriumnak bocsájt rendelkezésére a vasútépítés céljából. Ezt az összeget később a közlekedésügyi miniszterium viszfizeti a pénzügyminiszteriumnak és a függő adósságokat fogják ebből rendezni.

Demetrovics Juraj független demokrata kérde a pénzügyminisztert, hogy mennyi a kölcsön valóságos

összege, mert a nyilvánosságra került adatokból ugylátszik, hogy a tizenötmillió dollár névértékből harmincmillió 284 ezer 50 dollár különböző kamatokra és proviziókra megy el és az egész harmincmillió trancheból pedig csak huszonhárommillió dollárt kapunk meg. Kéri a minisztert, hogy nyilatkozzon erről. Szerinte egyébként a kölcsön felvétele körül is törvénytelenések voltak, mert a kormánynak nem volt felhatalmazása, hogy így járjon el és királyi ukáznak kellett volna a második tranche-ról intézkedni. A hitelek felosztására sincs joga a pénzügyminiszteriumnak, hanem ez a parlament dolga.

Markovics pénzügyminiszter válaszában kiemelte, hogy maga is nagyon fontosnak tartja ezt a kérdést. A kormánynak rendeznie kellett a második tranche felvételét, mert az 1921. évi szerződés, amely törvényt vált, erre kötelezte. Ez a szerződés százezer dollárról szól és a Bleer-csoport kifejezetten az Adria-vasut építésére adta a kölcsönt. Az első részletnek azonban csak igen kis részét fordították erre a célra.

Rámutatott ezután, hogy az eredeti kölcsönszerződésnek, milyen

Londonból jelentik: A lapok részletesen közlik Litvinov jegyzékét. A Daily Mail hozzáfűzi, hogy az angol kormány szerdán este minisztertanácsot tart és

ezen a minisztertanácson a kormány olyan fontos döntés előtt áll, amilyenre eddig még nem volt példa

a jelenlegi kormány történetében. A Westminster Gazette szerint Doumergue francia köztársasági elnök londoni látogatása összefüggésben áll az orosz helyzettel.

Kormánykörökben kijelentik, hogy államtitokként kell kezelni bizonyos tényeket, amelyeket a szovjetház átkutatásával kapcsolatban megállapítottak és ezért nem hozhatják nyilvánosságra az eredményt.

hátrányai és súlyos megkötései voltak: többek közt valóságos monopóliumot adott az amerikai csoportnak, úgyhogy annak megkerülésével máshol nem is vehettek volna fel kölcsönt. Hosszas tárgyalások után sikerült ezeket a hátrányos kikötéseket kiküszöbölni és megállapodni a második részlet felvételéről.

Demetrovics Juraj független kérdésben szólalt fel és javasolta, hogy a döntést ebben a kérdésben hallasszák el.

Radonics elnök szavazásra tette fel a kérdést és a bizottság nagy többséggel elvetette Demetrovics indítványát.

Pusenjick szlovén néppárti, Szmodelj szlovén néppárti és Zsanics föderalista kritizálták meg élesen a javaslatot, amelyet elfogadhatatlannak tartanak.

A törvényhozóbizottság ülése

A törvényhozóbizottság szerdai ülésén folytatta a bünvádi perrendtartás tárgyalását. A bizottság a javaslatot egész a 211-ik paragrafusig lényegesen módosításokkal elfogadta.

„Hercegovina meghal, vagy megőrül“

A moszlári polgármester kétségbeesett távirata — A zagrebi tartomány harminc vagon kukoricát küldött az éhezőknek

Zagreből jelentik: Hercegovinából érkező jelentések borzalmas képet nyújtanak az ottani éhínségről. A zagrebi Narodna Zastita nevű jótékony egyesület kedden ilyen táviratot kapott moszlári fiókszervezetétől:

— Hercegovina az éhségtől vagy meghal, vagy megőrül. Térjünk át a szavakra a tettekre. Az emberek egy falat kenyér nélkül vannak, füvet esznek. Mindenfelől alapos segítségre van szükségünk. Ötszáz gyermeket kell elhelyezni. Nincs ruha, cipő, a gyermekek meztelenül járnak. Egyesületünk működése anyagiak hiján teljesen meddő. A beogradi Vöröskereszthez is táviratot intéztünk. Krunics polgármester.

Más jelentések szerint harminc-négyvenezerre tehető azok száma, akik a szó teljes értelmében éheznek. Különösen a hegyi falvakban nagy a nyomor, de erről kevés hír jut a világra, mert ezeken a helyeken évenként legfeljebb egyszer fordul meg egy-egy csendőrjárat. A lakosság a marhavész folytán elvesztette utolsó állatait is. A Vöröskereszt

vándor-segélybizottsága Ravci községben megrendítő jeleneteknek volt tanúja. Egy üres házban magukra hagyva találtak egy sereg gyermeket, akik közül a legidősebb tizenöt éves volt. Az éhségtől fetrengve taagakat és füvet rágszáltak. Azt mondták, hogy szülei messze vidékre elvándoroltak munkát és ennyit keresni. A katasztrófa főoka a dohányültetés túlszigorú korlátozása. A legkisebb túllépésért megvonták az emberektől a dohánytermelési jogot és a családfoket hosszú szabadságvesztés-büntetéssel sújtotta a hatóság. A dohánybeváltási ár mindig nevetésgesen csekély volt.

Első segélyben az éhségkatasztrófa által sújtott lakosságot a zagrebi tartományi választmány részesítette, egy zemuni malomban harminc vagon kukoricát vásárolt az éhezők részére. A kukoricaszállítmányt már elküldték az inséges vidékre. Ez a szállítmány azonban egyáltalán nem elegendő és a hatóságtól újabb segínyt várnak az éhező hercegovinaiak, akik a legsúlyosabb helyzetben vannak.

Megölte a villanyáram**Megrendítő szerencsétlenség Beeskereken**

Beeskerekről jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt szerdán este Beeskereken.

A Melence-uca 31. szám alatt lakó Weisz Ede szabó öt éves kislia a ház előtt játszadozott, miközben felmászott a kapu tetejére. A kapu fölött húzódtott el a villanyvezeték, olyan alacsonyan, hogy a kislgyerek könnyen elérte. Mikor a kislfiu hozzáért a dróthoz, *julszó nélkül* élettelenül lezuhant a kövezetre: az erős villanyáram rögtön megölte.

A rendőrség megindította a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenségért kár terhel a felelősség.

Összeült az osztrák nemzetgyűlés**Megvilasztották az e'nökséget**

Bécsből jelentik: Az osztrák nemzetgyűlés szerdán tartotta alakuló ülését, melyen a képviselők teljes számmal megjelentek.

Az eskütel után megválasztották az elnökséget: elnök lett Mikias keresztényszocialista, alelnök Elders szociáldemokrata.

A nemzetgyűlés ezután kiküldte a jelölőbizottságot, mely elkészítette a jelölőlistát, mely a régi kormány tagjainak nevét tartalmazza. Az új kormányban egyedül új név Hartleb, aki a belügyminiszterium és a pénzügyminiszterium vezetését veszi át.

Gyermeke árulta el a férjgyilkos asszonyt**Gstörtökön hirdetik ki az ítéletet a pesterzsébeti gyilkosság bűnpörében**

Budapestről jelentik: A pesterzsébeti gyilkosság bűnpörében szerdán folytatta a pestvidéki törvényszék a főtárgyalást. Újból kihallgatták Kovács Istvánt, aki kedden tagadott és az elnök ügyelmezte a rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt tett beismerő vallomására, mire Kovács azt felelte, hogy a rendőrségen ütöfték-verték és ezzel kényszerítették ki vallomását.

Szembesítették ezután Kovácsot Lucska Gusztávval, aki a szemébe mondta Kovácsnak, hogy ő is bujtogatta gyilkosságra, Kovács azonban konokul hajtogatta továbbra is, hogy ez valótlan. Ezután Gröllernével szembesítették Kovácsot. Az asszony azt állította keddi vallomásában, hogy Kovács biztatta Lucskát a gyilkosságra, hogy őt feleségül vehesse és ugyanezt szemébe is mondta Kovácsnak, aki élénken tiltakozott, nem annyira a fejbajtás vádjá ellen, mint inkább az ellen, hogy ő feleségül akarta venni Gröllernét.

— Nem igaz — mondotta Kovács a szembesítéskor. — Nekem nem volt utamban a maga ura. Maga nagyon jól tudja, hogy mindent megkaptam akkor is, amikor az ura még élt és így nem volt érdekem, hogy az urát eltegyék láb alól.

Egyre fokozódó izgalmak közben szembesítették ezután mindkettőjüket Lucskával, úgyhogy szembenállt egymással az asszony, a szerető és a gyilkos. Ugy Kovács, mint Gröllerné tagadtak, mire Lucska rátámadt mindkettőjükre:

— Ne hazudjanak össze-vissza mindentelét! Mindenki ülle le a maga bűnét!

Lucska ezután szemébe mondta Gröllernének, hogy a gyilkos fegyvert őt a kezébe és hogy Kovács is rábeszélte a gyilkosságra, azonban mindketten továbbra is állhatatosan megmaradtak tagadásuk mellett.

Végül a bűnpártolással vádolt Szvincsák Anna kihallgatására került a sor, aki kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát abban, hogy nem leplezte le a szörnyű bűnt azonnal a gyilkosság után. Elmondotta a gyilkosság történetét és bevallotta azt is, hogy hosszú ellenkezés után ő is segédkezett a holttel elásásánál.

Ezután a tanúkihallgatásokat kezdték meg. Érdekes epizódot mondott el Csillag Béláné tanu, aki előadta, hogy Pest-erzsébeten gyerekek játszottak az uccán közöttük Gröllerné gyereke is, aki amikor egyik társa kövel megdöbta, a következőképp fenyegette meg:

— Ne dobálj, mert megmondlak anyádnak és majd téged is elteesszünk láb alól és elásunk úgy, mint apámat!

A gyerekek ez a kijelentése a tanuban gyorsan elterjedt és ez volt az alapja annak a névtelen feljelentésnek is, amelynek alapján az egész gyilkosság ki derült.

A törvényszéki orvosszakértők véleményének előterjesztése után a tárgyalás folytatását csütörtökre halasztották és valószínűleg akkor kerül a sor az ítélet kihirdetésére is.

Mennyi lakosa van Szuboticának?**Hatvan, vagy negyvenöt tagja lesz a városi közgyűlésnek**

A községi választások kiírása előtt aktuálissá vált annak megállapítása, hogy mennyi lakosa van Szuboticának.

A városi törvénytervezet szerint a százezer lakosu városok hatvan városi képviselőt választanak, míg a kilencven ezren felüli, de százezer lelket nem számláló városok csak negyvenötöt. Azt viszont senki sem tudja, hogy hány lakosa van Szuboticának.

A város lakosainak száma a legutóbbi népszámláláskor száztizenhétezerre rugott. Figyelembe kell venni azonban, hogy Szubotica város területe azóta jelentékenyen kisebb lett és a Szubotica-tól elszakadt Kelebia, Csikeria, Tompa egy része sokezer embert elvont a várostól. Hogy a veszteség miatt a lakosság száma most alul van-e százezren, azt nem lehet tudni és így az is bizonytalan, hogy hatvan, vagy negyvenöt tagból fog-e állni a szuboticei képviselőtestület. A városi törvénytervezet nem intézkedik arról, hogy a választás előtt újból állapítsák meg a lakosság számát és így valószínűleg a legutóbbi népszámlálási adatokat fogják figyelembe venni és akkor — legalább is a legközelebbi népszámlálásig — hatvan tagja lesz a szuboticei közgyűlésnek.

Radics István támadja Pálics Józsefet**A szombori parasztpárti vezér önmagát jelölte első helyen képviselőjelöltnek**

Zagrebból jelentik: A Dom szerdai számában Radics István aláírásával cikk jelent meg, amelyben a pártvezér alaposan leszámol Pálics Józseffel, a parasztpárt szombori szervezetének elnökével.

— A szombori Pálics József — írja Radics — aki a szombori járásban és a Vajdaság többi részében számos gyűlést tartott, akarva-nemakarva tévesen fogta fel a horvát parasztpárti alapszabályait és a főbizottsági ülésen való részvételre nemcsak önmagát jelentette be, hanem egy kimutatást is mellékel, amelyben felsorolja azoknak a személyeknek a névsorát, amelyek jogosultak résztvenni a főbizottsági ülésen.

A pártvezetőség szombaton kiküldte megbízottját Szomborba, ahol 15-én megválasztották a szervezet ideiglenes elnökségét. Ezt azért közölik, hogy Pálics József ezek után nem vehet részt a főbizottsági ülésen és nem tárgyalhat az a jelölési előterjesztés sem, amit Pálics József terjesztett be. Érdekes, hogy Pálics önmagát jelölte első helyen képviselőjelöltnek, amit elsősorban azért kifogásolunk, mert a horvát parasztpárt nem ismeri el azokat a szervezeteket, amelyeket Pálics József szabályellenesen alapított. Pálics igen élelmes és agilis ember, aki eddig sokat dolgozott, de ha tényleg becsületes, akkor be fogja ismerni hibáját, ha nem, akkor szidni fogja a parasztpártot, úgy, ahogy eddig dicsérte.

A klinikai panama a magyar parlament előtt**Csütörtökön kezd tárgyalni a magyar képviselőház a jogszlov-magyar kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatot**

Budapestről jelentik: A képviselőház szerdai ülésén a külügyi, igazságügyi és közgazdasági együttes bizottság előadója, Görgey István beterjesztette az S. H. S. királysággal kötött kereskedelmi szerződés és a közlekedési egyezmény becékkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, valamint több más külügyi egyezményt, köztük az olasz-magyar barátság-szerződést is. Ezeknek a törvényjavaslatoknak a tárgyalását a képviselőház csütörtöki ülésén kezdik meg.

A napirendi vita során Pakots József szóvá tette a klinikai szállások körül történt visszaéléseket. Kérte, hogy a kormány indítson tisztító hadjáratot és a képviselőház foglalkozzék az ügygel.

Bethlen miniszterelnök azonban válaszként és kijelentette, hogy az ügy mai stádiumában, amikor a rendőri nyomozás még folyamatban van, a kormány nem nyilatkozhat. Ezek az ügyek — mondotta Bethlen — abban a gazdasági helyzetben gyökereznek, amelyben a közép osztály jutott. A kormány feladata, hogy részben a gazdasági élet megjavítása és a középosztály segítése révén lépjen fel ezekkel a visszaélésekkel szemben, másrészt kerlehetetlenül járjon el a bünsök ellen. A kormány a legnagyobb szigorral jár el és semmitéle el-titkolásról szó nem lehet, miután a kormány végigviszi a vizsgálatot, bárhova is vezet és bárkire is vonatkozik az.

A képviselőház többsége tudomásul vette a miniszterelnök választát.

Nem rukkolnak be a francia nők**A szenátus hadügyi bizottsága megváltoztatta a kamara által elfogadott mozgósítási törvényjavaslatot**

Párisból jelentik: A szenátus hadügyi bizottsága kedden nyitotta meg a kamara által még a husvéti szünet előtt letárgyalt általános mozgósítási törvényjavaslat vitáját, amely háboru esetére az egész nemzetet hadicélokra mobilizálja. A bizottság a módosítások egész sorát, köztük mélyreható változtatásokat eszközölt a már elfogadott törvényjavaslaton. Elsősorban kiküszöböltte a bizottság az első fejezetet, amely úgy szöft, hogy háboru esetén minden francia, akármilyen idős és akármelyik nemhez tartozik, köteles hadiszolgálatra.

Plotz szenátor előadó kifejtette, hogy ennek a rendelkezésnek semmiféle gyakorlati értelme nincs, ellenben Franciaországot erkölcsileg károsítja a külföld szemében, a családi élet alapjait rendíti meg és a legkényesebb nemzetközi problémákat veti fel. Ugyanez áll arra az intézkedésre is, hogy társadalmi egyesületek és mindenféle egyesület valamennyi tagja hadicélokra mozgósíthatók, az egyesületek vagyona pedig háboru esetén lefoglalható.

A hadügyi bizottság úgy határozott, hogy a kiküszöbölt intézkedéseket a javaslatban új szöveggel fogja pótolni.

Simon rizspor
(Poudre de Riz Simon)
Különleges összeállásban kerül forgalomba, hogy a Simon Krem (Crème Simon) hatásait fokoztassa. A Simon rizspor megszűnteti az arc bőr szárazságát és eltünteti a rossz porok rossz hatását. Simon zspor finom, kellemesen illatosított és magában egyesít minden olyan jó tulajdonságot, amelyet jó pudertől el lehet várni.

Mindenütt kapható 10795
SIMON KRÉM, PUDER és SZAPPAN
Parfumerie Simon, 59. Fg. St. Martin, Paris

HIREK**VÁROSI MOZI.** Csütörtök—vasárnap: *Embervásár.* A főszerepben: And Egede Nielsen, Alfréd Abel, Éva a cowboyok között, Nigjáték.

*

— **Iskruljev Tósó szabadságon.** Petrovoszeléről jelentik: A petrovoszelői főjegyző, Iskruljev Tósó betegségéből felépült és haheti szabadságra utazott. A tartományi főispán az ügyek intézésével a szabadság ideje alatt Vlaskalin Nebojszát bízta meg.— **Fokozódik az árvíz a Mississippimentén.** Londomból jelentik: A Mississippivel párhuzamosan folyó Acsafalapa folyam egyik főgátja beszakadt és a Mississipp és Acsafalaja közötti terület beláthatatlan tengeré vált. Az ár olyan birtelen jött, hogy a veszélyeztetett területről százötven ember alig tudott elmenekülni. Többben az árban letek halálukat. A sorozatos gátszakadások folytán New-Orleansnál a Mississipp apadt, úgyhogy a várost már nem fenyegeti közvetlen veszedelem.— **Előadás a beogradi újságíró klubban Oroszországról és Kináról.** Beogradból jelentik: Wirth Frigyes dr. a hollandiai újságíró, szerdán a beogradi újságíró klubban előadást tartott Oroszországról és Kináról. Wirth, aki most tért vissza Kinából, eleinte szavakkal esettette azt a veszélyt, amelyet a kommunista propaganda az egész világra jelent.— **A hercegovinai éhező gyermekek megmentése.** Zagrebből jelentik: A zagrebi jótékonycélu egyesületek elhatározták, hogy akciót indítanak a hercegovinai éhezők érdekében. Az egyesületek az öt-tizennégy éves gyermekeket horvátországi falvakban akarják elhelyezni és elhatározták, hogy akciójukat az egész országra kiterjesztik.— **Jovanovics Szlobodán a zagrebi egyetem díszdoktora.** Zagrebből jelentik: A zagrebi egyetem jogi fakultása tiszteletbeli doktorrá választotta Jovanovics Szlobodánt, a beogradi egyetem tanárát, a jeles közgazdász. Az ünnepélyes felavatáson az összes tudományos egyesületek képviselve lesznek.— **Kettős rablógyilkosság Szlovéniában.** Mariborból jelentik: A szlovéniai Jovinszkid községben kedden éjjel ismeretlen tettes fejszével agyonütötte Nedeljko Ferdinand hatvanéves kocsmáros, feleségét pedig életveszélyesen megsebesítette. A gyilkos ezután az egész házat átkutatta és minden érték tárgyat elrabolt. A gyilkosság egyetlen szemtanúja a meggyilkolt házaspár két éves leánykája volt, aki természetesen nem tud személyleírást adni a rablógyilkosról.— **Ferencváros—Sabária 3:2 (0:1).** A Szombathelyen lejátszott mérkőzést a Ferencváros erős küzdelem után nyerte meg.— **A nemzetközi légügyi vezetőjének kényszerleszállása Budapesten.** Budapestről jelentik: Szerdán hajnalban a külső Üfői-úton Budapest város környékére egy repülőgép ereszkedett le, amelyből egy idősebb férfi és egy pilóta szállt ki. Kiderült, hogy az idegen repülőgép utasai a Nemzetközi Légügyi Hivatal vezetője, De'abeon gróf, aki Bukarestből jött egy román katonai repülőgépen. A gép benzinhány miatt volt kénytelen leszállni, azonban oly mélyen furdott bele a homokos földbe, hogy egyelőre szó sem lehet elindulásáról.— **Ismét működik a Vezuv.** Rómából jelentik: A Vezuv néhány napja ismét fokozottabb működésben van. A római földtani intézet igazgatója kedd óta a kráter közvetlen közeléből figyeli a kitérőseket Északaként a Vezuv környékén tisztán hallják a tompa földalatti morajt. A római földtani intézet szeizmografiája szerdán kisebb földrengéseket jelzett.

— Szubotica város tanácsa tudomásul vette a volt polgármester nyugdíjazását. Szubotica város tanácsa kedden délelőtt ülést tartott, amelyen folyó adminisztratív ügyeket intéztek el. Többek között foglalkozott a tanács a belügyminiszter átiratával, amellyel Gyorgyevics Dragoszláv polgármestert nyugdíjazta. A városi tanács a miniszteri átiratot tudomásul vette.

— Fegyverrel akarta visszaszerezni a feleségét. Szomborból jelentik: Dugaeski Adám lugji földműves 1922-ben a katonaságtól visszatérve, rosszul kezdett banni feleségével, Benács Annával. Az asszony férje durvaságát elől visszatért szülei házába. Dugaeski hívta vissza az asszonyt, de mikor az nem akart visszatérni — egy napon fegyverrel állított a felesége szüleinek házába és ráőtt feleségére és a szüleire. A golyók ekkor tévesztették. De Dugaeski féltelmében átszökött Magyarországra, ahonnan nemrégén tért vissza Szomborba, ahol leartóztatták. A szombori törvényszék Masirovics-tanácsa most tárgyalta a bűnügyet és Dugaeskit gyilkossági kísérletért három évi börtönmre ítélte.

— Véres haláskirándulás. Szomborból jelentik: Véres tragédia játszódott le Szombor közelében. Hegedüsvics Ignác, Bird József és Albrecht József szombori halászok egy jól sikerült fogás után kikötöttek csónakjukkal a Gladiste nevű tisztáson, ahol borozgatni kezdtek és berúgtak. Hegedüsvics és Albrecht később összeszólköztek és veszekedni kezdtek. Bird közléük lépett és hétközi akarta őket, mire Hegedüsvics Birdre támadt és fojtogatni kezdte. Bird bicskát rántott és Hegedüsvics karjába döfte. A penge átvágta a halász főtűtőjét és mivel közelben nem volt orvos, aki a sebet bekötözte volna, Hegedüsvics elvérzett. Birdet halált okozó súlyos testisértséssel vádolta a szombori ügyészség. A tárgyaláson azonban hebizonyosodott, hogy Bird tettét önvédelemből, beszámíthatatlan állapotban követte el, mire a törvényszék felmentette.

— Betörések éjszakája Turniscén. Turniscéről jelentik: Turniscén az elmúlt éjjel két helyen követtek el betörést. Ismeretlen tettesek először feltörték Bader Manó borkereskedő boltjának vasredőnyét és az üzlethöz negyvenöt ezer dinár értékű bört vittek el. Ezután álkulcsossal felnyitották Kardos János mérsáros és vendéglős üzletét, ahonnan füstölt húst és zsírt vittek el hatezer dinár értékben. A betörők a lopott holmit felrakták egy kizokocsira, amelyet ugyancsak a szomszédságban loptak el. A nyomozás megállapította, hogy mindkét betörést Litrop Cvetko Ferenc többszörösen büntetett, rovottmultu turniscei csavargó követte el három társával, akiket a csendőrség másnap éppen akkor fogott el, amikor a lopott holmival vonatra akartak ülni. A betörőket átadták a doinyatendvaji járásbírósnak.

— Renoválják a jasatomicsi kórházat. Beeskerekről jelentik: A beogradi tartományi választmány százezer dinárt szavazott meg a jasatomicsi kórház renoválásának céljaira. A kórház renoválását még a nyár folyamán megkezdik.

— A pászter hüne. Noviszadról jelentik: Skuljan Joca sztarcsevői pászter 1923 október huszonharmadikán éjszaka egyik sztarcsevői vendéglőben összevesztek Rumi Istvánnal, akit súlyosan megsebesített. A pancsevői törvényszék 1925 november 17-én Skuljant hét hónapi fogságra ítélte. Az ügyész súlyosbításért felebbezett és a noviszadi felebbeviteli bíróság Aranicki Sztankó-tanácsa szerdán megtartott tárgyalásán az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és Skuljan büntetését egy évi fogságra emelte fel.

— Megválasztották a sztarihecei radikális párt új vezetőségét. Sztariheceiről jelentik: A sztariheceji radikális-párt a »Centrá» szálló nagytermében látogatott gyűlést tartott, amelyen megválasztották az új pártvezetőséget. Elnökök lelt Pavlovics Sztán tartománygyűlési képviselő, titkár Sztjepánov Nikó. Választották még negyven tagból álló választmányt is.

— Sztaramoravica ilmen. A sztaramoravicai Önkéntes Tűzoltótestület május hó 15-én majálst rendezett, melynek minden érdekes mozzanatát lefilmezték. A riportfilm 22-én kerül bemutatásra a sztaramoravicai moziban. A filmfelvételeket Konrath D. D. Szubotica készítette.

— Szombor kövezési programja. Ivkov György városi főmérnök nemrég új részletes javaslatot dolgozott ki Szombor utainak új kövezésére és a munkálatok költségeire vonatkozólag. A javaslat azt ajánlja, hogy a főbb utvonalakait, a jól bevált németországi minta szerint, betonból készítsék el, amelyek, ha az elkészítés után még három hétig nem adják át a forgalomnak, husz-harmincöt évi használatot kibírnak. A főmérnök javaslata szerint, tekintettel a város nehézségi pénzügyi helyzetére, csak a főutvonalaikat burkolják betonnal és pedig a vasúttól a Szlobedáig terjedő 1800 méteres, a város házáttól a megyeházáig húzódó 300 méteres és végül a 2200 méterre kitévő körutakat. A főmérnök által megadott számítások szerint a munkálatok költségei kilenc millió dinárt tesznek ki, amelyre a városnak hosszabb lejáratu kölcsönt kellene felvenni.

— Az önkéntes és a horvát szokolisták. Osziyekről jelentik: Az osziyei horvát szokolisták szabadgyakorlatot tartottak a gyakorlótéren. Penjics Bogdán egyéves önkéntes tizedes arra lovgolt és megkérdezte, hogy milyen szokolisták. Mikor hallotta, hogy a horvát szokol tagjai, szidalmak kíséretében a tornázók közé rontott lovával, akik között kettőt majdnem legázolt. Mikor a szokol vezetője távozásra szólította fel, revolyert rántott elő és a szokolisták közé lött, szerencsére a golyó senkit sem talált. Az önkéntes ellen panaszt tettek a katonai parancsnokságnál.

— A beeskereki kamara adómentességet követel a bérbeadott lakások számára. Beeskerekről jelentik: A beeskereki kamara memorandumot intézett a szociálpolitikai minisztériumhoz, amelyben részletesen foglalkozik a lakástörvény meghosszabbításának kérdésével. A memorandumban a kamara azt javasolja, hogy a lakástörvény megszűnése után egy-két esztendőre adjon teljes adómentességet a bérbeadott lakások számára, hogy így némileg hozzájáruljon a lakások csökkenéséhez.

— Öngyilkosság. Szentáról jelentik: Pelel József harminckét éves horgosi gazda kedden összeszólközött feleségével. A szóváltást annyira szívére vette a túlérzékeny Pelel, hogy a vitatkozás után háza padlásán felakasztotta magát. Az asszony este találta meg férje kihalt holttestét.

— Jövedelemadó bejelentés Szubotican. A szuboticaei vállalatokhoz a város házában működő jövedelemadókievőbizottság felhívást intézett, hogy nyolc napon belül terjessék be 1925. évi behel alkalmazottaik illetményeinek jegyzékét. Minden személy részére külön íven kell felhívni a fizetést és egyéb illetményeket. Ha kettőnél több alkalmazott van, akkor jegyzéket is kell összeállítani. A jegyzékhez szükséges nyomtatványok és az adókiszámítási táblázatok néhány nap mulva kaphatók lesznek a Minerva nyomda r-t-nál.

— Mit tárgyal Noviszad parlamentje. Noviszadról jelentik: Noviszad kiszélezett tanácsa csütörtökön tartja több ízben elhalasztott közgyűlést, amelynek napirendjén számos fontos pont szerepel, köztük a vasutigazgatóságnak Szubotica-ról Noviszadra való áthelyezése is. A gazdasági, pénz- és jogügyi bizottságok hétfőn tartott közös ülésükön előkészítették a közgyűlés anyagát. A hármass bizottság letergyalta a városi üzembe átvett légszuszogó jövő évi költségvetését, melynek kiadásai 1.2 millió dinárral vannak előirányozva, míg a bevételek 900.000 dinárra, úgyhogy 300.000 dinár deficit áll elő, mert a gázgáz szén szükségletét az angol bányászatról idején jóval drágábban szerezte be. A bizottság megvitatta az agrárrevíziókérdését is, mert a város azt megelőző végre akarja hajtani, mert meg van győződve, hogy igen sokan

jogtalanul birtokolják az agrárföldeket. Minthogy azonban ilyen revízió horribilis költségekkel van összekapcsolva, a város bekéri a megyei agrárhivataltól az agrárérdekelték noviszadi listáját, a melynek segítségével a városi tanács előbb saját hatáskörében nyomoz és csak ha elegendő támpont lesz a revízióra, akkor kéri az agrárrevízió elrendelését. A Temerin- és Futaki-utakon levő városi kövezetvámkapuknak kihelyezését a bizottságok elhatározták, mert ezzel a város földelmei fogtak emelkedni. Nagy vita fejlődött ki a vásárcsarnok ügyében, melynél nagyon megosztottak a vélemények. Többen a központi vásárcsarnok terve, mások a megosztott csarnoki megoldás mellett voltak, végül elhatározták, hogy az érdekelték bevonásával széleskörű ankét lesz, melyen a helyi és az összes gazdasági szempontokat mérlegelni fogják. A csütörtöki közgyűlés meg fogja választani a városi takarékpénztár igazgatóságát és felügyelőbizottságát. A hármass bizottság 450.000 dinárt szavazott meg a vidovdani telepen létesítendő elemi iskola építési költségeire.

— A petrovszelői diákok tanulmányutja. Petrovszelőről jelentik: A petrovszelői tantestület tanító harmívenegy tanulóval háromnapos kirándulásra mennek a Vaskapuhoz. A tanulmányút résztvevői Sztariheceán ilnek hajóra és egy napot Beogradban töltenek. Az iskolások minden évben ötezer dinárt irányoz elő erre a célra.

— A családi perpatvar vége. Noviszadról jelentik: Milics Zsivka sztapári földműves 1925 március huszonnyegedikén összeveszett a fiával, Danilóval, akit kegyetlenül ütni-venni kezdett. Mikor Milics felesége látta fiának szorult helyzetét, felkapott egy vasdarabot és azzal úgy fejbaváta a férjét, hogy az rövidesen meghalt. A szombori törvényszék múlt év június másodikán megtartott tárgyalásán Milics Darinkát egy évi fogságra ítélte. A vádlott az ítélet ellen felebbezett és az ügy a noviszadi felebbeviteli bírósághoz került, amely szerdán megtartott tárgyalásán az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

— Elítélt betörő. A szuboticaei törvényszéken szerdán ítélezett Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa Árkoszallási Gáspár huszonnyolc éves horgosi földműves bűnügyében, aki a vád szerint ez év márciusában Martonoson két helyen betöréses lopást követett el. A vádlott, aki vizsgálati fogságban van, a tárgyaláson kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát. Azután részletesen elmondta, hogy Martonoson Pósa Anna szülésznő lakásán betörte az ablakot éjjel és bemászott a konyhába és különböző fehéreneműket és más tárgyakat vitt el. Ugyancsak Martonoson Dömötör Mátyásnál is betört és szintén fehéreneműt lopott el. Azzal védekezett, hogy szűkségből tette. A tanaként kihallgatott Pósa Anna szülésznő sirva mondta el a tárgyaláson, hogy hatszor törték be nála és a vádlott nem volt egyedül, hanem többen voltak. A szomszéd szobában volt és hallotta, hogy kifosztják a lakást, de nem tudott védekezni, mert egyedül volt a házban. A bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki kétrendbeli betöréses lopásban és egy évi és hat havi börtönmre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Vasúti karambol Lokon. Lokról jelentik: Kedden hajnalban a loki vasúti állomáson veszteglő teherkocsisorba teljes erővel belerohant a Titelről reggel három óra 25 percenk érkező személyvonat. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a személyvonat eddig ismeretlen okból a váltó keresztezésénél a tífossinpárra fordult, áttört az ellenzöt és beszaladt a teherkocsisorba. Az összeütközés olyan erős volt, hogy két teherkocsi felrúgott a mozdonyra, míg a többi tíz méternyire előre csúszott. A személyvonat utasai az összeütközés következtében ülésekről leestek és néhányan erősebb zúródást szenvedtek. Szerencsére a veszteglő kocsisor erősen le volt fékezve és a személyvonat vezetője erős ellengőzt adott. A vonat egy óra késéssel folytatta útját. Noviszadról segélykocsit küldtek a pálya helyreállítására. A kár jelentékeny.

Erős fogak

Jó rágás, fél emésztés. Ehez azonban erős fogakra van szükség. Aki fogainak az elképzelhető legjobb állapotot akarja megadni, az használjon rendszeresen PEBECO-fogpasztát. Ize erősítő és frissítő

PEBECO-fogpaszta

4864/4

— A Szent György-templom tornya. Szerdán délelőtt nagyszámú küldöttség kereste fel Sztipics Károly dr. főispán-polgármestert. A küldöttség, amelyet Hegedüs Benjamin plébános vezetett, kérte, hogy a város minél előbb hozassa rendbe a Szent György-templom tornyát. A torony egy része a két év előtti nagy viharban ledől és azóta a csonka torony éktelenkedik a templomon. Sztipics Károly dr. főispán-polgármester megígérte a küldöttségnek, hogy bár a költségvetésben nincs előirányzott összeg erre a célra, minden lehetőséget fog követni, hogy a tornyot rövid időn belül rendbehozzák. A küldöttség örömmel vette tudomásul a főispán-polgármester válaszát.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Átmenetileg hősüllyedés várható, helyenkint zivaraos esővel.

— Lóverseny Osziyeken. Osziyekről jelentik: A Pál herceg nevű viselő jockey klub ez évi tavaszi lóversenyeit június hó 5-én és 12-én rendezzi a cukorgyár mellett újonnan épített lóversenypályán. A versenyekre az ország minden részéről máris több benevezés történt.

— Tanítók — lakás nélkül. Petrovszelőről jelentik: A petrovszelői tantestület a napokban gyűlést tartott, amelyen egyhangulag elfogadták azt az indítványt, hogy a testület kérje a központi iskolaszéktől, hogy a közoktatásügyi miniszter hajtja végre az 1923. évben kiadott rendeletét, amely szerint öt évben belül gondoskodnia kell a tanítók természetbeni lakásáról. A tantestület harminc tagja közül csak kilencnek van lakása, a többi hatvan hatvan dinárt kap lakhérra. A petrovszelői iskolaszék a lakhérra hetven dinárról százötven dinárra emelte fel — de a költségvetésnek erre a célra előirányzott összegét a kerületi iskolaszék törülte, sőt utasította a petrovszelői iskolaszéket, hogy az eddig kiutalt többletet fizettesse vissza. Az iskolaszék most úgy akar segíteni a lakásinségen, hogy a felsőbb hatóságok hozzájárulásával kölcsönt vesznek fel földjeikre és abból építetik fel a lakásokat.

Gyengékedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes »Ferenc József« keserűviz gyors és fájdalommentes ürülést, kielégítő emésztést és kellő étvágyat hoz létre. Híres orvosok a legnagyobb magasztalás hangján írják a valódi »Ferenc József« vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Cserkész-estély Sztarihecejen. Sztarihecejeiről jelentik: A sztariheceji cserkészek 22-ikén, vasárnap este cserkészestélyt rendeznek a sztariheceji »Centrá» szálló színháztermében. A mulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Sztarihecejen.

— Elütötte az automobil. Vrsacról jelentik: Rosajszki görög-keleti lelkész leányát, aki az iskolából igyekezett hazafelé, a György herceg-téren egy automobil elgázolta. A kisleány súlyos sérüléseket szenvedett. A vizsgálat megindult.

— A Hakoah zsidó ifjusági egyesület szombaton este félkilenc órakor a Lloyd nagytermében kultúrestélyt rendez, amelyen Basser György főként énekel, Schulhof Erzsébet zongorázik, Hausser Imre hegedül, Aczél Böske szavard és dr. Hirth Ferenc felolvasást tart. Az estély 9 órakor kezdődik. Belépődij nincs.

SPORT

Kehrling Beeskereken is szenzációs játékkal győzött

Beeskerekéről jelentik: A beeskereki teniszklub rendezésében lezajlott verseny kiemelkedő eseménye volt Kehrling Béla magyar teniszbajnok vendégszerelése. A nemzetközi viszonylatban is kiváló magyar bajnok játéka teljesen megnyerte a közönség tetszését, mely a verseny végén felkeszűváltásban részt vett.

Kehrling ellenfelei Balázs Iván, Radovics és Kaciancsics voltak. Az egyes mérkőzések eredményei: Kaciancsics—Radovics 6:0, Balázs—Radovics 6:1, Kehrling—Kaciancsics 6:2, Kehrling—Balázs 6:3, 6:2, a párosban Balázs, Radovics—Kehrling, Kaciancsics 6:3, 6:6, 6:3. Kehrling tiszteletére este a Voivodnában bankett volt.

Megérkeztek Zagrebba az indiai teniszesezők**Dungyverszki és Balázs képviselik Jugoszláviát a Davis-Cupban**

Zagreből jelentik: A Davis Cup második fordulójában Jugoszlávia, amely az első fordulóban erővesztő volt, a spanyolokat verő indiaikkal kerül össze Zagrebban. Az indus teniszesezők, a két Fysee-testvér és Prahada szerdán érkeztek meg Zagrebba. Jugoszláviát Balázs és Dungyverszki képviselik.

A verseny programja a következő: Pénteken egyes versenyek:

1. Balázs—Fysee.
2. Dungyverszki—Prahada.

Szombaton a páros verseny lesz, amelyben valószínűleg Dungyverszki—Balázs játszik a Fysee-testvérek ellen, bár nagy baj, hogy a legjobb jugoszláviai teniszesezők nincsenek összeszokva.

Vasárnap:

- Dungyverszki—Fysee.
Balázs—Prahada.

A verseny győztese a harmadik fordulóban Anglia—Dánia mérkőzés győztesével kerül össze.

Vasárnapi sport Noviszadon. A noviszadi kerületi elsőosztályú bajnokságának utolsó fordulóján vasárnap Noviszadon a NAK fog mérkőzni a Voivodínával. Sabácon a noviszadi Radnicski a Maesvával mérkőzik.

A Temerini Torna Klub serlegmérkőzést irt ki. Noviszadról jelentik: A Temerini Torna Klub értékes serlegot ajánlott fel egy klubközi serlegmérkőzésre, amelyben a házigazdán kívül egy noviszadi, egy kulai és egy topolai csapat fog résztvenni.

A budapesti Hungaria—Ujpest kombináltja Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi Radnicski piunkörsre meghívta a budapesti Hungaria és Ujpest csapatokat, amelyek kombinált csapatként jönnek le Noviszadra.

A noviszadi tavaszi löverseny mifing második napja. Noviszadról jelentik: A Péter trónörökös nevét viselő vajdasági lovaregylet tavaszi második futtatása vasárnap lesz, mely a fényesen sikerült első napi futtatásnál is nagyobb sportérdekességet, ígér, mert újabb nevezések érkeztek, amelyek a versenyt előreláthatólag izgalmasra teszik. A lovaregylet vasárnap sorsolási versenyt rendez. Minden belépőlegyen sorsszám lesz és a ténylegesen eladott belépőjegyek száma közt a sorsolási verseny győztesét fogják kisorsolni. A sorsolási versenyben öt ló vesz részt és pedig Vilám Rufus, Dungyverszky Gedeon, Sziröcsim-ja, Schönborn Ferenc gróf Futörözsája, egy Dungyverszky Gyókö istállóbeli ló és egy Badzsák ló. A győztes: a lovaregylet tízezer dinárért megvásárolja és a jelenlevők közt kisorsolja. Ha valaki nem tart igényt a megnyert lóra, akkor azt nyomokban a versenypályán elárverezthet. Azonkívül filmfelvételek és vasvázi dívatrevü tartja a verseny érdekességét.

A Beograd kerületi tanítók közgyűlése. Beogradból jelentik: A Beograd kerületi tanítóegyesület, amelyhez a szerbiai, ószerbiai és vajdasági tanítók és tanítónők tartoznak, júli. 10. 11. és 12. Beogradban tartja rendes évi közgyűlést. Napirenden több tanügyi, népnevelési és személyi kérdés szerepel. Hozzájárulási, tanácskozási és szavazati jog csak azoknak a tanítóknak lesz, akik tagdíjukat június 11-ig befizették.

Vizsgák a szentai iparos tanonciskolában. Szentáról jelentik: Csütörtökön és pénteken tartják a szentai iparostanonciskolában az évvégi vizsgákat. A tanonciskolába négyszázötvenkét tanuló iratkozott be, akik — alig egy-két kivétellel — mind sikerrel végezték a tanonciskolát. A vizsgán az iparostanonciskola igazgatója, Tomics Jován tanfelügyelő fog elnökölni és a vizsgán a szentai ipartestület nyolc kiküldött tagja is megjelenik.

A Reinhardt-színészek szombori vendéggjátéka. Szomborból jelentik: Vasárnap és hétfőn tartották meg a Reinhardt-színészek szombori vendéggjátékát. Kurt Götz »Ingeborg« és Wedekind »Musik« című darabjait mutatták be a kiváló német művészek, olyan tökéletes előadásban, amely sokkal nagyobb érdeklődést érdemelt volna meg. A nem nagy közönség azonban annál nagyobb megértéssel és lelkesedéssel ünnepelte mindkét este a kiváló német színművészeket.

A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Érdekös képek, riportok, regény és gazdag rovatok teszik változatosabbá az új számot, amely darabmellékletül Földes Imre »Terike« című vígjátékát közli. A Színházi Élet a Literária árusítóinál kapható 12 dinárért.

Dr. Deák Leó sajtópöre. Noviszadról jelentik: Dr. Deák Leó szombori ügyvéd, tartománygyűlési képviselő a múlt év június huszonhatodikán a Szombori Újságban cikket irt a magyar műkedvelőelőadások betiltásáról és a cikkben helytelenítette a rendőrség intézkedését. A szombori rendőrség a cikk miatt sajtópört indított dr. Deák Leó ellen. A szombori törvényszék február tizenhetedikén megtartott tárgyalásán dr. Deákot felmentette, de az államügyész felelkezett és így az ügy a noviszadi felelkezési bíróság elé került, amely szerdán megtartott tárgyalásán az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Nyolc hónap helyett félév. Noviszadról jelentik: Horján Ignác kreseni munkás 1923 januárjában behatólt Skrelec Antal földbirtokos lakásába és onnan több értékű tárgyat ellopott. A szombori törvényszék csakoveci kirendeltsége Horjánt nyolc hónapi börtönre ítélte, ami ellen a vádlott felelkezett. A noviszadi felelkezési bíróság szerdán megtartott tárgyalásán az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és Horján büntetését hat hónapi börtönre szabtotta le.

Tűz Petrovszelón. Petrovszelóról jelentik: Gágiczki Dusánné petrovszelói lakos udvarán tűz ütött ki, amely elhamvasztotta az udvarban levő szalma, polyva és szénakazlat. A tűz áttért a Korovlyev Lázó községi esküdt gazdasági épületeire is, amelyek mind leégették. A kár meghaladja a huszonöt ezer dinárt.

A sztaribecseji dalárda Petrovszelón. Petrovszelóról jelentik: A sztaribecseji egyházi dalárda vasárnap, a görög-keleti templom bacsuján, Milovánov Linba volt tanfelügyelő, egyházi karnagy vezetésével Petrovszelón vendégszerepel.

Elfogott zsebtolvaj. Sztaribecsejről jelentik: A legutóbbi sztaribecseji országos vásárok Bugarszki Mitin vranjevó gazda az egyik vásári sátorban több bedmagával mulatott. Mikor fizetni akart, észrevette, hogy pénztárcája eltűnt. A csendőrség kedden délután elfogta Lepojev Milvoj sztaribecseji fiatal embert, aki beismerte, hogy ő követte el a zsebtolvajlást. Lepojevet bezárították a noviszadi törvényszék fogházába.

Száz villanylámpát állítanak fel Palicson. Kedden délután a palicsi lakosokból és a városi tanács megbízottjaiból alakult bizottság járta be Palicsot és kijelölték azokat a helyeket, ahol a városi villanylámpákat fog felállítani. A palicsiak régi kívánságát teljesíti ezzel a városi tanács, mert a palicsi lakosságot sok kelemelenség érte a rossz világítás miatt. A palicsi lakosság részéről dr. Andrejevics Andra, dr. Ivandéklcs Imre, dr. Oršics Lázár, Novakovic Koszta Vály Gyula, a városi hatóság részéről Petkovic Koszta főmérnök és Guttwein Ádám mérnök, a szuboticei villanygyár igazgatósága részéről Jettics mérnök voltak a bizottság tagjai. A városi tanács összesen száz villanylámpát fog felállítani Palicson és a költségeket jövő évben fizeti ki a villanytelepnek.

A vajdasági vendégiosók egyesületének évi közgyűlése. Noviszadról jelentik: A vajdasági vendégiosók egyesülete kedden délelőtti tíz órakor tartotta meg a polgári lövőkertben évi rendes közgyűlést, amelyen 369 delegátussal ugyszólván az egész Vajdaság képviselve volt. A közgyűlést Stefanovic Szevan egyesületi elnök nyitotta meg és javaslatára a királynak, királynőnek, Péter trónörökösnek és Pavle hercegnak üdvözlő táviratokat menesztettek. Bibánj Mane előterjesztette az igazgatóság évi jelentését. Niketic Bozsó a pénztárnok, Tikvic Szima a felügyelőbizottság jelentését terjesztette be. Az egyesület múlt évi bevételé 110.723,03 dinár volt míg a kiadások 41.26,50 dinárba ruktak. Elnökké közfelkiáltással újból Stefanovic Szevan, eddigi elnököt választották meg, alelnökök lettek: Tikvic Szima és Manecz András (Ilok), titkár: Pannovic Szlavko, pénztárnok: Niketic Bozsó. Ezenkívül huszonnégytagú választmányt választottak.

A To'nai Világlapja legujabb száma az érdekes cikkeik és illusztrációk hosszú sorát nyújtja olvasóközönségének. A népszerű hetilap szokott mellékleteivel együtt 12 dinárért kapható a Literária árusítóinál.

Mikor helyezik el a vasutigazgatóságot? A Bácsmegeyi Napló megírta, hogy a szuboticei vasutigazgatóságot rövidesen Noviszadra fogják áthelyezni. A vasutigazgatóság most annak közlését kéri, hogy a közlekedésügyi minisztérium szervezéséről szóló törvény jelöli ki Noviszadot a vasutigazgatóság székhelyéül és az áthelyezés kérdésével a törvény alapján nemcsak a jelenlegi közlekedésügyi miniszter, hanem elődei is foglalkoztak már.

Nagy esőzések a Délbánátban. Vrsacról jelentik: A legutóbbi napokban a Délbánátban az erős északi szél következtében nagyobb hóesés állott be. A hőmérő 25-ről 3 fokra esett, fagy azonban sehol sem volt. Az utóbbi napokban a Délbánát minden részéről nagyobb esőzéseket jelentettek, ami a környék mezőgazdaságának nagy hasznára volt. Az eső a szőlővesszőnek nagyon használt és ennek következtében az ültetvények rohamos fejlődésnek indultak.

Aki tiltakozik az antiszemitizmus vádjá ellen. Noviszadról jelentik: A noviszadi »Vidovdan« már több ízben foglalkozott Róth Manó és Fiai noviszadi szörmekereskedővel és egyik legutóbbi cikke antiszemita megjegyzéseket tartalmazott. Dolovac Novák noviszadi kereskedő röviddel a cikk megjelenése után levelet kapott Platzko bécsi nagykereskedőtől, amelyben arról értesíti, hogy a vele való összeköttetést megszakítja, mert a »Vidovdan«-ban a noviszadi Róth Manó és Fiai cégről ellenséges indulatú cikket irt és nem kíván olyan céggel összeköttetésben lenni, amely hitsorsosait gyalázza. Dolovacot, aki a bécsi Platzko-cégnél évek óta állandó vevője, módfelet meglepte a levél, amál is inkább, mert nem igaz, hogy a »Vidovdan« antiszemita cikkének megírására befolyást gyakorolt volna. A noviszadi kereskedő, hogy a kelemelenen vádtól szabaduljon, több noviszadi kereskedő aláírásával beadványt intézett a noviszadi kereskedelmi és iparkamarához, amelyben a kamara védelemért kéri. Közben a »Vidovdan« is kijelentette, hogy cikkének meg-

írásába Dolovac Novák nem folyt be és azt a szerkesztőség minden külső befolyástól mentesen irta meg. A kereskedelmi és iparkamara átiratot intézett a wieni Handels- und Gewerbe Kammerhez, amelyben közbenjárást kér s közli, hogy Dolovac a radikális-pártnak tagja, amely párt liberális irányú s eképen valószínűtlen, hogy Dolovac antiszemita érzelmi lenne. A wieni Handels- und Gewerbe Kammer azonnal eljárt Platzko bécsi nagykereskedőnél, akivel közölte a noviszadi kamara átiratát és megkérte, hogy vegye fel újból Dolovacot az üzleti kapcsolatba. A megkeresésnek a bécsi nagykereskedő cég eleget tett és Platzko és Dolovac között ismét helyreállt a béke és régi üzleti összeköttetés.

Évzáróvizsgák a noviszadi tanítóképző iskolában. Noviszadról jelentik: A noviszadi tanítóképző intézetben május huszonötödikén tartják meg az írásbeli érettségit, míg a szóbeli érettségi vizsgák június 23. és 30. között lesznek. Az osztályvizsgákat június elseje és 19-ike között tartják meg. Az évzárás június huszonnyolcadikán, Vidovdan napján lesz, amikor is az iskolai évet ünnepélyes Te Deummal fejezik be.

BI-OXYNE 3 nap alatt fehér fogak fosfor-pasta-szájviz.

Lepedat i Jovanovic szuboticei főelárúsnoknál vásárolt sorsjegyek közül a május 17-iki húzáson a következő számok nyertek:

20.000 dinárt nyert: 17912
10.000 dinárt nyert: 35199.
4000 dinárt nyert: 121758,
2000 dinárt nyert: 36640 82326 83122 99798 113162 116212 35775 43474 60390 85592 94560.

500 dinárt nyert: 4611 22 87 99 6822 49 91 92 11410 13071 15563 69 97 17932 35 46 48 20368 93 22714 90 24404 86 25980 28328 75 98 31010 15 33707 33 34414 45 57 35187 94 36608 37302 67 38524 26 40459 78 500 42007 41 50 64 65 45412 1398 47740 65 83 48054 80 88 49219 29 51443 79 84 86 54946 76 56509 44 58502 48 59802 11 36 65 60063 70 79 83 60563 61122 33 76 68124 69131 89 69438 52 72173 86 73303 73 75837 84 81002 27 30 72 82340 59 73 85 83182 86111 16 17 65 200 86856 75 84 87272 88908 91848 96327 97437 59 98137 97 98796 99159 100630 53 59 105348 84 95 108660 111038 61 111427 42 86 112350 113113 116207 14 117182 118609 28 118793 120899 121794 99 122015 77 60 82 122903 38 123276 84 87 124324 25 45 74.

A belackvai vadászegylet közgyűlése. Belackváról jelentik: A belackvai vadászegylet most tartotta rendes közgyűlést Paoletti Lajos elnöke alatt. A közgyűlés a következő új tisztikart választotta meg: Elnök Paoletti Lajos, alelnök Frank F. János, titkár Lorenz Károly, pénztáros Reisz Jakab. A vadásztanács tagjai Bandl Adolf, Becker Albert, Blörer János, id. Joszt Antal, Nadler Adolf és Pokorny Dusan lettek.

Felmentettek egy okirathamításal vádolt jegyzőt. Noviszadról jelentik: A kikindai törvényszék 1926 október tizenhatodikán megtartott tárgyalásán felmentette Gerő Károly volt községi jegyzőt akit okirathamításal vádoltak. Az államügyész az ítélet ellen felelkezett és az ügy így a noviszadi felelkezési bíróság elé került, amely szerdán megtartott tárgyalásán az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Orvosi hír. Dr. König Dávid orvosi rendelőjét Szubotican Pukovnika Krupczsevića (Rudics ul) 6. (Sugár-ház) I. em. megnyitotta. Rendel. d. e. 8. 10-ig, d. u. 2—4-ig. Telefon: 676.

Elfogott tolvaj Vrsacról jelentik: A vrsaci rendőrség letartóztatta Bencsak István napszámot, aki Armann Mátyás szőlőtermelő Kupavisna-ut 1. szám alatti lakásáról, ahol a kertben dolgozott, több ezer dinár értékű pénzt és ruhaneműt lopott. A tolvaj napszámot átkísérték az ügyészség fogházába.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Az SHS-magyar kereskedelmi egyezmény

A szerződés a legtöbb kedvezményt biztosítja a kölcsönös kereskedelmi forgalomban — Teljes vámmentességet élveznek a tranzitó-árak — A két állam polgárai kölcsönös jogvédelmet élveznek — Külön melléklet szabályozza a határszéli forgalomban megállapított különleges kedvezményeket

A szerződés három évi időtartamra szól

Az 1926 július 24-én kötött jugoszláv-magyar kereskedelmi egyezményt most terjesztették ratifikálás végett a magyar törvényhozás elé. Az egyezmény, amelyet nemskára az SHS parlament is be fog cikkelyezni

a legtöbb kedvezmény elvén alapul.
Az alapszerződés mellett külön mellékletek szabályozzák a határszéli forgalom számára engedélyezett különle-

ges kedvezményeket, az *állategészségügyi* határozatokat és a *vámkezelésnél* nyújtandó kölcsönös támogatást.

Az a szerződés

mindent magában foglaló bő kivonattal

teljes részletességgel alább közöljük, míg a mellékleteket és pótlógyűjteményeket jövő esztendőre ismertetjük.

A szerződés szövege

1. cikk.

A Magyar Királyság és a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság között a kereskedelem teljesen szabad lesz.

Ezen elvnek megfelelően az egyik Szerződő Fél állampolgárainak szabadságában fog állni a másik Fél területére jönni és itt kereskedelmi ügyleteket kötni, valamint mindezen ügyletekből származó kereseteiket elszámolni és folyósítani. Ezen tevékenységük kifejtésénél

ugyanolyan jogokat fognak élvezni, mint a saját nemzetbeliek,

vagy azon nemzetnek állampolgárai, kik ezen vonatkozásban a legnagyobb kedvezményt élvezik és nem fognak magasabb vagy más adóknak vagy egyéb megterheléseknek alá vetetni, mint amelyeknek a saját nemzetbeliek vagy a legnagyobb kedvezményben részesülő nemzet állampolgárai alá vannak vetve.

2. cikk. A Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy a két ország között a kölcsönös forgalmat semmiféle behozatali vagy kiviteli tilalmak által nem fogják gátolni.

A szerződés felsorolja és magyarázza azokat az eseteket, amikor e szabály alól kivétel lehet tenni. Ezek, ha a behozatal vagy kivitel hátrányos a *hadikészülődésekre, állambiztonságra, közbiztonságra, közegészségre, állami egyedáruságra stb.*

3. cikk. A Szerződő Felek egyikének áruit, melyek a másik Fél területére hozatnak be, akár fogyasztás céljaira, akár raktározásra, akár újrakivitel vagy átvitel végett, ugyanolyan elbánásban fognak részesülni és nem fognak sem más, sem magasabb vámilletékekkel, felpénzekkel, adókkal, illetékekkel és egyéb közterhekkel megterhelhetni, mint azon nemzetnek áruit, amelyek ezen vonatkozásokban

a legtöbb kedvezményt élvezik.

A 4. cikk a legtöbb kedvezmény alól esetleges kivételeket ismerteti.

Teljes vámmentességet élvező árak

5. cikk. Mindennemű beviteli és kiviteli vámtól való mentességet fognak élvezni:

a) *minták*, amelyek egyéb célokra nem használhatók, az egyedárusági és fogyasztási tárgyak kivételével;

az állategészségügyi tárgyak, amelye-

ket *utasek, hajósok, fuvarcsok magukkal visznek saját használatukra, oly mennyiségben, amelyek körülményeiknek megfelelnek.*

6. cikk. A Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy az alább felsorolt árukat mindennemű *behozatali és kiviteli vámtól ideiglenesen mentesítik az* előjegyzési eljárásra vonatkozó vám-szabályaikban megállapított módozatok szerint azon kikötéssel, hogy ezek bizonyos előre megállapított határidőn belül visszaszállíttassanak:

a) *mindennemű szállítási eszközök, teherhordó és igásállatok, amelyek a határt csupán azon célból lépik át, hogy személyeket és árukat szállítsanak, valamint ezen szállítási eszközökhöz tartozó kellékek, amelyeknek használata a szállításhoz szükséges;*

b) *szákok, kassák, ládák, hordók, kosarak és egyéb hasonló tartályok, amelyek megtöltve hozatnak vagy amelyek üresen hozatnak be azon címen, hogy megtöltve ismét visszavitessenek, de mindezek csak használt állapotban;*

c) *vasúti kocsik, szekerek és kosarak lefedésére szolgáló használt és jegyes ponyvák, ugyancsak egyéb használt takarók, amelyek azon célból hozatnak be, hogy árukat kivitelénél használtassanak vagy ismét behoztassanak, mintán igazolható módon árukat kivitelére lettek használva;*

d) *oly áruk, amelyek a másik Szerződő Fél területére kipróbálásra és kísérleti célokra vitetnek be, az egyedárusági és fogyasztási tárgyak kivételével;*

e) *kijavítás végett ideiglenesen elszállított gépek.*

A kivitt és behozott burkolatok és takarók azonosságának biztosítása a tárgyak leírása után, valamint darabszámuk megállapítása alapján történik.

A Szerződő Felek megkövetelhetik, hogy az előjegyzésbe vett tárgyak visszavitele autonóm rendelkezéseiknek megfelelően, a vámmósszeg tényleges letétbe helyezése vagy vámbiztosíték nyújtása által biztosítottassék.

Vámvisszatérítés

A 7. cikk szerint a kiállításokra és versenyekre, valamint vásárookra és sokadalmakra vagy bizonytalan eladásra behozott és bizonyos idő alatt el nem adott áruk vámját a Szerződő Felek kölcsönösen visszatérítik, de a vámhatóságok már ezen áruk behozatalánál alkalmazni

fognak a vámelőjegyzési eljárásra vonatkozó autonóm rendszabályaikat.

Ugyanilyen elbánásban fognak részesülni azon állatszállítmányok is, amelyek az egyik Szerződő Fél területéről a másiknak vásáraitra szállítottak, a mennyiben előre megállapított időszakon belül visszaszállíttatnak.

8. cikk. Mindennemű áruk, melyek a Szerződő Felek egyikének területéről a másiknak területeire vitetnek ki, a kivitelnél nem lesznek sem más, sem magasabb vám és egyéb illetékeknek, adóknak vagy egyéb közterheknek alávetve, mint amelyeknek alá vannak vetve bármely más harmadik államnak szánt azonos áruk.

A 9. cikk. biztosítja, hogy a Felek egy-

más pénze és váltói beváltásánál, illetve vásárlásánál nem fognak nehezebb feltételeket szabni, mint bármely más ország váltóinak és pénzeinek vásárlásánál.

10. cikk. Azon

belső adók és egyéb közterhek,

amelyek a Szerződő Felek egyikének területén áruk termelését, gyártását, forgalmát vagy fogyasztását terhelik vagy terhelné fognak, akár az állam, akár a törvényhatóságok, községek vagy testületek javára, semmi szín alatt sem terhelhetik a másik Szerződő Félnek áruit magasabb kulcs szerint vagy terhebb mértékben, mint az ugyanilyen nemű belföldi árukat vagy a legnagyobb kedvezményt élvező nemzet áruit.

Teljesen szabad a tranzitó forgalom

11. cikk. A Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy

területeiken a szabad átviteli kölcsönösen engedélyezni fognak

ugy a vasutakon, mint a természetes és mesterséges hajózható utakon, valamint a nemzetközi átmenő forgalom céljaira megnyitott egyéb utakon és útvonalakon, akár arra az esetre, ha az áru közvetlenül kerül átvitelre, akár arra is, ha az árut az átvitel tartama alatt az átmenetben érintett állam területén át kell rakni vagy el kell rakározni.

Az átvitel szabadsága felőleli személyek, podgyászok, áruk, vasúti kocsik, hajók és egyéb vízi szállító eszközök, valamint postai küldemények szállítását.

A következő bekezdések szerint e kedvezmény alól ugyanolyan esetek kivételek, mint a 2. cikkelynél.

Az átvitel mindennemű vámtól és belső adóktól mentes és nem nehe-

zithető meg semmiféle megszorítással vagy felesleges késedelemmel.

A szállítványok az átvitelnél nem sújtandók semmiféle oly különleges adó vagy illetékkel sem, melyek magát az átvitelt terhelik meg (ideértve egy a belépést, mint a kilépést). Mindegyik Szerződő Félnek jogában áll azonban az átmenő áruk után statisztikai illetéket, valamint a felügyelet és a vámkezelés által felmerülő költségeket magának megtéríteni. Alávetethetők továbbá adóknak és illetékeknek mindazon kereskedelmi ügyletek, melyek tárgyat az átviteli áruk képezik átvitelük tartama alatt.

A szerződés szerint ezeknél az illetékeknek is a legtöbb kedvezmény elve irányadó.

A 12. cikk a Szerződő Felek területein, szabadkikötőin, szabad vámterületein a másik Fél számára érkező árukra hasonló rendelkezéseket tartalmaz.

Kölcsönös jogbiztosítás

13. cikk. A Szerződő Felek egyikének állampolgárai a másiknak területein is érvényesíthetik összes jogait, amennyiben az ott érvényes törvényekhez alkalmazkodnak; érvényesíthetik jogukat és érdekeiket az ország bíróságainál is és mindenekelőtt

jogukban áll, hogy a bíróságnál perben álljanak, akár mint felperesek, akár mint alperesek, ennél fogva módjukban lesz ügyvédekét és meghatalmazottakat is megnevezni.

Ezen ientí rendelkezések hasonlóképpen alkalmazást nyernek *részvénytársaságokra is, valamint egyéb kereskedelmi, ipari és pénzügyi társaságokra, ideértve a biztosító társaságokat is, amelyeknek székhelye a másik Szerződő Fél területén van, amennyiben megalkulásuk ott szabályszerűen történt.*

Az említett társaságok a másik Szerződő Fél területén az ottan érvényben lévő törvények szemmel tartása mellett **mindennemű szerződéseiket köthetnek és minden szükséges ténykedést kifejtethet-**

nek oly irányban, hogy vételi és eladási szerződéseiket végre is hajthassák. E tekintetben mindazon jogokat és kiváltságokat fognak élvezni, amelyeket bármely más harmadik államból származó hasonló társaság kapott vagy kapni fog. Nem terhelhetők meg sem más, sem magasabb adókkal, mint amelyekkel a belföldi társaságok vagy a legnagyobb kedvezményt élvező állam társaságai vannak megterhelve.

14. cikk. A műtárgyakat és egyéb közutakat, csatornákat, zsilipeket, kompkat, hidakat és forgóhidakat, tengeri és folyami kikötőket, valamint egyéb kirakodási helyeket, a hajózható vizek megjelölésére szolgáló fény- és egyéb jelzőberendezéseket, raktárakat, valamint mindazon berendezéseket, melyek hajók és rakományaik mentésére s ezen utóbbiak tároltatására szolgálnak, a Szerződő Felek egyikének állampolgárai ugyanolyan feltételek mellett és ugyanolyan illetékek lefizetése ellenében használhatják, mint a saját nemzet-

hettek — amennyiben ezen berendezések és intézmények a nyilvánosságának szolgálatában állnak — akár az állam vagy községek és egyéb köztisztviselők, akár magánosok kezelésében vannak.

Semmiféle illetékek nem szedhetők be ezen berendezések és intézmények után, ha tényleges használatba nem vettek, kivéve azonban a világítótoronyokra, a jelzőtüzekre és a hajókalauzokra vonatkozó különös rendszabályokat.

Bevásárlás és eladás

15 cikk. A Szerződő Felek egyikének kereskedői, gyárosai és egyéb iparosai, akik országuk illetékes hatóságai által kiállított igazolvány felmutatásával bizonyítják, hogy abban az államban, a melyben lakhelyük van, kereskedésük vagy iparuk üzésére jogosultak és hogy a törvényes adókat és illetékeket ugyanott lerójják, jogosítva vannak arra, hogy a másik Szerződő Fél területén

akár személyesen, akár szolgálatukban álló utazók útján szabadon eszközölhessenek áruvásárlásokat kereskedőknél vagy ezen áruk termelőinél vagy nyilvános árusítási helyeken. Felvehetnek megrendeléseket minták alapján is kereskedőknél vagy más oly személyeknél, akik a megrendelt árukat kereskedésük vagy iparuk keretében használják fel.

Igazolvánnyal ellátott iparosoknak és kereskedelmi utazóknak jogukban áll magukkal vinni árumintákat és mustrákat, árukat azonban nem.

Mindazon alakszerűségek tekintetében, amelyeknek kereskedők, gyárosok, kereskedelmi utazók stb. alá vannak vetve, a Szerződő Felek kölcsönösen biztosítják egymást a legnagyobb kedvezményt élvező államnak nyújtott elbánást olyképen, hogy az egyik Szerződő Félnél említett állampolgárai a másik Fél területén nem fognak kevésbé előnyös elbánásban részesülni, mint bármely harmadik állam állampolgárai.

A kereskedelmi utazók a másik Szerződő Fél területén kereskedelmi ügyleteik után nem fognak sem más, sem magasabb adóknak alávetettni, mint a saját állampolgárok vagy a legnagyobb kedvezményt élvező nemzet polgárai.

A kereskedelmi utazók nem kötelesek a vámkezelésnél személyesen jelen lenni, hanem igazolványukat más személy közvetítésével is előmutathatják.

16. cikk. A Szerződő Felek egyikének állampolgárai, akik a másik Fél területére átvásárolásra járnak, ugyanolyan elbánásban fognak részesülni, mint a saját állampolgárok; ezen egyenlő elbánás kiterjed egy a vásárok felkeresésének jogára, mint az ott lekövetített üzletekkel kapcsolatos illetékek befizetésére.

17. cikk. A fuvarozás, a fuvardíjak és a fuvardíjak után fizetendő közterhek tekintetében azonos feltételek mellett a vasuti személy- és postafuvarozásban semmi különbség sem fog tétetni a két Fél tekintetbe jövő területeinek állampolgárai között.

2. A Szerbek, Horvátok és Szlovének Királyságából a Magyar Királyságba vagy a Magyar Királyságon át valamely harmadik államba fuvarozandó áruk azonos feltételek mellett a magyar vasúton sem a fuvarozás, sem a fuvardíjak, sem a fuvardíjak után fizetendő közterhek tekintetében nem fognak kedvezőtlenebb elbánásban részesítettettni, mint a Magyarországból vagy valamely harmadik államból ugyanazon irányban, ugyanazon vonalon fuvarozandó hasonló áruk. Ugyanez az elv nyer alkalmazást a Szerbek, Horvátok és Szlovének Királyságának vasutjain azokra az árukra, amelyek a Magyar Királyságból a Szerbek, Horvátok és Szlovének Királyságába vagy a Szerbek, Horvátok és Szlovének Királyságán át valamely harmadik államba vannak rendelve.

3. Ez az elv kölcsönösen alkalmazást nyer azokra az árukra is, amelyek más közlekedési eszközökkel fuvaroztatnak a határon át a másik Szerződő Fél területére és onnan fuvaroztatnak tovább vasuton.

18. cikk. A Szerződő Felek egyikének hajói, valamint ezek rakományai és személyzete a másik Szerződő Fél kikötőiben ugyanolyan elbánásban fognak részesülni, mint a nemzetbeli hajók vagy azon nemzet hajói, mely a legnagyobb kedvezményt élvezi.

Választott bíróság ellenőrzi a kereskedelmi szerződés végrehajtását

20. cikk. Amennyiben a Szerződő Felek között a szerződésben foglalt határozmányok alkalmazásában vagy értelmezésében nézeteltérés merülne fel,

ezen nézeteltérés választott bíróság által intézendő el.

A választott bíróság minden vitás esetre a következő módon fog megalakítani:

a Szerződő Felek mindegyike saját állampolgárai közül fog két illetékes személyt választott bírónak megnevezni s ezek együttesen fognak megállapodni az elnök megválasztásában, aki baráti állam állampolgára lesz.

A Szerződő Felek fenntartják maguknak azt a jogot, hogy azon személyt, aki viták esetén az elnök szerepét fogja betölteni, már előre és meghatározandó időtartamra jelöljék ki.

Abban az esetben, ha a Szerződő Felek az elnök megválasztásában nem tudnának megállapodni,

az elnököt a Hágai Állandó Nemzetközi Bíróság Elnöke fogja kijelölni.

19. cikk. A vámkezelésnél való kölcsönös támogatás, a vámjövédéki kihágások megakadályozása, üldözése és megbüntetése, valamint a vámjövédéki büntetőügyekben nyújtandó kölcsönös segítség külön mellékletben nyer szabályozást.

A 21. és 22. cikkek formai rendelkezéseket tartalmaznak és megállapítják, hogy a szerződés a megerősítési okmányok kicserélése után tíz nappal lép életbe és

három évi időtartamra szól, de ha ezen időtartam lefolyása előtt egy évvel a szerződő felek egyike sem nyilvánítaná a szerződés hatályának megszüntetésére irányuló szándékát, úgy

a szerződés hallgatólagosan határozatlan időtartamra fog meghosszabbíthatni és bármikor fel lesz mondható, azon feltétel mellett, hogy a felmondás napjától számított hat hónapig érvényben maradjon.

A szerződést Jugoszlávia részéről Ninesics Momcsilo akkori külügyminiszter, magyar részről Hóry András beogradi magyar követ és Nickl Alfréd követségi tanácsos irták alá.

Fizetéseketelenségek esztendeje

1926-ban 104 fizetéseketelenség volt 49,639.345 dinár érdekeltséggel — A noviszádi H telezők Védegyletének évi közgyűlése

A védegylet fiókot létesít Szuboticán

Noviszadról jelentik: A Noviszadi Hitelezők Védegylete a napokban tartotta meg harmadik évi rendes közgyűlését, amelyen Löwy Mátyás elnök távollétében Miroszavljevics Lázár díszelnök elnökölt.

A közgyűlés nagy érdeklődéssel hallgatta meg Raskó Lajos igazgatónak kimerítő és érdekes jelentését, amely a Hitelező Védegyletnek most keresztül vitt rekonstrukciója alkalmából körvonalazta a nagykereskedők és gyáriparosok jogait és kötelezségeit.

A jelentés megállapítja, hogy

a legutóbbi év is a gazdasági válság jegyében mult el

és a viszonyok különösen a Vajdaságban, nem javultak, aki különben a Hitelező Védegylet ténykedéséből is kitűnik. Az elmúlt évben a védegyletnek 104 fizetéseketelenségi esete volt 49,639.345 dinár érdekeltséggel, amelyekből 57 eset 15.651.032 dinárnyi összegben, átlag ötvenhárom százalékos egyezségi kvótával eső elkerülésével egyezség utján nyert elfintózt, míg 47 esetben 33.888.31 dinárnyi érdekeltséggel eső döntet el. A kedvezőtlen helyzet feloldozásában nagy szerepe volt annak, hogy a belöldi hitelezők a legtöbb esetben közvetlen tárgyalásokat folytattak a közdalóssal és ezáltal egységes egyezség lehetőségét kizárták, esőkkentették a védegylet erejét, de a viszonyok elhelyezésében szerep jutott annak a körülménynek is, hogy

a kényszer egyezségi eljárás határon kívül helyezéséről a külföld nem volt idejében értesülve.

A védegylet közbelépése rendszerint kedvező eredménnyel járt, mert energikusan és gyorsan történt fellépése és tekintélye legtöbb esetben arra bírta a közdalóssal, hogy megfelelő jótállókat állítson. A védegylet tagjainak szolidaritása révén mindig nyomatékosan tudott közbenjárni. Természetesen nem minden esetben sikerült a hitelezőknek olyan egyezségi eljárást elérni, amely a eső elkerülését biztosította volna. A jelentés nyomatékosan kiemeli a szolidaritás eljárás erejét és a hitelezők szempontjából való nagyelonyt.

— Téves felfogás azt hinni — mondja a jelentés — hogy a védegylet tevé-

kenysége abban merül ki, hogy fizetéseketelenségeknél interveniál, hanem hitvatva van a tisztességes kereskedelmet minden ténykedésében elősegíteni.

A hitelezőszolidaritás nemcsak a jelszava, de a célja, alapja és tradíciója a kereskedelmi tényekdenek

és ezeket az eszméket képviselte a védegylet, mely arra kéri tagjait és az egyesületen kívül álló nagykereskedőket, hogy fizetéseketelensége esetek bekövetkezése előtt, mikor ilyen szándék tudomásukra jut, értesítsék a védegyletet, hogy annak módjában legyen megakadályozni, hogy az adóssok esetleg meghamisítják a státuszát és ezzel megkárosítsák a hitelezőket. Az adóssok sok esetben, amikor az eljárás nem egységes, halasztást eszközölnek ki, amelyeknek időpontját nem tartják be és amikor a védegylet abba a helyzetbe jut, hogy közbelépjen, ez gyakran ennek következtében elikésztnek bizonyul.

— Statisztikai adatok bizonyítják hogy a fizetéseketelenségek 60—70 százalékánál a védegylet tagjai voltak érdekelve és csak 30—40 százalék érdekeltségük volt a védegyleten kívül álló hitelezőknek. Előfordultak esetek, amikor egyes hitelezők fizetéseketelenségi kvótát az újabb hitelekbe fedezik és ilyen esetekben természetesen második fizetéseketelenség áll elő. A védegylet ezzel szemben alaposan megvizsgálja a fizetéseketelenné vált adós anyagi helyzetét, megbízottak útján megállapítja annak igazi státuszát, kikutatja esetleges vagyoni elköltöléseket és mindezek segítségével megállapítja a kvóta alapjául szolgáló aktívák igazi értékét.

A jelentés továbbá kiemeli, hogy **a noviszadi védegylet a zagrebi és bécsi hitelezővédegyletekkel karöltve kíván eljárni.**

Figyelmeztet a jelentés, hogy külön utakon haladó egyezségeket nem minden esetben eredményesek is egyuttal, még ha egyes esetekben pillanatnyi sikerekre lehet is rámutatni. A jelentés számos esetre mutat rá, amikor a védegyleten kívül létrejött egyezségeket és szeparatistikus megállapodásokat a hite-

zők érzékeny megkárosítását vonták maguk után.

A jelentés a következőkben foglalja össze a nagykereskedők és gyáriparosok érdekeinek megfelelő kötelezségeket:

1. Bedított fizetési nehézségek azonnali bejelentését a védegyletnek, mielőtt még a fizetéseketelenség bejelentésre került. Tanácsos tehát a védegylet inkasszóosztályának igénybevétele.

2. Kiváratos megtörtént fizetéseketelenségi bejelentés eseteknél a védegyletnek a csatlakozást bejelenteni és a szükséges meghatalmazásokat a védegyletnek rendelkezésre bocsátani.

3. Feltétlenül szükséges, hogy a hitelezők a konzorcialis üléseken mindig résztvegyenek. Különleges megállapodások azonnal a védegylet tudomására hozandók.

A jelentés végül kiterjeszkedik a védegylet információs osztályának működésére, ennek előnyeire, amely aránylag kevés díj ellenében állandó hiteles és pontos, nemkülönböztető megbízható információkkal látja el tagjait.

A közgyűlés az igazgató jelentését egész terjedelmében helyeslőleg tudomásul vette

és jóváhagyta a betervezett számadásokat és az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak megadta a felmentvényt. A közgyűlés ezután megállapította az 1927. évi költségvetését és jövőbeli működési terveit beszélte meg. Az elnök meleg szavakkal emlékezett meg Raskó igazgató fáradhatatlan tevékenységéről.

Végül a közgyűlés megejtette a tisztújítást. Az igazgatóság tagjainak megválasztották: Miroszavljevics Kosztát, Löwy Mátyást, Krajacsevics Gyulát, Lazics Stankót, Rainer Simont, Miroszavljevics Lázárt, Frank Miroslávot, Dunyevov Szteván, Löwenberg Arturt, Bernold Szilvesztert, Bogdanovics Zsivorádót, Sumbul Jenő Józsefet, Ofner Oszkárt, Kolarszki Veszelint, Weiskopf Viktort, dr Königstaedtler Ottót, Korodi Lajost, Hajós Gyulát, Wachsberger Jakabot, Kertész Sámuel, Weisz Jenőt, Kramer Sándort, Weisz Vilmost. Számvizsgálók lettek: Siebold Miksa, Erdős Henrik és Bernold Szilveszter.

A védegylet Szuboticán expozitúrát létesít.

amelynek vezetői Löwenthal Henrik és Kertész Samu bankigazgató, nyugalmazott tanár lettek.

Hétszáz ezer dinár helyett ötvenezer

A kormány megvonta a támogatást a vajdasági ipariskoláktól

Noviszadról jelentik: Az új állami költségvetésből hiányzanak azok a tételek, amelyeket az állam eddig az ipariskolák fenntartására fordított. Az állam az eddigi hétszáz ezer dinárnyi állami hozzájárulás helyett összesen ötvenezer dinárt irányzott erre a célra elő. A kereskedelmi miniszter ugyanis arra az álláspontra helyezkedik, hogy az ipariskolák és főleg a tanonciskolák fenntartása ezentul az önkormányzati szervek és így elsősorban is a tartományok másodsorban a községek kötelezsége lesz.

Noviszad eddig kétszáz ezer dinár állami segílyt kapott és most az egész Vajdaság számára csak ötvenezer dinár van előírva, amely mindegy 50 ipariskola között kerülne felosztásra, úgyhogy egy-egy községre alig jut ezer dinárnál több — egy esztendőre.

A városok és községek eddig is jelelteny áldozatokat hoztak az iskolák fenntartása érdekében, hisz a városok és községek bocsátották rendelkezésre a tantermeket és gondoskodtak azoknak fűtéséről és világításáról és azonkívül is más természetbeni szolgáltatásokkal járulnak hozzá az ipari oktatás költségeihez, a kereskedelmi miniszter kívánsága szerint most ugyszólván minden költség a tartományra és községekre hárulna. A bácskai tartomány, mint a legtöbb tartomány, csak igen jelentéktelen összeget irányzott

elő az ipariskolák fenntartására, így az egész teher a községekre hárul, amelyeknek eddigi teljesítményeken felül átlag körülbelül tizenötezer dinárt kell adniok. Tekintve, hogy nem mindegyik község fogja ezt az áldozatot meghozni, így sok ipariskola léte van veszélyeztetve.

A noviszadi kereskedelmi és iparkamara ebben az ügyben erélyes akciókat indított és széleskörű anketát állapítta meg a szükségleteket és a megoldás lehetőségeit. A kamara dr. *Mirkovics* Mijó titkár útján interviút adott a kereskedelmi minisztériumban, ahol elérte, hogy a minisztérium hajlandóságot mutat a kérdés revidálására, főleg, ami a tanoncoktatás ügyét érinti és hajlandó az oktatást és az iskolák fenntartásának kérdését új alapokra fektetni, de hogy milyen keretek között fognak ezek az új szempontok mozogni, még ismeretlen. Nincs kizárva, hogy a minisztérium a költségvetésekkel a községek kivétel a kamaráknak és az ipartestületeknek is megterheli. *Korenics* osztályfőnök, aki igen széles látókörű, európai műveltségű ember, sok jóakarattal és hozzáértéssel dolgozik kielégítő megoldáson.

Nemzetvédelmi szempontok

a rézgálic behozatali vámjána megszüntetése

A rézgálic behozatali vámját *Kulovec*, volt földművelésügyi miniszter a szlovén ipar érdekében megszüntette és ezzel egyidejűleg létében támadta meg a rézgálicot előállító kémiai iparunkat. Azóta számos tiltakozásban kérte a behozatali vám változatlan fenntartását, különben komolyan veszélyeztetve lenne ezen iparág fennmaradása.

Mint hogy a széles körben meginduló akció, amelynek a noviszadi kereskedelmi és iparkamara állt az élére, eddig nem vezetett a kívánt eredményre, a »Zemaljska hemiljska strazsa« a hazai kémiai iparvédő szövetség most kiáltványban kel a hazai kémiai ipar védelmére és erélyesen tiltakozik a behozatali vám megszüntetése ellen, amely az eddig felhozott érveken kívül már azért sem szüntethető meg, mert annak háboru esetén országvédelmi szempontok mondanak ellent.

A szövetség kiáltványa egy olasz lap cikkéből kifolyólag jelent meg, mert ez az olasz újság azt írta, hogy Jugoszlávia kémiai ipar hiányában még sokára nem tökéletesítheti haderejét.

A rézgálic behozatali vámjának megszüntetése és a mezőgazdasági gépek vámjának tervbevetett megszüntetése — állapítja meg a kiáltvány — még inkább gyengítene a hazai kémiai ipar erejét, mely eddig is gyermekcipőkben járt. Ilyen vámpolitika csak vizet hajtana azoknak a malmára, akiknek érdekében áll, hogy Jugoszlávia ne rendelkezzen megfelelő haderővel és harcászati eszközökkel.

Ha tehát — írja tovább a kiáltvány — azt akarjuk, hogy legyen életerős kémiai iparunk, amely háboru esetén előállíthatja azokat a szükséges kellékeket, amelyekre egy teljesítőképes haderőnek szüksége van, akkor a hazai kémiai ipart fokozottabb védelemben kell részesíteni, nem hogy ennek ellenkezőjével létében fojtsák meg. Az a gyár, amely háboru esetén kénsvavat akar előállítani, az békében kénytelen olyan cikkeket készíteni, amelyek a kénsvagytáshoz szükségesek. Ezek a cikkek a rézgálic és a szuperfoszfát. És ép ezen cikkekkel szemben fejtenek ki az olasz kémiai gyárak ellenállhatatlan versenyt, mert tönkre akarják tenni a jugoszláv kémiai ipart. Ezért van fokozott mértékben szükség a behozatali vám további fenntartására.

Az érdekes és erélyeshangu kiáltvány kimutatja, hogy a behozatali vám fennmaradása a szőlőgazdáknak a termelt bort literenként csak két parával drágítja meg, ami oly csekély összeg, a

mely komolyan nem veszélyeztetheti a hazai bortermelést, míg ezzel szemben a nemzetvédelmi szempontok beláthatlan fontosságúak.

Ha megszüntetik a védvámokat, akkor a hazai ipar kénytelen lenne üzemet beszüntetni és ez esetben a Balkánon befészkelődött olasz kémiai ipar uralná Balkánt és az árakat ugy emel-

hetné, ahogy akarja. Bizonyíték erre, hogy amióta a kémiai gyáraink beszüntették a rézgálic előállítását, azóta az olasz gyárak tonnánként két angol fonttal mentek fel az árbán.

A kiáltvány mindezek alapján arra hívja fel az illetékes tényezőket, hogy akadályozzák meg a kémiai ipar tönkremenését.

Harmincmillió dollárba kerül az új telefonkábelek lefektetése

Beograd és Szubotica több új kábellel kapcsolódik bele a nemzetközi telefonforgalomba — Belföldi viszonylatban is javulni fog a telefonszolgáltatás

Beogradból jelentik: A kormány a közeljövőben új telefon-kábelhálózatot akar kiépíteni, amely bekapcsolódna az európai telefon-kábelhálózatba. Ezzel Jugoszlávia állandó telefonösszeköttetésbe lépne azzal a kábel-telefonhálózattal, amely Angliában, Franciaországban, Belgiumban, Németországban, Hollandiában, Csehszlovákiában, Ausztriában, Dániában és részben Magyarországon ki van építve. Ezek az államok még 1925-ben csatlakoztak az európai kábeltelegráf-hálózat szövetséghez, amelybe most Jugoszlávia is be fog lépni.

Az SHS királyság területén egyelőre a következő vonalak kiépítését tervezik:

1. Beograd—Ruma—Noviszad—Szubotica—Horgos—Széged—Budapest.

2. Zagreb—Celje—Maribor—Graz—Bécs.

3. Beograd—Ruma—Zagreb.

4. Beograd—Nis később csatlakozó vonalak Bulgária és Görögország és Törökország felé.

A napokban Beogradban tartózkodott dr. *Framm* Wilhelm berlini egyetemi tanár, a *Deutsche Kabelwerke* képviselője, aki *Pupin* Milánnak, a szerb származású világhírű newyorki egyetemi tanárnak volt az asszisztense. *Framm* a *Pupin*-rendszerű kábeltelefon problémájáról tartott előadást. Az előadáson jelen volt a kormány képviselője és a beogradi postagazgatóság kiküldöttjei, akik rendkívül nagy érdeklődéssel hallgatták *Framm* tanár előadását az öndikáló kábelrendszerről.

A *Deutsche Kabelwerke* még a jövő év tavaszán akarja a Beograd—szubotici szakaszt kiépíteni, amellyel lehetővé válik, hogy egyidőben Szubotica—Páris, továbbá Szubotica és egyéb európai fő-

város között százharminc telefonbeszélgetést lehessen lebonyolítani.

A *Deutsche Kabelwerke* a kábelrendszerek kiépítésénél a Páris felé öndikáló tekercset használja, amellyel a teljes áramkiegyenlítődést tudja elérni és így az egész kábeltelefonforgalomban a hang ereje mindig egy és ugyanaz marad.

A tervezett jugoszláv kábelépítések harminc millió dollárba kerülnek és a *Deutsche Kabelwerke* a munka finanszírozását is maga vállalja. Az államnak ezt az összeget tizenkét év alatt kellene visszafizetnie. A jövő tavaszán már elkészülnek a magyarországi munkálatok, úgyhogy a jugoszláv kábelkötések ekkor már nem lesz semmi akadály.

A nemzetközi kábelforgalomnak a Balkánra való kiterjesztése, természetesen a helyi telefonforgalom meglátását is magával fogja hozni. A drága kábelkötés azt követeli, hogy minél számosságban kapcsolódjanak be a nemzetközi telefonforgalomba és ezért arra kell törekedni, hogy Jugoszláviában a telefonforgalom minél sűrűbb és népszerűbb legyen. Azokban a városokban, ahol kábelvezeték lesz, a telefonközpontokat bővíteni kell, amire okvetlenül szükség is van, hisz a beogradi postagazgatóságnál kétezer telefonkérő igényét nem tudják kielégíteni. A kábelkötéssel ezek a bajok természetesen meg fognak szűnni. A vádasági városoknak a nemzetközi forgalomba való bekapcsolása gyorsítani fogja az üzletkötéseket és az általános üzletmenetet, ezért az európai kábelhálózat jugoszláv kiépítését közzgazdasági körökben a legnagyobb örömmel üdvözik.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Oroszország hitelképes. A német külügyi hivatal követségi tanácsa dr. *Hahn* Königsbergben meghívott közönség számára előadást tartott az orosz gazdasági viszonyokról. Beszédének bevezetésképpen megjegyezte, hogy Szovjet-oroszország már túl van a káosz periódusán. A produkció állandó, emelkedést mutat és némely helyen elérte a háboru előtti nívót és mennyiséget. Az újjáépítés munkája erősen halad. A nehézségek, amelyek főleg abban állanak, hogy az állami gazdálkodást rentabilissá tegyék, fennállanak ugyan, de az orosz gazdasági élet vezetői mindent megtesznek, hogy ezen a téren is bekövetkezzék a teljes konszolidáció. A szovjetkormány tisztán látja az ország gazdasági helyzetét és politikáját ennek megfelelően szabja meg. Az import szigorú korlátozása bizonyítja, hogy Oroszország nem akar több kötelezettséget vállalni a külfölddel szemben, mint amennyi feltétlenül szükséges. Csak olyan mértékben vállal kötelezettségeket, ahogyan azt fizetni tudja. Ma már nyugodtan és objektíven mondhatjuk, hogy Oroszország hitelképes — fejezte be előadását dr. *Hahn*.

Olaszországban esnek az árak és leértékelik a fizetéseket. Az olasz minisztertanács megállapította, hogy a pénzügyi politika következményeképpen az árszállítások az egész országban meg-

történtek és a központi statisztikai hivatal közlése szerint a nagykereskedelmi index 1926. augusztus óta 691,3-ról 552,25-re esett. Az árszállítás a közszükségleti cikkeknel nem történt meg ilyen mértékben, de érdekes és nagy az árszék néhány fontos élelmiszerrel, mint például a kenyér ára, mely az egyes városokban 27%-kal, a vaj majdnem 20%-kal, a kávé 22%-kal és a friss hús 10—15%-kal esett fél év leforgása alatt. Ennek megfelelően a minisztertanács június 1-től az összes állami és katonai intézmények alkalmazottainál a drágasági pótlékokat leszállítja és a miniszterknel és államtitkároknál teljesen megszünteti. Az olasz iparban már elkezdődött a harc. A munkások fasiszta szervezetei nem egyeznek bele a munkabérszállításokba.

Amerikában is védvámok? Reed szenátor felhívta Coolidge-t, hogy a vámbizottságot utasítsa új üvegvámtételek kidolgozására, mert a mostani vámtételek mellett a penszilvániai gyárak tönkre mennek. A vámtételeket tábla- és ablaküvegeknél, ugyszintén üvegpalcoknál legalább 50%-kal kell felemelni, hogy az amerikai üvegyárak felvehessék a versenyt Belgium, Csehszlovákia és Németország üvegyáraival. Coolidge választ nagy érdeklődéssel várják úgy az érdekelt amerikai, mint Európa üvegyárai.

Uj magyar tengerhajózási társaság. A fiemei magyar szabad kikötőből rövidesen magyar hajók fognak kifutni. A magyar kormány egy magyar tengerhajózási társaság felállítását határozta el, amelynek hajói rendszeresen közlekednének Fiume és Magyarország számára fontos tengeri kikötők között. Különösen Fiume és a Földközi-tenger keleti kikötői között remélnék a magyarok nagy forgalmat.

Franciaország nem akar európai szénkartellt. Franciaországban az utóbbi időben európai szénkartell híre terjedt el, amit most a Genfben tartózkodó francia delegátus, *Peyrimhoff* erélyesen cáfol. Mint hogy Franciaország szénimportra szorul, semmi körülmények közt nem hajlandó a termelés korlátozását a kartellbe való belépéssel előmozdítani. A kartell megalakulását különben az egyes országokban uralkodó viszonyok is nagyon megnehezítenék, mert például Angliában még csak a nemzeti vállalatok érdekközösségét sem sikerült a szénbányák között rendezni.

A párisi mintavásár megnyitása. E hó 14-ikén nyitotta meg *Bokanovski* kereskedelmi miniszter a párisi mintavásárt, amely méreteiben az eddigi francia kiállításokat messze felülmúlja. Míg 1926-ban a kiállítók száma 6.000 volt, most ez a szám 6.400-ra emelkedett és 300 céget hely hiánya miatt visszautasítottak. A vásáron 17 állam van képviselve. A külföldiek közül első helyen az olaszok állnak, akik 108 céggel képviseltetik magukat a vásáron, Amerikából 51, Németországból 47 és Angliából 35 kiállító vesz részt a kiállításon. Ez alkalommal az oroszok is kiállítanak a párisi vásáron.

MI ÚJSÁG A LLOYDBAN?

Szeptember 1-ig le kell bonyolítani a fa-szállításokat. A szubotici vasutigazgatóság közli a Lloydal, hogy a nyári hónapokban elegendő vagon áll a rendelkezésre a fa-szállítások lebonyolítására. Éppen ezért felhívják az érdekelteket, hogy a saját és az általános közgazdaság érdekében a szállításokat nyáron legkésőbb szeptember elsejéig bonyolítsák le. A határidő elteltével a fa-szállításra nem adnak vagon, csak, ha az őszi kampány befejeződik.

A külföldi munkások alkalmazásának ügye. A szubotici Lloydhoz érkezett jelentések szerint a külföldi munkások alkalmazásának ügye jelenleg a következőképpen áll: A szociálpolitikai minisztérium 1278. számú rendeletével értesítette az inspekcia rádát, hogy külföldi munkások alkalmazását legkésőbb május 1-ig engedélyezheti. Ugyanebben a rendeletben azt is közli a felügyelőséggel, hogy június elseje után a minisztérium sem ad ki hasonló engedélyt. Ebből a rendeletből arra lehetne következtetni, hogy június elseje után egyáltalán nem engedélyezik külföldi munkások foglalkoztatását és azok a külföldi munkások is ki vannak téve annak, hogy távoznok kell az országból, akiknek foglalkoztatását június elseje utánra is megengedték. Ezért külföldi munkások bizalmatlanokká válhatnak és tartózkodhatnak attól, hogy vállalatokkal szerződésüket megkössék. A minisztérium tehát utasította a felügyelőséget, hogy alkalmas módon közölje az érdekeltekkel, hogy az intézkedés kizárólag adminisztrációs célokat szolgál. A minisztériumnak ugyanis az a szándéka, hogy a külföldi munkások foglalkoztatásának engedélyezését a főispánok hatáskörébe utalja és a jövőben a külföldi munkások tartózkodási engedélyüket a főispántól kérhetik. A közzgazdasági szervezettek közbenjárására ebben az ügyben később a minisztériumban konferencia volt, amelyen úgy döntöttek, hogy a fentebbi rendelkezést hatálytalanítani fogják, az inspekcia radáknál külön osztályt létesítenek az ügy intézésére. Addig is a június 1-i határidőt a minisztérium július 1-re hosszabbította meg és ez alatt végleg rendezik a kérdést.

BELFÖLD

A közlekedési minisztérium kölcsöne. Beogradból jelentik: Az Állami Jelzálogintézet a közlekedésügyi miniszterrel kölcsön szerződést kötött. A szerződés szerint a közlekedésügyi minisztérium a Jelzálogintézettől száz millió dinár kölcsönt vesz fel, amelyből hetven milliót vasutépítésre és harminc milliót egyéb sürgős beruházásokra fognak fordítani.

Másfélmilliárd értékű új pénzt ad ki a jegybank. Beogradból jelentik: Az Állami Jegybank másfélmilliárd dinár névértékű új nyomású ezer és száz dináros papírpénzeket kapott. Ezek a papírpénzek Amerikában készültek és a régi szerbiai papírpénzek nyomását utánozzák. Az új nyomású bankjegyek rövidesen forgalomba kerülnek.

A külföld bankjai Jugoszláviát favorizálják. Megbízható helyről kapott információ szerint Beogradban nagy pénzintézetet alapítanak magyar tőkével. Az alapítás mögött magyar részről a Magyar Leszámloló és Pénzváltó Bank áll, míg jugoszláv részről előkelő hazai tőkecsoportok vesznek részt az új Leszámloló és Hitelintézet megalakításában. Az új nagybank elnöke valószínűleg Münch Adolf, az ismert jugoszláv nagyiparos és bányatulajdonos lesz. A csehek zagrebi banktranzakciói után most a magyar pénzügyi világ teszi szorosabbá a gazdasági kapcsolatot a két ország között.

A jugoszláv kereskedelmi flotta fejlődése. Az utolsó időben örvendetes fejlődést mutat a jugoszláv tengeri kereskedelmi flotta. A spliti amerikai-jugoszláv társaság Babiruzza Petrinović hajóparkja ma már 78.345 tonna. A másik jugoszláv tengerhajózási társaság Ivo Ratičić 14 hajóval rendelkezik, 104.156 tonna teherszállításra berendezve.

Fordulat a noviszadi vágatási díjak körüli harcban. Noviszadról jelentik: Ismeretes az a harc, amely Noviszad város, másfelől a noviszadi mészárosok és hentesek között tört ki a vágóhídi vágatási díjak nagymérvű felemelése miatt. A harcba a noviszadi kereskedelmi és iparkamara is beleavatkozott és tiltakozott a vágatási díjak mértékételen felemelése ellen. Ez a régóta folyó harc most új stádiumba jut, amennyiben a város a legközelebbi közgyűlésen kompromisszumos határozatot kíván hozni, amely szerint a vágatási díjak szemben az eddigi rendszerrel súly szerint lennének megállapítva. Három kategória létesülne: négyszáz kilóig, hatszáz kilóig és hatszáz kilón felül. Ezzel kapcsolatosan a város redukálná a vágatási díjakat, de még kérdéses, hogy ez a megoldás kielégíti-e a mészárosokat.

Terméskilátások. A vetések állása az egész Vajdaságban általánosságban kedvezőnek mondható, de jóslásokba bocsájtkozni még korai, mert a vetésekre most van a legkritikusabb időszak. Minden attól függ, hogy a májusi eső, amelynek minden cseppje aranyat ér, elég bőségesen és minden körzetre kiterjedően fogja-e a vetéseket áldásában részesíteni. Egyes vidékeken emberemlékezet óta nem ígérkezett ilyen fényes termés, más területeken pedig viszont a szárazság folytán a növényzet visszamaradt fejlődésében. Gyakori és bőséges csapadékokat kapott a Tiszamellék a szentai határtól Mol körzetéig, de Novibecsejtől Temerinig általános a panasz a szárazság miatt. A Melence—Temerin—Noviszad vonalon jól állnak a vetések, míg a Szerémség felé Szomborig el van maradvá. Szombor—Szubotica közt ideális termésre van kilátás. Szentától nyugatra feltűnő egyenlőtlenség a vetésterületek. Egyes táblák kitűnően állnak, másutt viszont a szárazság és a kőd nagyon elcsigázta a gabonát. Ezekben a helyeken a rozsda miatt is nagy a panasz. A tengeri állása nagyobbára kedvező, a tengeri legtöbb helyen szépen kikel és gyönyörűen fejlődik. A legutóbbi hideg idő csak szórványosan okozott fagykárokat.

Feloldják a szekveszter alól a magyar állampolgárok vagyont. Beogradból jelentik: Az igazságügyminiszter előterjesztése folytán május 7-ikén foglalkozott a minisztertanács az igazságügyi miniszternek azzal a rendelkezéssel, amely a magyar alattvalók szekvesztrált birtokait illeti. A minisztertanács döntése, amit a külügyminisztérium után megküldtek a magyar követségnek is, úgy intézkedik, hogy a még fennálló szekvesztrumok azonnal megszűnnek. Az illető földbirtokos az igazságügyminisztérium szekveszter osztályánál tartozik bejelenteni igényeit és ott a tulajdonjogot igazolni. A szekvesztrum feloldásáról okmányt állítanak ki, ami által helyreáll az előbbi jogállapot.

A fagy nagy károkat okozott Padej környékén. Padejéről jelentik: Padej környékén a hideg időjárás és az előző napi éjszakai fagy nagy károkat okozott a szőlőkben. Egyes helyeken a termés teljesen elfagyott és különösen a mélyen fekvő részekben okozott nagy károkat az éjszakai fagy.

A mezőgazdaság helyzete április hónapban. Noviszadról jelentik: A földművelésügyi minisztérium most küldötte meg a kamaráknak a mezőgazdaság áprilisi helyzetéről szóló statisztikát, amely a következő fontosabb adatokat tartalmazza: Magvas növények: buza és zab: nagyon jó, árpa és rozs nagyon jó és jó között. Hüvelyes vetemények: kender és len nagyon jó. Gumós növények: burgonya és takarmányrépa nagyon jó. Kerti növények helyzete nagyon jó. Rétek és legelők: nagyon jó és jó között. Szőlők és gyümölcsök: nagyon jó. Április hónapban növényi betegségek és nagyobb károk nem fordultak elő nagyobb mértékben. Az atmoszférikus viszonyok általában jók voltak, az idő a mezőgazdasági munkáknak kedvezett. Havas eső nagyobb kár okozása nélkül egyes boszniai és szerbiai kerületekben esett. Nagyobb elemi kár sehhol sem volt, kivéve a dainglovgradi és makarszka kerületet, ahol a vihar a szőlőkben nagy károkat okozott. Az állati takarmány kielégítő volt, de valamilyen kerületben meglehetősen nagy volt az állatok pusztulásának száma.

Árlejtések. Noviszadról jelentik: A noviszadi első hadtestparancsnokság intendaturájában május 23-ikán árlejtést tartanak 200.000 kg. zab beszerzésére franko petrovaradini raktár. Közelebbi feltételek naponta délelőtt 8—12 és délután 16—18 óra között tudhatók meg a parancsnokság intendaturájánál. — A beljei állami birtok igazgatósága május 24-ikén délelőtt 11 órakor az apatini halászközpontban nyilvános árlejtést tart hentezer kosár beszerzésére. Közelebbi feltételek az apatini halászközpontnál (Ribarska Centrala) tudhatók meg. — A kikindai központi kórházban június negyedikén délelőtt tizenegy órakor nyilvános árlejtést tartanak különböző élelmiszerek beszerzésére. Közelebbi adatok a kórház igazgatóságánál tudhatók meg. — A noviszadi pénzügyigazgatóság június negyedikén délelőtt tizenegy órakor nyilvános árlejtést tartanak különböző iródei felszerelés beszerzésére. A kauciót, mely saját állampolgáraink részére 5, idegen állampolgárok részére tíz százalékot az árlejtés napján délelőtt 10 óráig kell az igazgatóság pénztáránál letétbe helyezni. Közelebbi adatokat és mintákat naponta lehet megtekinteni az igazgatóság 14. számú irodájában. — A petrovaradini repülőparancsnokság építészeti osztályán június nyolcadikán árlejtést tartanak a szkoljei repülőtér benzintartályainak felépítésére. A kauciót az árverés napjának délelőtt tíz órájáig kell a technikai intézet pénztáránál letétbe helyezni. A kaució összege SHS állampolgároknak 50.000, idegen állampolgároknak 100.000 dinár. Közelebbi adatok naponta délelőtt 9—11 óra között tudhatók meg a repülőparancsnokság építészeti osztályánál Petrovaradimban.

KINTORNA

— Mondja, Róth bácsi, maga szerelemből házasodott?

— Nuná — okosságból!

*

— Mondj egy szót, amelyikben benne van a kenguru.

— Nem tudok. Mondjál te

— Állatkert.

*

A hivatalban a főnök kifakad:

— Ez a Klein, amióta megházasodott, mindennap félórával később jön a hivatalba és félórával korábban távozik.

A titkár vigasztalóan megszólal:

— Ne tessék fontosságot tulajdonítani a dolognak. Egy-két hónap múlva majd egy félórával korábban jön és egy félórával később távozik.

*

Hajnali egy órakor egy elhagyott utcán valaki megszólít egy urat:

— Volna szives megmondani, nincs-e itt a közelben egy rendőrőrszoba?

— Tudtommal nincs

— Rendőr sincs?

— Kötve hiszem.

— Nem is tetszett látni sehhol a környéken?

— Sehhol.

— Akkor rendben vagyunk. Legyen szives s azonnal nyújtsa át nekem az erszényét meg az óráját.

TÓZSDE

Zürich, máj. 18. Zárlat: Beograd 9.135, Páris 20.36, London 25.24, Newyork 520, Brüsszel 72.225, Milánó 28.35, Amszterdam 207.95, Berlin 123.22, Bécs 73.15, Szófia 3.75, Prága 15.39, Varsó 58.10, Budapest 90.65, Bukarest 3.25.

Zagreb, máj. 18. Zárlat: Páris 222—224, London 276.20—277, Zürich 1093.50—1096.50, Trieszt 308.94—310.94, Amszterdam 22.77—22.83, Berlin 13.4850—13.5150, Bécs 800—803, Prága 168.20—169.

Szentai gabonaárak máj. 18. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 315 dinár. Ujbuza augusztusi szállításra 230—255 dinár. Tengeri morzsolt prompt szállításra 165 dinár. Hajóba rakva 167.50 dinár. Zab 190 dinár. Rozs 235—240 dinár. Köles 210—215 dinár. Takarmányárpa 200 dinár. Sörárpa 215—220 dinár. Muharmag 400—410 dinár. Bab 125—130 dinár. Gyapju 19.50—20 dinár. Korpa 200 dinár. Irányzat: tengeriben és óbuzában lanyha, többi cikkben változatlan. Kínalat: minimális. Kereslet: csekély.

Noviszadi terménytőzsde, május 18. Buza bácskai 75 kilós, 2%-os, kínálat 322.50 dinár, kereslet 317.50 dinár, bácskai 76 kilós, 2%-os kínálat 325 dinár, szerémi 75—76 kilós kínálat 320 dinár, kereslet 74—75 kilós 3—3%-os, kínálat 295 dinár, kereslet 290 dinár. Kukorica 10 vagon per június 4. Péter király-esztorna hajóállomás 172.50 dinár, 2 vagon bácskai júliusi, paritás India 178 dinár, 9 vagon bánati 168—170 dinár. Liszt 1 vagon 0-ás bácskai 455 dinár, 1 vagon bácskai 0-ás exportmalomból, kassza duplikát 460 dinár. Korpa 2 vagon szerbiai jutazsákokban 150—155 dinár, egy vagon szerémi jutazsákokban 160 dinár.

Budapesti gabonatózsde, máj. 18. A gabonatózsde irányzata ingadozó. A határidőpiacon az irányzat szilárdulásra hajlik, a készárupiacon a buza és rozs olcsóbbodott, a tengeri és zab drágult. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza májusra 33.64—33.80, zárlat 33.76—33.80, októberre 29.10—29.22, zárlat 29.16—29.18, rozs augusztusra 23.44—23.54, zárlat 23.40—23.43, októberre 23.28—23.42, zárlat 23.32—23.34. A készárupiacon: Buza 33.50—35.35, rozs 30.20—30.50, árpa 26—26.50, tengeri 21.70—22, zab 25.50—26, korpa 20.20—20.40.

Budapesti értéktőzsde, május 18. Magyar Hitel 96.4, Osztrák Hitel 64.5, Kereskedelmi Bank 125.5, Magyar Cukor 244, Georgia 21.9, Rimamurányi 129, Salgó 74.5, Köszén 678, Bródi Vagon 5, Beocsini Cement 220, Nasici 186, Ganz-Danubiusz 236, Ganz Villamos 181, Athenaeum 31, Nova 52, Levante 26.5. Irányzat: bizakodó.

Vizálás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek állása a következő: **Duna:** Bezdán 548 (0), Apatin 621 (+ 1), Vukovár 516 (+ 2), Palánka 515 (+ 4), Noviszad 506 (+ 4), Zemun 401 (+ 5), Szmederev 453 (+ 5), Orsova 376 (+ 0). **Dráva:** Oszijek 354 (— 12). **Sáva:** Mitrovica 316 (— 5), Beograd 352 (+ 6). **Tisza:** Senta 368 (+ 26), Becsej 346 (+ 17), Titel 471 (+ 71).

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város mellett szám a halláshosszt jelenti)

Csütörtök, május 19

Bécs (517.2): 11 és 16.15: Koncert. 20.05: Zene.
Zagreb (310): 17: Zongorakonzert. 20.30: Dal- és áriaestély.
Nápoly (333.3): 17.10: Zene. 21: Klasszikus zeneest.
Prága (348.9): 12.15: Déli koncert. 17: Zene. 22: Vegyes program.
London (361.4): 13: Gramofon koncert. 16: Ének. 21.35: Zene. 22.30 és 18: Tánczene.

Nyári zivatarok

alkalmával biztos védelmet nyújt a patét

„HEGRA“ villámhárító

Szobában is szerelhető.

Konrath D. D., Subotica

Lipce (365.8): 16.30: Koncert. 19.30: Zenés népszínmű.

Róma (449): 13.30: Koncert. 17.15: Jazzband. 21.10: Operette részletek.

Zürich (894): 12.40: Déli koncert. 16: Hangverseny. 20.30: Dal- és duett-est.

Budapest (555.6): 9, 12 és 15: Hírek és közzgazdaság. 11: Tánczene. 17.45: Kamara zene. 20: Koncert, utána hírek. 22: Tánczene.

FILM

Ilyen az élet és a Sportvénusz

A szuboticei Városi Mozi szerdán mutatta be új filmjeit a sajtó képviselői előtt. Az „Ilyen az élet” német társadalmi film egy bérház lakóinak a története, gazdag emberek és szegények sorsa bonyolódik itt kiénc felvonáson keresztül, kalandorok, póruljártak és szerelmek teszik izgalmasan érdekessé ezt a drámát, amelynek a végén szerencsére minden rendbe jön, a félreértések elsimulnak és a néző derűs lélekkel néz a **Sportvénusz** című vigjáték elébe, amely a gazdag műsor kiegészítő része. Van ebben a filmben löverseny, gyorsvonalat, öngyilkosság a magányos tengerparti szikla szélén, gyönyörű nők és nagy adag boldogság. A tönkre ment lady feleségül megy a szorgalmas Ronald Colmanhoz és a hozományvadász herceg kénytelen beérni egy öreg dáma kezével (—)

REGÉNY

AZ ÁLMOK VÁROSA

IRTA: CURT J. BRAUN

(12)

Az eddig közölt folytatások rövid tartalma: Heywoldt és Bendor, az »Álmok városa«-nak alapítói Helmer feltalálótól ajánlatot kapnak a nap energiáját kihasználó gép értékesítésére. Az üzlettársak, akik el-lenségek, ezen a kérdésen összevesznek. A vita után Heywoldt meglátogatja szerelmesét, Bendor feleségét Irát, majd hazamegy. Éjszaka meggyilkollják. Fia Werner, aki apjával régebben haragban van, kíséreléssel, John Murrayval Amerikából visszaérkezett időközben Európába és értesül apja haláláról. A gyászházban találkozik Renával, Bendor leányával.

És végül a Helmerrel való üzlet...

Itt Jaques Bendor egy pillanatra megakadt monoton magyarázatában és le-kicsinyülő pillantással tekintett Werner Heywoldtra. Mérlegelte az értékeit ennek az embernek, akivel ezentúl együtt kell dolgoznia és figyelte a hatást, amit ez az ügy rá tenni fog.

Werner Heywoldt nyugodtan várt, a míg Jaques Bendor folytatta:

— Igen és itt van egy ügy, amely rendszer tevékenységünkön kívül fekszik, Alf Helmer mérnök találmánya.

Terveket, rajzokat terített szét az asztalon.

— Ez a nap-motor.

Werner Heywoldt hanyagul leszórta cigarettájának hamuját, felfigyelt és szemügyre vette a fantasztikus tarka rajzokat.

Jaques Bendor egy percig idegesen figyelte. Majd gyorsan, anélkül, hogy a másikat szóhoz engedte volna jutni, meggyőzően folytatta:

— Eleinte szkeptikusan fogadtam ezt az ügyet. Az egyetlen ember, aki annak értékéről azonnal meg volt győződve, az ön édes apja volt.

Werner Heywoldt nem felelt.

Jaques Bendor folytatta:

— A város nevében Helmerrel csupán egy szerződést kötöttem, amely rendel-

kezésére bocsátja állandó és kizárólagos használatra a C 1. laboratóriumot és a szükséges eszközöket is motorjának befejezéséhez. Az a kis modell, amelyet bemutatott nekünk, működésében olyan meggyőző, hogy szívesen kötöttem meg ezt a számunkra ugyszólván kockázat nélküli szerződést. A továbbiak már a találmány kihasználására vonatkoznak és ezeket a kérdéseket már egy magánszerződés szabályozza, amelyet Helmerrel kötöttem.

Werner Heywoldt gondolkodott.

— Milyen összegek állnak Helmer rendelkezésére a várossal kötött szerződés alapján?

Jaques Bendor idegesen hadonászott kezeivel a levegőben:

— Ebben a percben nem tudom önnek pontosan megmondani a számokat, de természetesen csak a fölöslegek! Csak a fölöslegek!... Minimális összegek ahhoz a nagy eredményhez képest, ami várható és amiben a város is bizonyos százalék arányában részesedik... tudni-

illik a találmány kihasználását gondolom...

— És ez milyen formában fog megtörténni?

— Jelenleg távoli földterületeket vásárolunk össze. Üzleteimből egy kis konzorciumot alakítottam és magam jegyztem az első hárommilliót. Vásároltunk területeket Szibériában, Középázsiaiban és Afrikában. Brazíliai földek vételéről most folynak a tárgyalások.

Leles magyarázata közben egy pillanatra habozott. Majd hangosan, rábeszélően folytatta:

— Ezekbe a vásárlásokba egyébként kis részben a várost is belevontam. Remélem elég garancia önnek az, hogy magánvagyonomat az utolsó fillérig befektettem ebbe az üzletbe... Ön valószínűleg tudja, milyen óvatos kereskedő vagyok... Édes apja gyakran nevezett tréfásan... szatócsnak. Ez perze csak tréfa volt. De nagyon jellemző az ön megboldogult apjának a humorára és az én üzleti óvatosságomra.

— Milyen arányban részes városunk ebben az üzletben?

— Eddig harminc százalék erejéig. Jó magam negyven százalékkal vagyok érdekelve. A többi a konzorcium tagjai közt oszlik meg.

Werner Heywoldt felállt. Végigsimított homlokán.

— Bendor ur... Ön meg fogja érteni... még erősen a legutóbbi események hatása alatt állok és így nem elég tiszt-

ta a fejem... Egyszer majd részletesebben fogunk beszélni ezekről a dolgokról.

— Hogyan, természetesen — felelte Jaques Bendor.

Kezet fogtak.

Werner Heywoldt az ajtó felé tartott. A szoba közepén hirtelen megfordult és megkérdezte:

— Kihallgatta már önt a rendőrség? Jaques Bendor, aki épp papírjait rakosgatta, ijedten nézett orrcsüptőjén keresztül.

— Engem?... De hogyan?... Nem, miért hallgatnának engem ki?

— Azt hittem — mondotta Werner Heywoldt habozva, majd visszajött az íróasztalhoz. — Mondja Bendor ur, ön az utolsó este még együtt volt az édesapámmal?

— Igen... Mindenesetre...

Werner Heywoldt egy ideig hallgatott. Azután újból megszólalt:

— Kifőnös dolgot hallottam... azt mondják, hogy édesapám valami veszedelemtől tartott... Rácsokat szereltetett ablakaira és új házőrző kutyát vásárolt... Ugyáltszik ellensége volt... veszedelmes ellensége, szeretném tudni, hogy ki az...

Jaques Bendor hallgatott. Mély ráncai a szája körül még mélyebb árnyékok vetettek.

Werner Heywoldt ránézett:

— Ön nem tudja?

Jaques Bendor a fejét rázta.

— Fogalmam sincs. Ki lett volna ellensége az ön apjának?

Werner Heywoldt idegesen babralt az ujjával, aztán megfordult és kiment.

Jaques Bendor összeszorított ajkakkal nézett utána.

Csak kis idő múlva volt annyi ereje, hogy fölemelje a kezét addig a fiókig, a melyben a morfium-fecskendő tartotta.

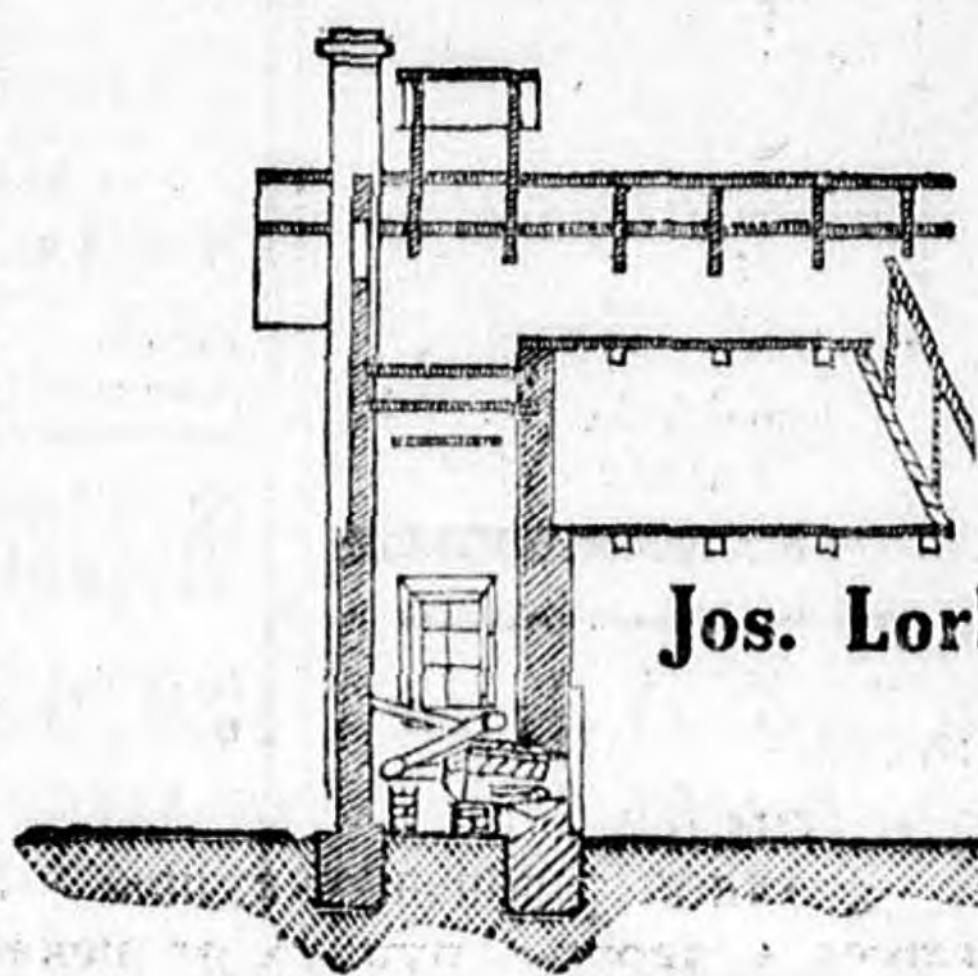
Amikor Werner Heywoldt a szabadba ért, mélyen füllélegzett. Zárt helyiségek levegője nyomasztóan hatott rá.

Azt est langyos volt és világos.

Ebben a városrészben csak kevés ember járt. Itt-ott halk lépteket hallott és összeölelkező árnyakat látott elsuhanni többnyire párocskákat, akik többre becsülték a park néptelen utjait, mint a lármás nyüzsgést. Szemben fényszórok hosszú imbolygó sugarai világítottak. Rikító vörös rakéta repült fel és pukant a levegőben. Ez jelezte a szabadban rendezett varieté-előadás kezdetét.

(Folyt. köv.)

Figyelem! Komlótermelők!

Komlószárító

ne halassa rendelését! Ha azt sürgősen nem tenné, akkor bizonyára késik! Később „LORBER“-gyár rendeléseket fel nem vesz! Önnek az által nem szakszerűen szárított komlója lesz!

Jos. Lorber és társa komlószárítógyár
Žalec, Slovenija

Vezérképviselet:

Henrik Eckstein, Novisad
Jevrejska ul. 2. Telefon 24-40
Sürgőnycim: Hmelj

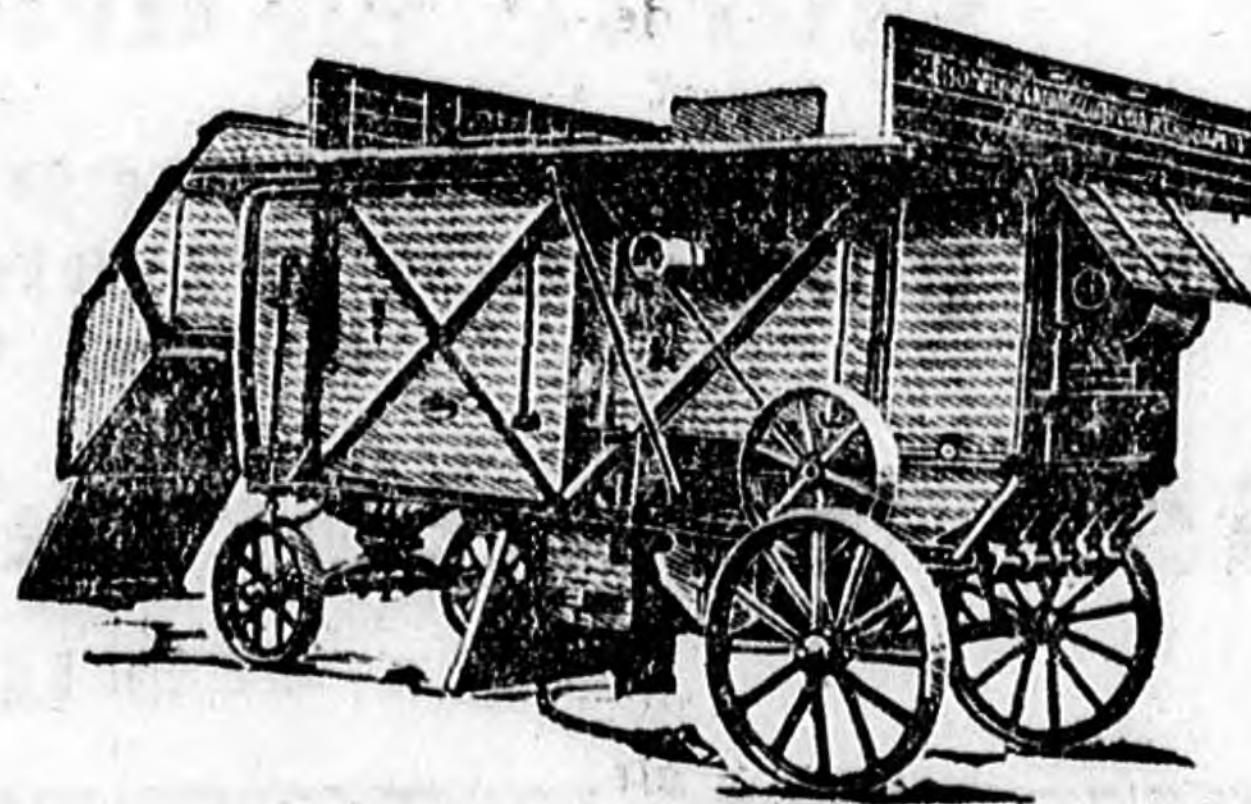
Ne cserélje fel a „LORBER“ szerkezetű szárítót mással, mert ezek a legkiválóbbak!
800 — 800 darabnál több van a termelőknél használatban

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T. Budapest

Ujdonság!

Ujdonság!

Golyóscsapágyas acél és

takeretes cséplőgépek

Kettőssoru önbeálló eredeti S.K.F. svéd golyóscsapágyakkal.

Könnyű járásánál fogva bármely traktorhoz alkalmas!

Tökéletes cséplési eredmény!

Nagy teljesítmény!

Megtekinthető a gyári lerakóban:

Amerikan Autó WEIGAND & Co. SUBOTICA, Paje Rujundžićeva 4. Telefon 4-47.

Előnyös fizetési feltételek!

Urnjačka Banja

vendégeinek figyelmébe ajánljuk a

NYILT-TÉR — — — OGLAS

Na osnovu čl. 82., 89. i 90. zak. o državnom računovodstvu, čl. 21. i 29. pravilnika istoga zakona i odluke opšt. predstavništva br. 2612—1926. održane se na dan 29. maja 1927. god. u 11 časova pre podne u opšt. kući u Glogonju ofertalna licitacija za opravku mosta na Tamišu kod Glogonja.

Predračunska suma je 263.664 dinara.

Ponude imaju se predati u zapečaćenim kovertima sa natpisom: »Ponuda za izgradnju mosta na Tamišu kod Glogonja od ponudjača N. N.« taksirana sa 100 dinara taksene marke i dokazom o uplaćenju kauciji najdalje do 10 sati pre podne istog dana na ruke predsedniku opštine Glogonj.

Kaucija je za naše državljanke 13.100 dinara, a za strane 26.200 dinara, koja se polaže na blagajni opštine Glogonj do 10 sati istog dana.

Nadmetači imaju dokazati zakonom propisanu sposobnost za učestvovanje na licitacijama.

Bliži uslovi i podatci mogu se dnevno videti u deležničkoj kancelariji opštine Glogonj za vreme zvaničnih časova.

U Glogonju, 14. maja 1927. godine.

Pa'a Pavković beležnik. 5029 Josef Paar knez.

Felhivása Pomoć tagjaihoz és azok képviselőihez!

Tudatjuk tagjaink, valamint vidéki képviselőinkkel, hogy a Bácska temetkezési B. szekciójával kötött szerződésünk értelmében a legelőnyösebb feltételek mellett felveszi a Pomoć temetkezési csoportjába tartozó tagokat és pedig oly képpen, hogy az eddig teljesített minden befizetést a saját könyvecskéjében elismeri és a tag javára átírja, valamint elismer minden eddig történt halálesetet.

Kérjük tehát tagtársainkat és vidéki képviselőinket, hogy saját jól felfogott érdekében minél előbb igyekezzenek a Bácska temetkezési egyesület irodájában tagkönyvecskéik kicserélése végett jelentkezni annál is inkább, mert ha ezen »B« Szekciós 600 tagból álló létszám kitelik, úgy a később jelentkező tagok a régi egyesületbe történt befizetését, ugyszintén megtörtént eseteit nem ismeri el.

Visszamenőleg fizetni semmit nem kell. Az intézőbizottság az elkésett tagokért nem vállalhat felelősséget az egységben biztosított előnyökért.

Az intézőbizottság nevében:
Bakos István

5051

Alkalmi eladás.

Megbízásunk van, hogy a nálunk levő 46 darab különféle

perzsaszőnyeget

f. hó 17-től szabad kézlől szabott áron eladjuk. A szőnyegek bármikor d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óra között megtekinthetők irodahelyiségünkben, Srimska ul. 7. a Strand uton. A megvett szőnyegek azonnal készpénzben kifizetendők és átveendőek.

Prva Jutoslavenskog Transportnog d. o. Schenker & Comp. Novisad. Telefon 24-13'

MOTORHAJO-VALLALAT

Stari Bečej és Novi Bečej közötti személyszállítás, stégekke, vontató hajó 2 szivógázberendezésű motorra, dereglyével, 1 drb 35 HP szivógázmotor és 2 bléses Opel autó kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Schumacher Gyula
Stari Bečej

4620

„Balkan“-villát és a „Sotirović“-szállót

Ugy a villa, mint a szálloda a legmodernebbül berendezve, új butorokkal. Minden verseny kizárva. Árak májusban különösen olcsók. Bármilyen felvilágosítást készséggel nyújt

Stevan Belić i Sin szállodás Telefon 15

„VERMOREL“

permetezőgép jótállással

400.— dinárért

Weiner vaskereskedésében kapható
Subotica, Rudé uca

5033

Kékkővásárlók figyelmébe

Kékkővásárlásnál vigyázzon az eredeti márkára, mert már azt is hamisítják.

Ilányabó minőségű rut tartalmazó hordókat és zsákokat átszignálnak és mint külföldi árut hoznak forgalomba.

A tölem vásárolt kékkő eredeti már ájáért és fokáért szavatosságot vállalok.

K Ö R Ö S I G É Z A

Rudé ulica 4. Telefon 513.

Vendégő megnyitás Palicson.

A női fürdővel szemben levő új vendéglő mai napon megnyitott. Frissen csapolt sörök, saját termései keletiből bor, hideg és meleg ételek gyors és pontos kiszolgálás. Szolid árak.

A t. kis- és nagyiparosok szives pártfogását kéri

Beiyák Gyula.

vendéglős
Palics.

5059

Nyersbőr-kereskedők, bőrgyárak és cukrászok figyelmébe!

KAINIT-ot

szállítunk a leelőnyösebb napi áron bármely állomásra franko, waggontételben is. — Me rendelék DÉCSEI ÉS KERTÉSZ céghez Subotica int zendők (Telefon 172) 4741

Komlótermelők!

Permetezzék a komlót!
Óvakodjanak a peronoszpórától!

Saját érdekükben vegyenek fecskendőket a nemetországi, általam képviselt gyártmányból!

Kérjenek ingyenes ábrákat tartalmazó leírást az „APOLLO“ 60 literes és „BARAVIA“ 90 vagy 100 literes szabályozható magasság-szórával ellátott fecskendőkről.

Henrick Eckstein

Novisad, Jevrejska ul. 2

Telefon:
24-40

Sürgöny-cím:
Hmeij

3 91

1 liter kitünő
siller bor 6 dinár
fehér bor 7 dinár

Saját főzésű töröly-, szilva- és barackpálinka, valamint fűszer- és csemegeárak legolcsóbban beszerezhetők

NOJSEK GÉZA
Vaskereskedésében
Subotica, Rudé uca

Vigyázzon a szemére!

Csak szaküzletben vásároljon!
A valódi „ZEISS“ szemüvegek gyári lerakata

A. MAYERHOFF
Vel. Bečkerek

Aleksandrova ulica 10.
Subotica, Aleksandrova ul. 9.

Komlódrót

színezett és fekete, minden számúban, gyárszerű lerakata. Legolcsóbb árak mellett Novisad, raktáramról rögtön szállítok Szükségletét

meglehetően olcsón szerezheti be nálam. Meggyőződésül kérje be

ARAJANLATOMAT.

Kuszli Gyula

vaskereskedésében
Novisad, Tenis

Zongoravérvék! Vigyázzon! Zongorát vagy más hangszerrel csak szolid, megbízható helyen vásároljunk! Részletfizetésre is Olvasóink figyelmébe ajánljuk Truppel Béla hangszerkészítőt Novisad, legrégebbi és legnagyobb S. H. S. szaküzlet, 3790

Francia selyemkülönlegességek

szürke és drap köpenyselymek

Mintás foulardok és crep de chinek, fehérneműselymek párisi plüss-frotir pizsama és fürdőköpeny ujdonságok óriási választékban

Sár Sándorné divatüzletében
Subotica

4731

Mindenki érdeke

hogy üzletünk 50 éves fennállása alkalmából rendezett jubileumi vásárt, mely május 21-ig tart, kihasználja, mert ezen idő alatt az összes raktáron levő árukat, u. m.:

tavaszi szövet és selyemköpenyeket, blouseokat és modelleket, selyemruhákat, férfi és fiu felöltőket és ruhákat

vám elengedésével ugyszólván beszerzési áron árusítjuk ki. — Ezzel akarjuk hálánkat igen tisztelt vevőinkkel szemben leróni

Róth Manó és Fiai Novisad, Wagner palota

Ne feledje: a Citroën-automobilok minden országban győznek!

➔ Mita Berberski, Velikibecskerek

RÖNDÖLET!

Adatik tudtára jelön röndölet által mindazon egyéneknek akiket illet, hogy Lepénd község érdemleges bírása ögyéni akciójom teljes felelőségével zajlik le

Durbints sógor esete Citrom Katyival — avagy Göre Gábor kalandjai és az megdöglött falu bikája körül támadt vesződelmek

Az ebből támadt bajokban én magam **személyösen** Martsa Iyányom, valamint Durbints sógor, Rezedáné szül. Citrom Katyi (akibe a sógor beléveszekődött ö. m. a. f.) és az Kátsa tzigány is részt vösz. — Az egész vesződelmeket már mint az első eresztésömet uramöcsém Nóti Károly írődeák két filmrészben és két színpallásos jelenetben porcentöltte. Mivel pedig a zeíjadásnak okuló célzattya is van, ennél fogva elröndölöm a helybeli népességnek, hogy akibe szusz van, az **Lifka mozgódában május 23-24-25-26-27-28-29-én (hétfőtől vasárnapig)** ünnepélyes fogadtatásomra antul is inkább mögjelenjék, mert az ez ellen vétőket saját bírói botommal megcsapintom.

Kelt Lepéndön irtam én magam ö. m. a. f. 502.

**Durbints Sógor
Kátsa Tzigány**
hamis tanuk s. k.

Göre Gábor
bíró ur s. k.

Színpadi rész szereplői:

Én Göre Gábor . . . Kócs Dani . . . Citrom Katyi . . . Oláh Jolán m. v.
Durbints a sógor . . . Köhalmi Jenő . . . Martsa . . . Piukovits Mancsi
Kátsa tzigány . . . Szabó Marci

Előadások kezdete 5-1/2 óra, vasár- és ünnepnap 4-6-1/2 óra-kor
Helyárak 10-15 dinár **Elővételi pénztár egész nap**
A darabnak szövegét minden néző ingyen kapja. A színpadi részt Szabó Marci rendezzi. A táncokat Landau Juliska tanította be.

Alkalmi vétel!

140 cm. tiszta gyapju férfi szövetek minden divatszínben mét. 180.—
140 cm. tiszta gyapju női kosztüm- és ruhaszövetek minden divatszínben mét. 90.—
100 cm. tiszta gyapju női kosztüm- és ruhaszövetek minden divatszínben mét. 45.—
Különb minőségű crepe de chinek minden divatszínben . mét. 90.—
2 méter széles paplan-lepedővászon mét. 40.—
Legjobb minőségű vásznak métere 12.— dinártól kezdve!

Kalor J. Reich divatáruházában
Subotica, Jelačićeva ulica 9

Ausztriában élő magyarok figyelmébe!

Friedmann szerencsége kolosszális!

6.000.000 d'nárt, 750.000 sillinget nyerhet Ön egyetlen sorsjeggyel.
A 16-ik sorsjáték V.-ik osztályának főnyereménye 100.000 silling a nálam vásárolt 54524 sz. sorsjeggyen lett nyerve. S. 500.000, 250.000, 100.000 stb. nyeremények készpénzben, minden 1 vonás nélkül!
A világ legkedvezőbb sorsjátéka. 1000.000 sorsjegy 50.000 nyeremény Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály huzá a 1927. június 21-23.

Sorsjegyárak	1/8	1/4	1/2	1/1
osztályonként	S. 4.— Din. 35.—	S. 8.— Din. 70.—	S. 16.— Din. 140.—	S. 32.— Din. 280.—

Rendeljen azonnal

A megrendelés vétele után az eredeti sorsjegyeket a hivatalos játéktérvel együtt azonnal küldjük Önnek. Megrendelést zárt borítékban kérjük.
Ludvig Friedmann, Wien, I., Salzries 12.

47.2

Permetezőt, pálinkafőző kazánt
jótállás mellett készítek és javítok
HOVÁN LÁSZLÓ
rézműves
Zrinjski trg 24.
(Zárda mellett)

Gyümölcs fa- és szőlőpermetezők figyelmébe!
Kékkő, montecatini 990/0
Rézkénpor, 10- és 20%/0
Kénpor, floriensstella
Keszere Alve 4557
Schweinfurli zöld 990/0
Klormész 1150/0
Quassija Légyforgács
Raffia, extra majunga legolcsóbban beszerezhető nagyban és kicsinyben
Kurtesz Miloš
fűszer- és csemege-kereskedésében
Subotica, huspiac. Tel. 483

KÉKKŐ
RAFFIA, ZÖLDPOR, ALOE, LÉGYFORGÁCS, RÉZKÉNPOR legolcsóbban
KÖRÖSI GÉZA
cégnél, Rudič ulica
Telefon 513.

Cipő-különlegességek
a legújabb divatlap szerint mérték után legszebb kivitelben és olcsón készülnek
RÓKA divat-cipészetiében
553 Zrinjski trg 2.

Kanipos
növénygyógyászati pompásan virulnak a növények!
A Kanipos növénygyógyászati tápértéke igen magas és ezért rendkívül kiadós a használatban. Nem is szabad másként használni, csupán oldatban.
Kapható gyógyszerárak, drogériák és magkereskedésekben.
Ára 12 és fél dinár. Készíti: **SCHUMACHER ZOLTÁN** gyógyszerészeti és vegyészeti laboratórium, Crvenka (Bačka)

Üzletáthelyezés
Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a Sokolska ul. 18 sz. alatti uriszabó üzletemet a Bačtori temploma mellé, a Vermes-féle házba helyeztem át. Kérem a közönség szíves pártfogását.
Mándé Pál, uriszabó

Üzletáthelyezés!
Fűszer- és élesztő-üzletemet
Vilsonova ul. S.
alá, Vas Adámmal szemben (volt Steinfeld-féle üzlet) helyeztem át, ahol is t. vezetőmet a legkülönösebb ki-sogálásról biztosított és kérem továbbá szíves pártfogásukat. **Herzl Vilmos**
4485 Telefon 5-40

Zongorák Planinók
a világ legjobb márkái. Hosszu lejárati részlel-fizetésre a legnagyobb raktár az országban
KAIN
hangszerkészítő Subotica, Városháza épület.

Kántor-metszői állás
A bajmoki izr. hitközség kántor-metszői állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak kitűnő hangu három elismert rabbitól kabbolával rendelkező soched ubódek mumcho és bal kori egyének. Kort és családi állapotot feltüntetett pályázatokat állított elnökhez intézzék. Javadalmak megegyezés szerint. Az állás f. év augusztus 15-ikén betöltendő. Utiköltség csakis meghívottinak térítettik meg.
Weisz Ignác, hitk. elnök

Legszebb és legolcsóbb
NŐI KALAPOK
minden kivitelben kaphatók
HEIDUSKA MARISKA
CÉGNÉL SUBOTICA 890

SZTARI- és NOVIBECSEJI HELYI HAJÓJÁRAT „SZTARIBECSEJ” GYORSJÁRATU SZEMÉLYHAJÓ
Nyári menetrend
(Érvényes 1927. május 15-től)
Indul Sztaribecsejről:
4¹⁰, 6³⁰, 8³⁰, 10³⁰, 12¹⁵, 14, 16⁴⁵, 19³⁰
Indul Novibecsejről:
5¹⁵, 7, 9⁴⁵, 11³⁰, 13¹⁵, 14⁴⁵, 18³⁰, 19³⁰
Éjli és nappali szolgálat. Minden bácskai és bánáti vonathoz csatlakozás. A forgalom zavarta a biztosítására, társas kirándulás céljaira és helyi vontatások eszközzésére KÜLÖN HAJÓ ALL a közönség rendelkezésére.
Szíves pártfogást kér a VÁLLALAT VEZETŐSÉGE
5033

Umetníckí zavod za sve vrste | Templomi és egyházi
orkvone i profane radove | kegyeszek műiparintézete
Kunstgewerbliche Werkstatt für Kirchliche u. profane
arbeiten
FRIEDRICH BACHINGER
Aleksandrova ul. 43 SUBOTICA B. Sudarevičeva ul. 34
9643

Telefon
55
1 kgr padlólaak — — 35 dinár
1 „ lenolajfirnisz — — 19 „
1 „ terpentino'aj — — 20 „
1 „ fehér lakfesték — — 45 „
1 drb nürnbergi ecse — — 15 „
és minden más
fűszer- és gyarmatáru, konzervek, likőrök, festék, firnisz, padlólaak, ecsetek legolcsóbb áron
kiváló minőségben 4479
Klein Géza és Fiai
Subotica, Bene Sudarevičeva ul. 6
Minden rendelést házhoz szállítunk!
Viszontárusítóknak előnyárak!

Eladó
Amerikába való költözködés miatt 5 hold szőlő (minőségi fajok) 2 1/4 hold szántó elsőrendű gyümölcsösselel egy darabban néhai Dimitrijević Vlada főesperes tulajdona. Felvilágosítással szolgál a szálláson amely Vršacától a Kudricer uton 6 km van, a tulajdonos **Bichanszki István**, vagy pedig leveleket „Amerikanac” jeligére Višac Postafiók 28. 5030

90 dinártól
konyha és szobafestést, szon-kivül előnyösen vállal templom és kápolnafestést
Horváth Almási József
Skotina Vlatov ul. 75. 2544

HADNAGY
asztalosmester készít épület-munkát. Festett butorok al. andó raktára. Javításokat vállal. SUBOTICA 1575
Pelfogradka ul. 6

Jégszekerények

mészárosok, hentesek, vendéglősök és magánháztartások részére
40% jégmegtakarítás

BRAČA GOLDNER
SUBOTICA
TELEFON: 124

KORZO MOZI
Csütörtök—vasárnap:
Tűzparipa
Az emberi szellem győzelme a nyers természet felett 2 részben
Mindkét rész egyszerre
Főszereplők
Magda Bollyamy és Georg O'Brien
Három év munkája a hatalmas mestermű. Két amerikai lovas ezred, 3000 vasúti munkás, 1000 kínai, 10.000 indián és 10.000 különböző texasi állat közreműködésével, mel a Barnum-cirkusz méreteire emlékeztet

LIFKA MOZI
Szerda—csütörtök:
A Vajdaságban először!
Bethoven-film
és szimfonikus
Hangverseny
A kulturvilág tüneménye!
Bethoven . . . Fritz Kortner
Haydn . . . E. Baumeister
Julia . . . Nelly Dexter
Rendes helyárak!
Kezdeté 5 és 1/2 órákor

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és elcsúszó kifizetésre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbontásig jelzés leveleket továbbítunk. Kérdésekben válasszunk megjelölést.
VÁROSI MOZI
Csütörtöktől vasárnapig:
Embervásár
Epizódok egy berlini bérház életéből 9 felvonásban
A főszerepekben:
Aud Egede Niesen és Alfred Abel
Éva a cow-boyok között
Cow-boy vi. játék 6 felvonásban

ARÉNA BIOSKOP, SOMBOR
Május 19-22:
Az ismeretlen katona
Margarete de la Motte
Henry B. Walthall
a főszerepben

LEVELEZÉS
Egyszerre levelezni óhajt diplomás szezonmunkás. »Házasság lehetséges« jelzésre levelet a kiadó továbbít. 5013

Fiatalember nősülés céljából intelligens leány. vagy gyermektelen özvegy ismeretségi keretében Hozomány fontos. Leveletet fényképpel »Boldog örvé« jelzésre a kiadóba. 5040

FOGLALKOZÁS
Kizárólag szórakozás céljából levelezne vidéki urileány intelligens. komoly férfival. Választ »Intellektuel« jelzésre a kiadóhivatalt továbbít. 5037

FOGLALKOZÁS
Bosnyák cselédhelyvező Subotica. Trumbićeva ul. 3. Vidéki leányokat elhelyez. 5025

Diplomás igazság. ímejegye. lenésű. fiatal. katolikus. keresi lelmes. becsületes leány vagy özvegy ismeretségi. ki az utolsó doktori vizsga letételéhez segítség. Kötelezni magát az illető vizsga után vagy esetleg azonnal feleségül venni. Németnyelvű ajánlatokat Veres Antal. Becskerek. Poste restante. 5035

Betéti társaság még 2-3 társat keres egyenként 100.000-150.000 dinár tőkével rendelkezők. A betét teljesben biztosított. Ellenben a belépő személyes tevékenységgel közreműködni tartozik. mert a mai nehéz gazdasági viszonyok között. sokkal idősebb. ha drága tisztviselőket helyett a főnökök maguk dolgoznak. Ajánlatokat továbbít »Vardar« közvetítő iroda. Vel-Becskerek. Párika ul. 6. 5042

Hölgyek figyelmébe!
Minden nőnek nélkülözhetetlen Szencziócs szabadalmazott női toleitet cikk prospektusát és leírását 10 dinár beküldése ellenében (bélyegben is) ajánlott levélben diszkrétan küldi a vezérképviselet. Rendelésnél ezen összeg visszatérítetik Subotica postafiók 136

Fűszerkereskedőszegéd és gvakornok azonnal felvétetik. Sugár Manó. Subotica. 5048

HÁZASSÁG
Házasságokat legdiszkrétebben közvetít az Első Dél-amerikai Magyar Házassági Iroda. La Margareta Cass Corr 332. Buenos-Aires. 4186

Fiatal izr. bőrkereskedőszegéd kitiűő bizonyvitvánnyokkal június 1-ére állást keres. Subotica. Vinkovićeva ul. 10. 5047

Házasságot legjobb családkoránál diszkrétan elintézek Megbizást elfogad »Doktorné« Szubotica. Ujicim: Pašićeva 3.

Kanász számadó állást keresek. 20 évi gvakorlatom van. Tokáti Péter számadó kanász. Bus János címre Padei. Banat. 5038

Házasságot legjobb családkoránál diszkrétan elintézek Megbizást elfogad »Doktorné« Szubotica. Ujicim: Pašićeva 3.

Vaskereskedőszegéd. ki a katonaságot kiszolgált. állást keres leveleket »Vas« jelzésre a kiadóba. 5039

Sok vagyonos nő vagyonaitan urakhoz is férléveztetni óhajt. Megbizást elfogad »Amor« házasságközvetítő iroda. Temesvár. Városház utca Nr. 16. 1622

Fogtechnikus gvakornoknak megbízható. komoly fiú felveszek. Den. Román. Subotica. Jelačićeva ul. 1. 5027

40 éves vagyonos. független ember házasságot kötne lánnal vagy fiatalasszonnyal. Teljes című leveleket »Özvegyember« jelzésre a kiadóba. 4999

Elsőrendű szalonszabónó uriházakhoz ajánljuk. Otthonra is igen olcsón vállal. Cim Subotica. Cara Lazara ul. 52. 2395

SIPOS FIAI
műbutor- és épület asztalosüzem
ZENTAI UT 3.
Állandó nagy stil- és kommersz butorraktárral
Különleges furnirok kaphatók.
Ré zletfelvételt kedvezmény

Őn állást keres? Tanuljon ki sofförnek. Folytatólagos előadás szerb, német, magyar nyelven. Belépés bárkik. Eredményért garanzálunk. Sofföriskola (kereskedés ipari miniszteri eng.) Novisad. Kralja Aleksandra 7. az udvarban. 3389

Kinderfräulein mit Deutsch-Kroatischen Sprachkenntnissen zu zwei Kindern gesucht. Offerte mit Zeugnis-kopien und Photographie an Jakob Berger Mühle Subotica erbeten. 4968

Dadát. jó bizonyvitvánnyal. keresek 15 hónapos fiam mellé. Cim a kiadóban. 5003

Embervásár
Epizódok egy berlini bérház életéből 9 felvonásban
A főszerepekben:
Aud Egede Niesen és Alfred Abel
Éva a cow-boyok között
Cow-boy vi. játék 6 felvonásban

135
Gépészakvác állást keres azonnali belépésre. — Futó István. Mali Torak. 336. 5002

Tanult motorszereelő teljes műhelygvakorlattal. erdőüzemhez mint motorvezető felvétetik. Csak írásbeli ajánlatok bizonyvitvánnyal. Direktör Wilhelm der S. H. Gutmann d. d. Belišće címére intézendők. 4983

VÉTEL-ELADÁS
Egy hálószobabutor olcsón eladó. Megtekinthető Cara Dušana ul. 2., az udvarban. 4993

Bickli szabadonfutó. konteladó. Skotus Viatora 20. 5049

Iőforgalmu kézimunkázlet családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 5046

Fortuna hengszerek No. V. A. jó állapotban. eladó. Ugyanott egy olajprens. pörkölő és magdaráló utánvos áron eladó. Halász István. Crnabara (Banat). 4980

Macesz kapható. Mavro Klein. Zriniski trg 4. (Zsidó templom mellett) 5021

Butorozott szoba kiadó. — Szegedinszki Vinogradi 183/9. 5045

Keresünk megvételre egy ókarban levő íróasztalt. Heumann könyvkereskedés 5036

Ivó készlet. 94 darab. 1.400.— dinár. Megtekinthető Balog Lina cégnél. 5028

Vadászok figyelmébe! Eladó nagy szabású vadász-öltözék. összes vadászfelszereléssel és agancsokkal. — Farkas Géza. Sztarakanizza. 5015

Keresek megvételre egy pár keveset használt tót vagy sárosdataki követ. — Kučera. II. Plebaniška ul. 39. Subotica. 5022

Szomborban egy iőmeneteli borbélyvűzlet azonnal eladó kedvező feltételekkel. Bővebbet Brankovićeva ulica (Bezdáni ut) 8. 5052

Vendéglő berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 4985

dinár egy vagon, 10 tonna dunai homok vagonba rakva ab Bogojevó. Dunapart állomás. Ádám Józsefnél. Bogojevón. 3727

Vendéglő eladás. Sentán. gornjibregi vasuti megálló-nál jőmeneteli vendéglőm más vállalat miatt sürgősen eladó. Dukai Lukács. 3889

Gőz és motoros cséplőgar-nitúrák. magányos cséplők. lokomobilok. motoros morzsolók utánvoson eladók Kutfurásokat vízvezetési felszereléseket vállal Vadócz Károly. B. Topola. 2798

Eredeti japán gomba kapható — postai szétküldés: Blum gyógyszerár. Subotica. 5050

Olcsó dobozok. férfi cipő doboz 1.50 dinár, női cipő doboz 1.30 dinár, 50-es lemezből. Kalaptartó doboz 3 dinár. Minden másfajta dobozt mélyen leszállított áron készít Fischer Ernő dobozgyára Subotica, Karadzićeva ul. 26. Telefon 341. 4429

Tanaton gyümölcsfák és szőlőpermetezésére. legjobb minőségű. legolcsóbban Drag. Lj. Jovanović trafikjában kapható. Subotica, Cara Dušana ul. 8. 4789

Öltönyt, felöltőt mérték után garanzált jó kelméből 850 dinárért rendelhet Kuntscher szabónál, Paja Kujundzićeva ul. 3. 3754

Házeladás. A központtól és a villamosállomástól 200 méternyi távolságban eladó szép család ház. három napos szobával és mellékkelviségekkel. egy kisebb házzal és istállóval 5-6 ló számára. disznó-állal és szép kerttel. Kérdezősködni IV. Palmotićeva (Kozma) ul. 28. 4953

Eladók: 1 drb 2 1/2 és 1 drb 1 1/2 éves fajtisza simenthali tenyésztő bika Varga Mihály és Társa gőzmalomtulajdonosoknál. Csantavér. 4982

8 HP magánjáró lokomobil. 6 HP magánjáró garnitúra 30.000 dinárért. 1000 milliméteres Hofherr cséplő. 8 éves. eladó. Gúrczinz. Opovo (Banat). 5001

Eladó minden elfogadható árért egy »Avance« Schwéd-féle gvártmánvu. 12 HP. nversolaimotor. — Megtekinthető üzemben Rakk Elek gépésznél. Bačka Topolán. 5016

Jó! bevezetett borbélyvűzlet, forgalmas helyen azonnal eladó. Érdeklődni Subotica. Masarikova ul. 21. 4882

Eladó alig használt magányos 6 HP MÁV. cséplőszekrény. Rózsa Ferenc St. Kanjiža. 4885

Plissé, ruhahímzés

Holländornénál
PÁRHUZAMOS ÚT
CIGLER HÁZ
4/27

KOLONFÉLE

Elegánsan butorozott szoba villany. gáz és vízvezetékekkel és egyeb modern mellékkelviséggel. esetleg ellátással is június 1-ére kiadó. Paie Dobanovackog ul. 5. 5050

Palicsón a stranddal szemben butorozott szobák konyhasználattal kiadók. Léav-villában. 5055

Elveszett egy 6.35 Browning-disztolv. kérem a megtalálót. hogy adia le a rendőrkapitánvságnál. 5056

Beltéren üzlet lakással. névvszobás modern lakás. iroda. garzonlakás. palicsi lakás kiadók. Családi házak telkek eladók. Háló. ebédli. rövid zongora. szőnvegek. antik szekreter szalon. kihuzóasztal. borszékek stb eladók. Lann agentura. Pašićeva 3. I. 5058

Bérbevennék házat nagy kerttel bármely közsében. hol vasutállomás van. Bérletet 3 havonként előre fizetem. — Ajánlatokat »Nyugdíjas« jelzésre kéretnek. 5043

Szót pénzének ellensége. ha nem ön a Zona sörözöbe Zsidó templommal szemben. 5031

Oslobodienia ulica 14. sz. alatti pinchelviség esetleg mellékkelviséggel kiadó. 5032

Üzlethelviséget lakással keresek bérbe. fűszerüzletnek. azonnali átvételre. Cim a kiadóban. 5020

Jőforgalmu pékség kiadó. esetleg házzal eladó. Szekeres Istvánné. Horgoš 4772

Apolló Novisad

Május 18 és 19-én
Az eddigieket is felülmuló legjobb HENNY PORTEN film

Hazudnak a lányok
dráma 8 felvonásban.

Géptulajdonosok, gépészek! Szabadalmazott högyűjtőmet június hó hatodikán pünkösöd másnapján üzembe helyezve bemutatom udvaromon az érdeklődőknek délelőtt 10-től délután 4-ig. Olcsó üzemet biztosít keves költséggel. Csonka Ferenc gépész, Senta (Bácska) 4572

Új kozmetikai szalon nyílt meg (Strosmajerova ul. 8. I. em. huspiac), ahol Pappné már eddig megbizonyított biztos eredménnyel végző szépségápolást. Kapható a valódi elismert folyó évi február 1-ig a Pampadour szalonban készített kenőcsöm. Szeplő, májfolt, szemölcs és hajszálak eltávolítása. 2386

Az egyedüli biztos hatású és ártalmatlan szer szeplő, májfolt, pattanás és mindenféle arctisztátalanság ellen az egész Jugoszláviában elismert Pampadour-Crém. Kapható Pampadour Kozmetika. Subotica. Városház épület. — Postai szétküldés az egész országba utánvétellel. Az egész kurához 1 tévely elég. 4000

Elcserélném Budapest töszomszédságában, Dunaharaszti nyaralón levő 185 négyyszögöl telkemet hasonló értékű telekért vagy szőlőért Subotica területén. Bővebbet Domonkos Bertalan VIII., Steszna ul. 4. vagy Budapest, Aréna-ut 38. III. em. 3. ajtó. 4787

Keresek Szubotican két vagy három szobából álló szabad lakást mellékkelviségekkel. Cim a kiadóban. 4952

Mészáros- és hentesüzlet. kisebb városban. a diactéren. konkurencia nélkül. nagy vevőkörrel. teljes berendezéssel. betetség miatt azonnal kiadó vagy eladó. Cim a kiadóban. 5006

Bérmálásra
ékszeres és órák a legolcsóbbak
ÁDÁM ÉKSZERESZNÉI
Subotica, Kudić ul. 6

P. & C. Habig-kalapok Wien és L. B. O. női és férfi harisnyák egyedüli lerakata
Vukovics Gerő ur és női divatáruháza Subotica, Fötér